

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

**THE DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING ABILITY FOR
PRIMARY EDUCATION 6 STUDENTS BASED ON SCAFFOLDING
WITH MOTIVATION OF THINKING QUESTION AND
MIND MAPPING METHODS**

จักรพันธ์ สีหานาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

จักรพันธ์ สีหานาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

The Development of Creative Writing Ability for Primary Education 6
Students based on Scaffolding with Motivation of Thinking Question
and Mind Mapping Methods

ชื่อ - นามสกุล

นายจักรพันธ์ สีหานาด

สาขาวิชา

การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รินรดี ปาปะโน, ค.ค.

ปีการศึกษา

2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

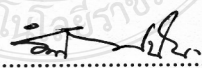
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาพร แพร้วพนิต, ศษ.ค.)

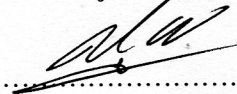

..... กรรมการ

(อาจารย์เกียรติศักดิ์ ส่องแสง, กศ.ค.)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รินรดี ปาปะโน, ค.ค.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ค.)

วันที่ 31 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด
ชื่อ – นามสกุล	นายจักรพันธ์ สีหานาด
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนรดี ปาปะโน, ค.ศ.
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 2) เปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 โรงเรียน จำนวน 102 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 21 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบบันทึกภาคสนาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
การใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด แผนผังความคิด

Thesis Title	The Development of Creative Writing Ability for Primary Education 6 Students based on Scaffolding with Motivation of Thinking Question and Mind Mapping Methods
Name - Surname	Mr. Jugkapun Seehanat
Program	Curriculum Research and Development
Thesis Adviser	Assistant Professor Rinradee Papanai, Ph.D.
Academic Year	2016

ABSTRACT

This objectives of this research were to 1) compare the ability of creative writing of the primary education 6 students in the experimental group and the control group before and after the lesson, and 2) compare the attitudes of the primary education 6 students in the experimental group and the control group before and after the creative writing lesson.

The population was 102 primary education 6 students studying in the 1st semester of academic year 2016 from 10 schools of Bung Sampan Association, Nong Sue District, Pathumtani under the Pathumtani Primary Educational Service Area Office 2. The sample were obtained by cluster random sampling, and divided into 2 groups comprised of 21 students for the experimental group and another 21 students for the control group. The research instruments were the scaffolding with motivate thinking question and mind mapping methods, an usual lesson plan, a creative writing test, a questionnaire of students' attitudes towards Thai teaching method, and a field note. The statistics used for analyzing data were the average, the standard deviation and t-test Independent.

The result showed that: 1) the statistical ability of creative writing of the experimental group was higher than the control group with a statistical significance at the .05 level which was consistent with the hypothesis; and 2) the experimental group had better attitudes towards the Thai subject than the control group with a statistical significance at the .05 level which was consistent with the hypothesis.

Keywords: creative writing, scaffolding learning, motivate thinking question, mind mapping

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รินรติ ปาปะใน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนเสียสละเวลาในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จอย่างมีคุณภาพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง ที่ได้เกียรติเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรพพนิต และ ดร.เกียรติศักดิ์ ส่องแสง ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครู โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ โรงเรียนวัดพวงแก้ว และโรงเรียนวัดสุขบุญพุทธาราม ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย และขอขอบใจนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนทั้ง 3 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือผู้วิจัยในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ส่งผลให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอโน้มรำลึกถึง อำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย บิдамารดา และครูอาจารย์อันเป็นที่พึ่ง ให้ผู้วิจัยมีสมาธิและสติปัญญานำมาสู่ความสำเร็จในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพระศรีรัตนตรัย บิдамารดา ครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงานและผู้มีพระคุณ ที่ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

จักรพันธ์ สีหานาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(9)
สารบัญภาพ.....	(11)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	15
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	15
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	16
1.5 คำจำกัดความในการวิจัย.....	17
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
2.1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	20
2.2 การเสริมศักยภาพการเรียนรู้.....	33
2.3 เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์.....	43
2.4 เจตคติ.....	54
2.5 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในกลุ่ม เครือข่ายบึงสามพัน.....	66
2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	71
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	79
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	93
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	98
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	98
5.2 สมมติฐานการวิจัย.....	98
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	98
5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	100
5.5 สรุปผลการวิจัย.....	101
5.6 การอภิปรายผล.....	101
5.7 ข้อเสนอแนะ.....	107
บรรณานุกรม.....	109
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	122
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	122
หนังสือตอบรับลงบทความในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.....	129
ภาคผนวก ข ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด (กลุ่มทดลอง).....	131
ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (กลุ่มควบคุม).....	149

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค แบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	190
แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย.....	198
ภาคผนวก ง แบบประเมินความสอดคล้องเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	203
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถทาง การเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	206
แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย.....	207
ภาคผนวก จ ภาพการเก็บข้อมูลการวิจัย.....	214
ภาพการขยายผลการวิจัย ผู้คณะครูสังกัด สพป.ปทุมธานี เขต 2.....	217
ประวัติผู้เขียน.....	219

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างการให้น้ำหนักคะแนนของความเห็น.....	64
ตารางที่ 2.2 ตารางที่ 2 การเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	67
ตารางที่ 2.3 ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับประเทศของ โรงเรียนในกลุ่มบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.....	79
ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเกณฑ์ การประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์.....	84
ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลอง.....	87
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิง สร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	93
ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิง สร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	94
ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การ เขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง.....	94
ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การ เขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุม.....	95
ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัด การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม.....	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม.....	96
ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง.....	96
ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุม.....	97

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
ภาพที่ 2.1 ขอบเขตการเรียนรู้โดยอิสระและการเรียนรู้ตามศักยภาพ.....	35
ภาพที่ 2.2 แผนผังแบบกิ่งไม้.....	51
ภาพที่ 2.3 แผนผังวงจร.....	51
ภาพที่ 2.4 แผนผังใยแมงมุม.....	52
ภาพที่ 2.5 แผนผังก้างปลา.....	52
ภาพที่ 2.6 แผนผังตารางเปรียบเทียบ.....	52
ภาพที่ 2.7 แผนผังรูปร่างกลมทับเหลื่อมกัน.....	53

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อ สื่อสารกันระหว่างคนไทย ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกันและเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติไทย เป็นเอกลักษณ์ของชาติ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, น. 3-7) กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่าเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกัน เป็นเครื่องมือสร้างเอกภาพของชาติ และเป็นเครื่องมือช่วยจรรโลงใจ ภาษาไทย เป็นวิชาทักษะ ซึ่งจะต้องฝึกฝน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้เกิดความชำนาญจนสามารถใช้สื่อสารให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนในด้านการเรียน ดังนั้น ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน 5 สาระ คือ 1) การอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดู และการพูด 4) หลักการใช้ภาษาไทย 5) วรรณคดีและวรรณกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 9) โดยสาระทั้ง 5 สาระเป็นทักษะสำคัญที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37) ทั้งนี้ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น การสื่อสารด้วยการเขียนเป็นทักษะที่ยากและสลับซับซ้อน ทั้งในเรื่องของการใช้ภาษา การเรียบเรียง การลำดับความคิด แต่เป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ตึกนิกคิดและประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียน เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้ตรงตามที่ต้องการ แม้ในบางประเด็นที่ผู้เขียนไม่สามารถสื่อสารโดยตรงด้วยการพูด รวมถึงการถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เขียนด้วยความสำคัญของทักษะการเขียนนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงกำหนดประเด็นในการเขียนสื่อสารเป็นตัวชี้วัดชั้นปี เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามความเหมาะสมสำหรับวัย โดยทักษะการเขียนเป็นทักษะสำคัญที่ต้องให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทุกชั้นปีของระดับประถมศึกษา (อัจฉรา ชิวพันธ์, 2552, น. 1-4)

แม้การอ่านออกเขียนได้มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของคนไทย มากเพียงใดก็ตาม มีข้อมูลที่ยืนยันว่าการพัฒนาทักษะทางภาษาไทยของนักเรียนระดับประถมศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น เห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพระดับชาติ (National Test : NT) ระดับประเทศในปีการศึกษา 2553-2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ

48.26, 51.60 และ 50.04 และจากผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2553-2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.2, 50.04 และ 45.68 โดยเฉพาะผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2553-2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 29.56, 46.32 และ 45.07 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพขั้นต่ำที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ร้อยละ 50 (สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555, ออนไลน์) และเมื่อศึกษารายละเอียดแล้วพบว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่นักเรียนมีคะแนนต่ำที่สุดอันดับสุดท้าย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาและสรุปภาพและสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยยังไม่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพด้านการอ่านและการเขียนไปถึงขีดความสามารถสูงสุด ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุสองประการคือ ประการแรก เกิดจากตัวครูที่ยังคงจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยยึดตัวเองเป็นสำคัญ ใช้สื่อการเรียนการสอนน้อยมาก รวมทั้งการวัดประเมินผลที่เน้นในด้านความรู้ ความจำ ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำรูปแบบการเรียนการสอนหรือเทคนิคใหม่ๆ ที่มีความหลากหลายมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ประการที่สอง เกิดจากตัวนักเรียนพบว่า นักเรียนเมื่อหน่ายไม่ยอมเรียน ไม่เห็นความสำคัญ และไม่สนใจทักษะการเขียน เพราะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย รวมทั้งขาดความตระหนักในความสำคัญของการอ่านการเขียนภาษาไทย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2550, น. 1)

ความวิตกกังวลในการเขียนภาษาไทยสืบเนื่องมาจากวิธีการสอนของครูที่จัดกิจกรรมการสอนที่ไม่ช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียนทำให้การเขียนไม่สัมฤทธิ์ผล ดังนั้นการลดความวิตกกังวลในการเขียนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับการสอนการเขียน โดยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ (Scaffolding) ในการช่วยลดความวิตกกังวลในการเขียน การเสริมศักยภาพการเรียนรู้เป็นวิธีการที่ช่วยเหลือและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียน โดยผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนตลอดกระบวนการเขียนของพวกเขา เมื่อผู้เรียนมีความสามารถและความมั่นใจเพิ่มขึ้น การเสริมต่อการเรียนรู้จะลดน้อยลงจนกระทั่งผู้เรียนสามารถเขียนได้ด้วยตนเอง ดังที่ ผงกาญจน์ ภูวิภาคารวรรณ์ (2543, น. 23-24) ซึ่งได้อธิบายถึงเรื่องนี้ว่าเป็นช่วงศักยภาพของบุคคลที่เป็นที่รับรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่เชี่ยวชาญผ่านเครื่องมือทางวัฒนธรรมของสังคม เช่น ในกรณีของครูทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนในการตอบคำถามใดคำถามหนึ่ง ครูอธิบาย ให้ข้อมูล สอบถาม แก้ไขข้อผิดพลาด และกระตุ้นให้นักเรียนอธิบาย โดยกระบวนการ

ทั้งหมดให้เกิดความคิดรวบยอดผ่านกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นวิธีการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน คือ การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ (Scaffolding) เพื่อสนับสนุนทั้งทางด้านข้อมูลและความร่วมมือ ทำให้ปัญหาการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องเผชิญมีความสลับซับซ้อนน้อยลง จนถึงจุดที่ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ในที่สุด สอดคล้องกับทฤษฎีขอบเขตการพัฒนาได้ของ Vygotsky (1987) ซึ่งกล่าวไว้ว่า บุคคลมีรูปแบบของการเรียนรู้ 4 ระดับ ระดับแรกคือ การเรียนรู้จากบุคคลรอบข้าง เช่น ครูอาจารย์ พ่อแม่ เพื่อน หรือผู้เชี่ยวชาญ ระดับที่สองคือ เรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ส่วนระดับที่สามนั้นผู้เรียนมาถึงจุดที่ไม่สามารถรับความรู้ที่ใกล้เคียงขอบเขตความรู้ของตนได้ หรือเรียกว่า fossilization แล้วจึงเข้าสู่ระดับที่สี่คือ การย้อนกลับไปเริ่มต้นเรียนรู้ในระดับที่หนึ่งและสองใหม่ ช่วงที่เรียกได้ว่าเป็นขอบเขตของการพัฒนาได้คือ ระดับที่หนึ่งและสองก่อนที่ผู้เรียนจะถึงจุด fossilization ดังนั้น การใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้จะใช้การเรียนรู้ในระดับที่หนึ่งและสอง เพื่อช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถขยายขอบเขตของการเรียนรู้ของตนออกไปได้มากกว่าเดิม

การคิดเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความสามารถทางสมองในการประมวลข้อมูลความรู้ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ให้เป็นความรู้ใหม่เพื่อไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกัน (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2544, น. 28) ซึ่งกระบวนการดังกล่าวทำให้ผู้เรียนได้คิดไตร่ตรองและได้คำตอบที่หลากหลาย โดยเฉพาะกระบวนการคิดแบบหมวก 6 ใบ (six Thinking Hats) เป็นกลไกการสอนให้คนคิดในหลายด้านควบคู่กันไป แยกอารมณ์กับเหตุผล เรียนรู้การคิดของกันและกันอย่างมีหลักเกณฑ์ จุดประสงค์ คือ 1) ฝึกการคิดทั้งด้านตนเองและผู้อื่น มองความคิดของผู้อื่นทั้งด้านบวกและด้านลบใช้เหตุผลและหลักเกณฑ์เป็นแนวของการพิจารณา 2) เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนของกลุ่ม ได้ระบายความคิดและประสบการณ์เพิ่มด้วยการคิดอย่างมีแบบแผน 3) สร้างความคิดที่หลากหลายและดีกว่า 4) ประหยัดเวลาในการตัดสินใจ 5) ขจัดความเป็นผู้มี "จิตตน หรือ Ego" ออกจากความคิดและความรู้สึกในขณะที่ต้องตัดสินใจ หรือให้ความเห็นในประเด็นปัญหาต่างๆ 6) สร้างเสริมคุณภาพของการคิดตัดสินใจ 7) แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ประกอบกับเทคนิคการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ในการเชื่อมโยงคำไปยังกิ่งก้านสาขาในปริมาณที่ไม่จำกัดตามต้องการที่ความคิดจะเชื่อมโยงได้ ด้วยเทคนิคแผนผังความคิดนี้จะส่งผลต่อการพัฒนาสมองในทุกด้าน การนำแผนผังความคิดไปใช้ในการเรียนการสอนของเด็กจะทำให้เด็กเรียนรู้อย่างสนุกสนาน สมองได้พัฒนาสติปัญญาเพิ่มความสามารถในการจำ ช่วยในการเรียนรู้มีผลถาวรต่อผู้เรียน (ชเนศ ขำเกิด, 2543, น. 165) การจัดการเรียนรู้แบบแผนผังความคิด เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ทั้งในการวิเคราะห์คำ ภาษา

สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา การสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ ถ้านำแนวคิดเทคนิควิธีการนี้มาใช้ในวงการศึกษาจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับผู้หน้าที่จัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนนั้นจะสามารถพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ ศาสตร์และศิลปะด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สามารถช่วยคิด จำ บันทึก เข้าใจเนื้อหา การนำเสนอข้อมูลและช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนานมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2544, น. 75) หลักคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น กระบวนการคิดแบบหมวด 6 ใบ ที่ผสานกับเทคนิคการใช้แผนผังความคิดจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์ และการเชื่อมโยงความคิดในลักษณะของแผนภาพ เป็นขั้นตอนสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ

จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจนำลักษณะเด่นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด มาใช้ในการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน ซึ่งคาดว่า การได้รับความช่วยเหลือหรือคอยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยเสริมศักยภาพให้นักเรียนมีประสบการณ์การเขียนที่สร้างสรรค์อย่างหลากหลาย ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาความสามารถทางการเขียน และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.2 เจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเครือข่าย บึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 102 คน ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มที่มีผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2553-2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.07 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพขั้นต่ำที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1.4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 โรงเรียน เลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วนำมาจับสลาก กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดศรีคณาจักษ์ จำนวน 21 คน กลุ่มที่ 2 ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดพวงแก้ว เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 21 คน

1.4.3 ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ ท.2.1 การเขียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อยกระดับความสามารถทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 ชั่วโมง

1.4.4 ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ใช้ระยะเวลาการทดลองในเดือนตุลาคม เป็นเวลา 12 ชั่วโมง จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้

1.4.5 ด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่

การจัดการเรียนรู้ 2 แบบ ได้แก่ 1) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถาม แบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และ 2) การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2) เจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ จึงได้นิยามศัพท์ไว้ดังนี้คือ

1.5.1 ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนภาษาไทยที่แสดงออกถึงการมีความคิดเชิงสร้างสรรค์ การพิจารณาความคิดดังกล่าวใช้เกณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามรูปแบบการประเมินความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะเป็นการคิดหลายทาง (Divergent Thinking) ตามแบบของกิลฟอร์ด (Guilford) คือ 1) ความคิดคล่องแคล่ว (Fluency) 2) ความคิดยืดหยุ่น (Flexibility) 3) ความคิดริเริ่ม (Originality)

1.5.2 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ของกลุ่มทดลอง จัดตามรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยนำลักษณะเด่นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

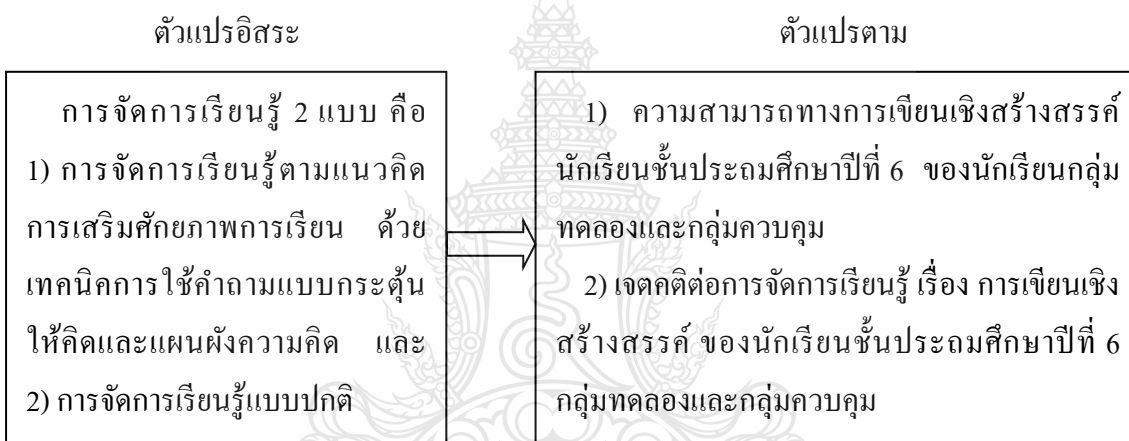
1.5.3 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของกลุ่มควบคุม โดยยึดแนวคู่มือครู การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

1.5.4 เทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด หมายถึง การใช้คำถามตามทักษะการคิดของ Edward De Bono (1992) โดยให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์

1.5.5 แผนผังความคิด หมายถึง กระบวนการเขียนแผนผังมโนทัศน์ในลักษณะแผนภาพ ประกอบเนื้อหาสาระและนำมาสร้างสรรค์ ด้วยการสรุปความคิดรวบยอดในลักษณะแผนภาพ

1.5.6 เจตคติ หมายถึง สภาพความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อวิชาภาษาไทย ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่จะตอบสนองต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในทางบวกและลบ ต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

1.7.2 เป็นแนวทางในการศึกษาหรือวิจัยต่อสำหรับผู้สอนและผู้ที่สนใจในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดไปพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้ต่อไป

1.7.3 เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านอื่น หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นสำหรับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางพื้นฐานในการวิจัย โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing Ability)
 - 2.1.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1.2 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1.4 แนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1.5 ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1.6 แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1.7 วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์
- 2.2 การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ (Scaffolding)
 - 2.2.1 พื้นฐานทางทฤษฎีของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
 - 2.2.2 ความหมายของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
 - 2.2.3 ลักษณะของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
 - 2.2.4 เทคนิคของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้
- 2.3 เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Development of Creative Writing Ability Methods)
 - 2.3.1 แผนผังความคิด (Mind Mapping)
 - 2.3.2 เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ (Six Thinking Hats)
- 2.4 เจตคติต่อวิชาภาษาไทย (Attitude)
 - 2.4.1 ความหมายของเจตคติ
 - 2.4.2 ลักษณะและประเภทของเจตคติ
 - 2.4.3 องค์ประกอบของเจตคติ

2.4.4 ความสำคัญของเจตคติ

2.4.5 หลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน

2.4.6 การวัดเจตคติ

2.5 แนวทางการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย
บึงสามพัน

2.5.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.5.2 ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

2.6.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

2.1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing Ability)

วีรยา ปราบพยัคฆ์ (2553, น. 56) กล่าวว่า จินตนาการเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานของสมอง
ซึ่งในการดำรงชีวิตมนุษย์จะมีการใช้งานในส่วนสมองที่ทั้งสองซีกได้ทำงานแตกต่างกันไป
ในกระบวนการต่างๆ จะเกิดประสิทธิภาพในการสร้างสรรค์ผลงานต้องใช้จินตนาการและหลักการ
หรือเหตุผลเข้ามาเป็นส่วนประกอบในการคิด จึงจะทำให้ผลงานที่เกิดจากการจินตนาการอย่าง
สร้างสรรค์ขึ้นมาเป็นรูปธรรมหรือเป็นไปได้อย่างสูงสุดนั่นเอง

วนิช สุรารัตน์ (2547, น. 154) กล่าวว่า ส่วนมากการฝึกหัดการพัฒนาการจินตนาการที่เน้น
ความคิดสร้างสรรค์ด้วยถ้อยคำ เป็นการคิดที่ผุดผ่องไป เป้าหมายเพื่อเปลี่ยนทิศทางของความคิด
มากกว่ากรรมวิธีคิด หนังสือแบบฝึกหัดจึงเป็นลักษณะของการใช้ถ้อยคำเป็นส่วนมาก หารูปภาพ
ประกอบน้อยมาก จนบางทีกลายเป็นการฝึกการแก้ปัญหาและเล่นเกมอัจฉริยะ ทั้งหมดเป็นเรื่อง
ถ้อยคำโวหารเพื่อการพัฒนาจินตนาการสู่ความคิดเชิงสร้างสรรค์ทั้งสิ้น การพัฒนาจินตนาการ
สู่ความคิดเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นการเขียนที่อยู่ในลักษณะงานเขียนที่ได้จากการคิดหลายทาง
เปิดโอกาสให้ผู้เขียนได้แสดงความคิดได้อย่างเสรี โดยผู้เขียนจะได้ใช้จินตนาการทางภาษา ใช้ถ้อยคำ
สำนวนต่างๆ อย่างหลากหลาย ที่จะทำให้อ่านเข้าใจข้อความที่ได้อ่านสามารถมองเห็นภาพเจตนา
ของผู้เขียน และเกิดความซาบซึ้งต่อสุนทรียภาพของภาษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

นักการศึกษาให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, น. 33) ได้กล่าวถึงความหมาย การเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็นการเขียนที่ผู้เขียนใช้จินตนาการหรือความคิดคำนึงเขียนออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวยประทับใจผู้อ่านผู้ฟัง และให้ความรู้สึกในทางเพลิดเพลินใจ และส่งเสริมระดับสติปัญญาไปในตัว

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532, น. 2) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนซึ่งมีลักษณะของการคิดริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541, น. 57) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนสร้างคำ แนวคิด จากจินตนาการของตนเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบอย่างของผู้อื่น อีกทั้งยังมีอิสระที่จะคิดรูปแบบใหม่ๆ ที่แหวกแนวจากเดิมที่มีอยู่ เป็นผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่ม

บันลือ พุกกะวัน (2533, น. 7) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นผลงานเขียนอย่างมีอิสระโดยใช้ความคิดของตนเอง ซึ่งอาศัยพื้นฐานประสบการณ์จากการเรียนรู้หลายลักษณะ เช่น จากการอ่าน การท่องเที่ยว การฟังเรื่องราว และอื่นๆ ซึ่งแสดงออกให้เห็นว่าผู้เขียนได้ริเริ่มเรื่อง ตกแต่งเรื่อง สร้างปมปัญหาของตัวเองได้เอง โดยใช้จินตนาการของตนได้อย่างสมเหตุสมผลมิได้ลอกเลียนจากเรื่องหรือเอกสารใดๆ

ประภาศรี สีหอำไพ (2531, น. 24) ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยภาษาเขียนที่ขัดเกล่าอย่างเหมาะสมถูกต้องตามประเภทหรือเนื้อหาที่แสดงออกมาโดยใช้ถ้อยคำและสำนวนของผู้เขียนเองอย่างมีศิลปะ

กรมวิชาการ (2545, น. 187) ให้ความหมายการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นการเขียนโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์และจินตนาการในการเขียนเรียงความ นิทาน เรื่องสั้น นวนิยาย และบทร้อยกรอง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ผู้เขียนจะต้องมีความคิดดี มีจินตนาการดี มีประมวลคำหลากหลาย สามารถนำคำมาใช้ในการเขียน มีเทคนิคการเขียนและใช้สำนวนสละสลวย

กรมวิชาการ (2546, น. 275) ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นการเขียนในลักษณะริเริ่ม โดยผู้เขียนใช้จินตนาการและประสบการณ์ในการเขียน เด็กที่ฝึกฝนการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะต้องอาศัยประสบการณ์และใช้ทักษะการใช้ภาษา รวมทั้งความสามารถในการสร้างสรรค์สถานการณ์จึงจะสามารถเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

ถวัลย์ มาศจรัส (2546, น. 4) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง งานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนที่เขียนด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง หรือมีรูปแบบการเขียนที่มีความแปลกใหม่ มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่มีลักษณะริเริ่ม อาศัยความรู้ ประสบการณ์และจินตนาการอย่างมีศิลปะ เชื่อมโยงความคิด อารมณ์ ความรู้สึกเป็นตัวหนังสืออย่างมีจุดหมาย

2.1.2 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, น. 34) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังต่อไปนี้

1) เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์และเข้าใจแนวคิดผู้อื่น

2) เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ดนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ได้

3) เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม

4) ครูจะต้องส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่อง และการเขียนที่ชัดเจนเป็นรายบุคคล ด้วยการแสดงออกความเห็นและชมเชยส่วนที่ดี

5) เด็กจะได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากสิ่งที่ครูให้บนกระดานดำ

6) ประสบการณ์ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันจะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2552, น. 12) ได้สรุปความมุ่งหมายหลักของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1) เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาในทางสร้างสรรค์และเข้าใจแนวคิดของผู้อื่น

2) เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี ดนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ได้

3) เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม

พวงเพชร เอี่ยมภูงา (2547, น. 30) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า

1) เพื่อให้เด็กมีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาเขียน เพื่อสื่อความคิด ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็กอย่างเสรี

2) เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา และกระตุ้นให้มีความสนใจงานด้านวรรณศิลป์

3) เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่มีพื้นฐานทางภาษาอยู่แล้ว และมีความสนใจการใช้ภาษาให้มีโอกาสได้อย่างกว้างขวาง

สรุปความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์ และเข้าใจแนวคิดผู้อื่น เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี คนตรี ตลอดจนกิจกรรมทางวัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ ได้สามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคม โดยครูจะต้องส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่องและการเขียนที่ชัดเจนเป็นรายบุคคล ด้วยการแสดงออกความเห็นและชมเชยส่วนที่ดี เพราะผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากสิ่งที่ครูให้ รวมทั้งการอภิปรายร่วมกันจะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่าการให้เขียนแต่เพียงอย่างเดียว

2.1.3 องค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2548, น. 5-8) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนสร้างสรรค์ สรุปได้ดังนี้

1) ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ เนื่องจากครูอยู่ใกล้ชิดกับผู้เรียนตลอดเวลา จึงเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อจูงใจและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กซึ่งได้แก่ จัดหากิจกรรมเร้าใจใหม่ๆ การเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านต่างๆ การรับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลายๆ อย่าง การกระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น การชมเชยและให้กำลังใจ การมีประชาธิปไตยในการสอน การจัดบรรยากาศให้จูงใจ

2) การจัดบรรยากาศในการเรียนที่จูงใจให้เด็กรักการเขียนสร้างสรรค์ ครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานเคร่งเครียดเกินไป เพื่อเด็กจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ

3) เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว การเขียนจากสิ่งที่ใกล้ตัว เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนการเขียนสร้างสรรค์ เพราะช่วยเร้าความสนใจของเด็กให้อยากเขียน อยากเล่าในสิ่งที่มีประสบการณ์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนงานต่างๆ อย่างสบายใจ สิ่งใกล้ตัวที่จะนำมาใช้อาจเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เริ่มจากครอบครัว โรงเรียน หรือสถานที่ต่างๆ

4) ช่วยให้มีความคิดที่แตกฉาน ผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะต้องมีบุคลิกที่ฉับไวที่จะรับรู้ปัญหาต่างๆ สามารถมองเห็นปัญหา มีความว่องไวที่จะแสดงความคิดใหม่ๆ ตลอดจนรู้จักการหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ลักษณะของการคิดสร้างสรรค์จะต้องมีลักษณะ ดังนี้

(4.1) คิดได้คล่อง (Fluency) เป็นความสามารถของสมองในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว เมื่อพบปัญหาต่างๆ

(4.2) ต้องยืดหยุ่นความคิด (Flexibility) ความสามารถในการคิดหาคำตอบต่างๆ โดยพิจารณาหลายทิศทาง หลายคำตอบ

(4.3) รู้จักประดิษฐ์ริเริ่ม (Originality) ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในลักษณะที่บุคคลนั้นมีความคิดริเริ่ม สามารถพบแนวทางใหม่ๆ ซึ่งไม่ซ้ำกับผู้อื่น ทำให้เกิดการค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ขึ้น

5) สนุกในการเขียน ผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนอย่างมีชีวิตชีวา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ต่างๆ ของเขาได้อย่างเต็มที่ ช่วยให้เกิดแรงบันดาลใจในการเขียน

6) ฝึกผู้เรียนให้เกิดทักษะ ผู้ที่ไม่มีพรสวรรค์ในการเขียนก็สามารถแสวงหาความสำเร็จที่จะเขียนได้ ถ้าผู้นั้นมีแนวทางในการปฏิบัติให้ถูกต้อง ในการนำเอาหลักเกณฑ์ในการเขียนมาใช้ให้ถูกต้อง ตลอดจนหมั่นฝึกฝนตนเองให้เกิดความชำนาญชำนาญ

กรณีการ์ พวงเกษม (2532, น. 33) กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1) มีจินตนาการหรือความคิดคำนึง คือ ผู้เขียนจะต้องสร้างจินตนาการโดยการคัดเลือกความคิดต่างๆ เหล่านั้น ให้เกิดภาพในใจของผู้อ่านให้ได้ จะช่วยให้ผู้อ่านได้รสและความรู้สึกคล้ายตามเป็นอันหนึ่งเดียวกับผู้เขียน

2) สำนวนภาษาวิไล คือ ผู้เขียนจะต้องเลือกเฟ้น พลิกลีลาถ้อยคำ และรูปประโยคให้สละสลวย น่าฟัง น่าอ่าน มีท่วงทำนองในการเขียนดี ไม่มีลักษณะกระตบกระเทียบเสียสติผู้ใดผู้หนึ่ง

3) ให้คุณค่าทางจิตใจและสติปัญญา คือ นอกจากจะให้ความเพลิดเพลินแล้วควรให้ผู้อ่านเกิดคุณธรรมขึ้นในตน มีความรู้สึกนึกคิดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ก่อให้เกิดความเรื่องปัญญาและเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

สรุปการเขียนเชิงสร้างสรรค์ควรมีองค์ประกอบ คือ การคิดได้คล่อง ยืดหยุ่นความคิด รู้จักประดิษฐ์ริเริ่ม ซึ่งเป็นความสามารถของสมองในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว เมื่อพบปัญหาต่างๆ สามารถคิดหาคำตอบต่างๆ โดยพิจารณาหลายทิศทาง และสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในลักษณะที่พบแนวทางใหม่ๆ ซึ่งไม่ซ้ำกับผู้อื่น

2.1.4 แนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์

บันลือ พุกกะวัน (2533, น. 7-8) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีควรมีแนวทางการส่งเสริมการเขียน ดังนี้

1) ครูต้องสร้างบรรยากาศโดยเป็นผู้ที่รักและเมตตา มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก เข้าใจและเห็นอกเห็นใจเด็ก ยกย่องชมเชยให้มากและงดเว้นการตำหนิ

2) ให้อิสระในการทำงานแก่เด็กที่จะทำ จะคิด และรู้จักการยืดหยุ่นทั้งการใช้เวลา และระเบียบจากการส่งเสริมการอ่าน การประดิษฐ์สิ่งวัสดุ และประสบการณ์ทั้งหลาย

3) ควรให้มีโอกาสการแลกเปลี่ยนโดยการเล่า รายงาน อภิปราย และสรุปผลโดยนักเรียนเองเสมอๆ

4) กระตุ้น ชี้แนะให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่สนุกสนานเพลิดเพลินอยู่เสมอ และส่งเสริมการแสดงออกอย่างกว้างขวาง

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532, น. 3-5) กล่าวว่า ครูควรทราบแนวทางในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย

1) ครูมีบุคลิกที่สร้างสรรค์ ลักษณะของครูที่มีความคิดสร้างสรรค์นั้น จะต้องปฏิบัติ ดังนี้

- (1.1) จัดหากิจกรรมเร้าใจใหม่ๆ
- (1.2) เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกด้านต่างๆ
- (1.3) รับฟังความคิดเห็นของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
- (1.4) ใช้คำถามทำให้เกิดคำตอบหลายๆ อย่าง
- (1.5) กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น
- (1.6) ชมเชยและให้กำลังใจ
- (1.7) มีประชาธิปไตยในการสอน

2) จัดบรรยากาศให้จูงใจ ครูทำได้โดยไม่ให้บรรยากาศในการทำงานไม่เคร่งเครียดเกินไป เพื่อเด็กจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ เช่น แบบฝึกหัดที่ใช้ควรมีลักษณะจูงใจให้อยากทำ ไม่มากจนน่าเบื่อหน่าย กิจกรรมที่ใช้ควรให้เกิดความสนุกสนานอยากที่จะเรียน

3) เริ่มจากสิ่งใกล้ตัว นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญยิ่งในการสอนเขียนอย่างสร้างสรรค์ เพราะจะช่วยเร้าความสนใจของเด็กให้อยากเขียน อยากเล่าในสิ่งที่เขามีประสบการณ์อยู่ด้วยตัวของเขาเอง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะเขียนงานต่างๆ อย่างสบายใจ สิ่งใกล้ตัวเด็กที่จะนำมาเขียนอาจเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เริ่มจากในครอบครัว โรงเรียน หรือสถานที่ต่างๆ ที่เขามีประสบการณ์

ผ่านมา ตัวอย่างเช่น การเขียนเล่าเรื่องของตน การเขียนบันทึกประจำวัน การแต่งคำประพันธ์เรื่องที่ตนสนใจ การเขียนจดหมายเล่าเรื่องที่ยากเล่าสู่เพื่อนๆ

4) ช่วยให้มีความคิดแตกฉาน ในการจัดกิจกรรมสำหรับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดพิจารณาได้โดยตรง สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระด้วยความคิดริเริ่มของตน สามารถเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาได้หลายทาง

5) สนุกสนานในการเขียน ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีชีวิตชีวา โดยคำนึงถึงความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทางความคิดและประสบการณ์ต่างๆ ของเขาอย่างเต็มที่ จะช่วยให้เด็กเกิดแรงบันดาลใจรักในการเขียน

6) ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะของการส่งภาษา ซึ่งจะต้องอาศัยการฝึกฝนบ่อยๆ พยายามปรับปรุงข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ก็จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาในการเขียนได้ สิ่งที่จะฝึกปฏิบัติตนเพื่อฝึกฝนให้เกิดทักษะในการเขียน มีดังนี้

(6.1) ฝึกตนให้เป็นผู้ที่รักการค้นคว้าหาความรู้จากการอ่านหนังสือ หรือการฟังสิ่งต่างๆ จะช่วยให้ผู้เขียนมีข้อมูลหรือวัตถุดิบทางด้านเนื้อหาสาระความรู้ต่างๆ อย่างกว้างขวางที่จะสามารถนำมาใช้อ้างอิงหรือนำมาเป็นแนวทางในการลำดับความคิดและเนื้อความในการเขียนเรื่องได้เป็นอย่างดี

(6.2) ฝึกฝนตนเองให้รู้จักการใช้ความคิดพิจารณาได้โดยตรง เมื่อได้อ่านหรือได้ฟังสิ่งใดๆ มาแล้ว เพื่อให้เกิดความคิดแตกฉาน สามารถหาแนวทางในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้น

(6.3) ฝึกฝนตนเองให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง ในการที่จะเขียนสิ่งต่างๆ โดยไม่หวั่นไหวต่อสิ่งใดๆ ทั้งนี้ผู้เขียนจะต้องมีเนื้อหาสาระต่างๆ อย่างพร้อม มีการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี ที่จะสามารถใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้อง

(6.4) ฝึกฝนตนเองให้มีความตั้งใจจริงที่จะเขียนสิ่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เพราะการฝึกบ่อยๆ จะช่วยให้การเขียนมีพัฒนาการขึ้น

(6.5) ฝึกฝนตนเองให้มีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นเพื่อนำข้อติชมมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขผลงานการเขียนในครั้งต่อไป

สรุปแนวทางการส่งเสริมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้นั้น ครูควรสร้างบรรยากาศโดยเป็นผู้ที่รักและเมตตา มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเด็ก เข้าใจและเห็นอกเห็นใจเด็ก ยกย่องชมเชยให้มาก และงดเว้นการตำหนิ ให้อิสระในการทำงานแก่เด็กที่จะทำ จะคิด และรู้จักการยืดหยุ่นทั้งการใช้เวลาและระเบียบจากการส่งเสริมการอ่าน การประดิษฐ์เศษวัสดุ และประสบการณ์ทั้งหลาย มีโอกาสการ

แลกเปลี่ยนโดยการเล่า รายงาน อภิปราย และสรุปผลโดยนักเรียนเอง รวมทั้งกระตุ้น ชี้นำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น สร้างความแปลกใหม่ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่สนุกสนานเพลิดเพลิน อยู่เสมอ และส่งเสริมการแสดงออกอย่างกว้างขวาง

2.1.5 ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, น. 34-35) กล่าวถึงปัจจัยที่จะช่วยให้เขียนได้ดีหลายประการ ดังนี้

1) บรรยากาศและสถานการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดโดยอิสระ

2) ประสพการณ์ เด็กจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ จากประสพการณ์โดยตรงที่ตนได้รับ ดังนั้น ในการเรียนควรสร้างความสนใจให้กับเด็กและมีอุปกรณ์อย่างพร้อมเพรียง

3) ความเอาใจใส่ของครู ครูควรปลูกฝังความช่างสังเกต ความมหัศจรรย์ และความสำคัญต่างๆ ในชีวิตประจำวันไว้ในตัวเด็กเองให้ได้มากที่สุด จะได้เป็นผู้ที่มองเห็นอะไรได้แจ่มแจ้ง มีชีวิตจิตใจ นอกจากนั้นควรปฏิบัติต่อนักเรียน ดังนี้

(3.1) ต้องเร้าให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเขียน โดยการใช้อุปกรณ์หรือเรื่องราวต่างๆ

(3.2) ให้ร่างอย่างหยาบๆ ให้เสร็จครั้งหนึ่งในห้องเรียน

(3.3) ให้นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วเขียนเพิ่มเติมใหม่ ซึ่งเป็นการวัดผลด้วยตนเอง

(3.4) ให้นักเรียนทั้งชั้นช่วยประเมินการเขียนนั้น

(3.5) ครูเป็นผู้ประเมินผลงานเอง และให้นักเรียนแก้ไขใหม่

(3.6) อ่านนิทาน โคลง ให้เด็กฟังมากๆ เพื่อความสนุกสนาน หากเด็กได้มีส่วนร่วมบ้าง เช่น ช่วยกันตั้งชื่อเรื่อง ช่วยกันเล่า จะทำให้สนุกสนานยิ่งขึ้น

(3.7) ส่งเสริมให้เด็กเขียนมากๆ ให้ลองเขียนสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ อยู่เสมอ

(3.8) ช่วยให้กำลังใจ โดยยกย่องชมเชยผลงานเมื่อเห็นสมควร แต่ไม่แสดงมากเกินไปจนทำให้เด็กไม่พยายามทำให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

(3.9) ไม่บังคับให้เด็กเขียน ถ้าเด็กไม่อยากเขียนอาจให้เล่าเรื่องประกอบภาพแทนก็ได้

กรมวิชาการ (2546, น. 316) กล่าวถึงปัจจัยที่จะช่วยให้เขียนได้ดีหลายประการ ดังนี้

1) ความรักและความสนใจ คนที่จะเขียนได้ดีต้องมีความรักและความสนใจที่จะเขียนไม่ย่อท้อที่จะแก้ ใ้เวลาในการเขียน ปัจจัยข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการเขียนอย่างยิ่ง

2) การอ่านและฟังมาก ความพยายามที่จะอ่านและฟังความคิดของคนอื่นจะช่วยให้ผู้เขียนมีความคิดกว้างขวางและมีข้อมูลที่จะเขียนได้ โดยเฉพาะการอ่านจะช่วยให้ผู้เขียนได้แนวทางการเรียบเรียงความคิด การใช้สำนวนภาษา การเลือกคำหรือหลักฐานประกอบการอ้างอิงหรือการดำเนินเรื่องใหม่ที่น่าสนใจชวนติดตาม

3) การเก็บบันทึกข้อมูล นักเขียนที่ดีต้องหัดเก็บข้อมูลต่างๆ ไว้ รู้จักจดบันทึกถ่ายสำเนาหรือเก็บเอกสารดีๆ เพราะการนำการเขียนที่ดีมาอ้างอิงจะทำให้ข้อเขียนของตนมีน้ำหนัก มีความกระชับ ชัดเจน น่าสนใจมากขึ้น

4) การสังเกตและจดจำ การเป็นคนช่างสังเกตจะช่วยให้ผู้เขียนเป็นคนละเอียดอ่อน เข้าใจเลือกสาระและคำ นำมาเขียนให้น่าสนใจมากขึ้น เช่น สังเกตว่าข้อใดเขียนอ่านแล้วเข้าใจง่ายประทับใจ ชื่นชมในตัวผู้เขียน กับพยายามสังเกตและจดจำแนวทางการเขียนนั้นนำมาพัฒนาเป็นลักษณะการเขียนของตน

5) การฝึกการเขียนบ่อยๆ จะทำให้ผู้ฝึกเขียนเกิดความชำนาญในการคิด การเรียบเรียง สาระ ถ้อยคำสำนวน และความพยายามที่จะตรวจสอบภาษาที่ใช้ในกรณีที่ไม่แน่ใจว่าจะใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

6) นิสัรัการท่องเทียว คนที่ท่องเทียวไปยังสถานที่ต่างๆ ย่อมมีประสบการณ์มาก ได้เห็นสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ทำให้เกิดความประทับใจ มีข้อมูลพอที่จะเขียนบรรยาย

7) ความมีมนุษยสัมพันธ์ การมีมนุษยสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ที่ต่างฐานะ ต่างความคิด ต่างประเพณีวัฒนธรรมกัน ทำให้ผู้นั้นเข้าใจโลก เข้าใจคน ได้เห็นสิ่งต่างๆ ที่เป็นบทเรียน ข้อคิด หรือเตือนใจ ทำให้สามารถนำเหตุการณ์การติดต่อของมนุษย์มาเป็นข้อมูลในการเขียนได้

สรุปปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมให้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดี ควรประกอบไปด้วยปัจจัยหลายๆ ด้าน ทั้งบรรยากาศและสถานการณ์ เด็กจะต้องรู้สึกสบายใจ รู้สึกอบอุ่นใจ เป็นตัวของตัวเอง มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนและครู ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดโดยอิสระ มีความรู้ความเข้าใจ จากประสบการณ์โดยตรงที่ได้รับ ดังนั้น ในการเรียนควรสร้างความสนใจให้กับเด็ก และมีอุปกรณ์อย่างพร้อมเพียง รวมถึงความเอาใจใส่ของครู ซึ่งควรปลูกฝังความช่างสังเกต และเร้าให้นักเรียนเกิดความต้องการที่จะเขียน โดยการใช้อุปกรณ์หรือเรื่องราวต่างๆ ตามความสนใจของนักเรียน

2.1.6 แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2532, น. 6) กล่าวถึง แนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่าครูควรคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ต่อไปนี้

1) กำหนดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับต่างๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อทำอะไร กิจกรรมต่างๆ นั้นสนองวัตถุประสงค์ใดในหลักสูตร

2) การจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรได้มีการสัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ด้วย

3) จัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้เหมาะกับนักเรียน

4) ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ และรักในการเขียน

5) ให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ

วิภาวดี วิภาวิน (2545, น. 24) ได้กล่าวถึงแนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา ว่าจะต้องเริ่มเรียงลำดับจากง่ายไปเรื่อยๆ ค่อยเป็นค่อยไป และได้เสนอวิธีสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามลำดับดังนี้

1) การสร้างคำ

(1.1) การสร้างคำจากการประสมอักษร

(1.2) การสร้างคำจากการประสมคำ

(1.3) การสร้างคำจากรูปภาพ

2) การสร้างคำจากประโยค

(2.1) การสร้างประโยคจากการประสมอักษร

(2.2) การสร้างประโยคจากการประสมคำและรูปภาพ

(2.3) การสร้างประโยคในรูปแบบต่างๆ

3) การเขียนข้อความ

(3.1) การเขียนคำขวัญ

(3.2) การเขียนคำโฆษณา

(3.3) การเขียนแสดงความรู้สึก

(3.4) การเขียนแสดงความคิดเห็น

4) การเขียนความเรียง

(4.1) การเขียนเรื่องโดยใช้คำและรูปภาพ

(4.2) การเขียนความต้องการ

(4.3) การเขียนนิทานตามจินตนาการ

(4.4) การเขียนในเรื่องรูปแบบต่างๆ

สรุปแนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้นั้น ครูควรกำหนดกิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายในหลักสูตรในระดับต่างๆ กิจกรรมที่จัดมีการสัมพันธ์กับกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ โดยจัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้เหมาะกับผู้เรียน เลือกใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ และรักในการเขียน และที่สำคัญควรให้ผู้เรียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ

2.1.7 วิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กรรณิการ์ พวงเกษม (2532, น. 148-159) กล่าวถึงการวัดพฤติกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีที่สุดและตรงที่สุด คือ

1) ประเมินผลตามจุดมุ่งหมาย เพื่อที่ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายที่แสดงออกโดยการเขียน เข้าใจและมีการลำดับเนื้อเรื่อง ได้ดีหรือไม่ ลำดับเนื้อเรื่องเป็นไปตามที่ตั้งจุดประสงค์ไว้หรือไม่โดยใช้ข้อสอบอัตนัย และตรวจให้คะแนนด้วยวิธีจัดอันดับคุณภาพ เช่น กำหนดเรื่องมาให้เขียน เรื่องจากภาพ พร้อมทั้งบอกเกณฑ์ในการตอบและให้คะแนนไว้ด้วย แล้วให้คะแนนโดยวิธีจัดอันดับคุณภาพ โดยคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

(1.1) การสอบเขียนเรื่องด้วยวิธีให้เขียนตอบบนกระดาษ มีข้อดีและสะดวกตรงที่มีหลักฐานให้ผู้ตรวจพิจารณาได้นานและตรงกับความต้องการจะวัดความสามารถด้านการเขียนของผู้เรียนโดยตรง แต่ก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องใช้วิธีนี้เสมอไป อาจจะใช้วิธีให้พูดก็ได้ โดยเฉพาะในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ให้ผลัดกันออกมาพูดสั้นๆ หน้าชั้น เรื่อง “วันปิดภาคเรียน” เรื่อง “สัตว์เลี้ยงของฉัน” หรือพูดจากภาพที่ครูนำมาให้ดู หรือพูดต่อนิทานที่ครูเล่า ส่วนในระดับที่สูง เช่น ประถมปีที่ 5-6 อาจจะให้พูดเรื่องยาวๆ ให้พูดแบบต่างๆ เช่น พูดอภิปราย โต้ว่าที่ เล่าเรื่องจากภาพที่กำหนดวิธีให้คะแนนใช้วิธีจัดอันดับคุณภาพ

(1.2) การสอบเขียนเรื่องที่ครูไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง คือ การสอบที่ครูพูดหรืออ่านให้ฟังก่อน 1 จบ แล้วให้นักเรียนเขียนเรื่องตามที่ครูอ่าน วิธีนี้ไม่มีลักษณะเป็นการสังเคราะห์แต่เป็นการทดสอบความจำ ซึ่งไม่ได้วัดพัฒนาการทางด้านจินตนาการในการใช้ภาษาได้เลย

(1.3) การกำหนดหัวข้อเรื่อง ควรกำหนดให้ทุกคนเขียนจากหัวข้อเดียวกัน ไม่ควรให้เลือก มิฉะนั้นจะทำให้ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้อย่างยุติธรรม และทำให้การตรวจให้คะแนนยุ่งยากโดยไม่จำเป็น

(1.4) การสอบเขียนเรื่องของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ควรกำหนดขอบเขตในการเขียนให้ชัดเจน เช่น อาจารย์จะให้ละเอียดลงไปว่าต้องการให้เขียนในแง่ใด ต้องการตัวอย่างหลักวิชาการใดมาสนับสนุนบ้าง ก็ประการ เป็นต้น เป็นการสอบถามที่ผู้สอบต้องการจะวัดและควรชี้แจงให้นักเรียนทราบคร่าวๆ ด้วยว่า วิธีเขียนเรื่องให้ได้คะแนนดีนั้นจะต้องทำอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งบอกหลักเกณฑ์การให้คะแนนไว้ด้วย การที่ต้องกำหนดขอบเขตการให้คะแนนและหลักเกณฑ์ต่างๆ เหล่านี้ขึ้นก็เพื่อให้การสอบเขียนเรื่องมีลักษณะเป็นปรนัยยิ่งขึ้นนั่นเอง

(1.5) ถ้าสอบเขียนเรื่องกับนักเรียนจำนวนมากๆ และต้องการให้ผลสอบมีความเชื่อมั่นสูงขึ้น ก็จำเป็นต้องปรับปรุงวิธีสอบให้เป็นแบบจำกัดคำตอบหรือปรนัยแบบเลือกตอบ โดยแทนที่จะวัดผลผลิตจากข้อความที่นักเรียนเขียนเรียงเรียงโดยตรง ก็ใช้วิธีวัดสมรรถภาพของสมองที่ใช้ในการผลิตข้อความนั้นแทน สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา (2544, น. 36-38) ได้กล่าวถึงการวัดผลด้านทักษะการปฏิบัติงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า เพื่อให้การให้คะแนนมีความเป็นปรนัยที่สุดจึงเลือกการกำหนดคุณภาพของงานเป็นข้อความที่เจาะจง ยึดติดกับเนื้อหาที่ต้องการวัด (Specificscoring Rubrics) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแยกตามแต่ละองค์ประกอบย่อยแล้วสรุปเป็นคะแนนรวมภายหลัง (Analysis Rubrics)

สรุป การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ดีนั้น ผู้เขียนควรมีอิสระไม่ถูกบังคับให้เขียน การพิจารณาผลงานการเขียน ควรพิจารณาความก้าวหน้าของนักเรียนแต่ละคนไม่ควรเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น โดยวิธีการวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนควรคำนึงถึง การให้ความคิดแปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบหรือไม่ลอกเลียนผู้อื่น ใช้ภาษากระชับถูกต้องตามระเบียบของภาษา สามารถเร้าความรู้สึกของผู้อ่าน และเป็นประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น ให้ข้อคิดเป็นคติในการดำรงชีวิตก่อให้เกิดจินตนาการในทางที่ดีงาม

2.1.8 เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

การสรุปผลการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พิจารณา 3 ระดับ ดังนี้

นักเรียนได้คะแนน 0-4 คะแนน ได้ระดับ 0 หมายถึง ปรับปรุง

นักเรียนได้คะแนน 5-6 คะแนน ได้ระดับ 1 หมายถึง พอใช้

นักเรียนได้คะแนน 7 คะแนน ได้ระดับ 2 หมายถึง ดี

นักเรียนได้คะแนน 8-10 คะแนน ได้ระดับ 3 หมายถึง ดีมาก

วิภาจิติ วิภาวิน (2543, น. 30 อ้างถึงใน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2535, น. 51) กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยดัดแปลงมาจากเกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของ Torrance ดังนี้ ในแต่ละกิจกรรมตรวจให้คะแนน 4 ด้าน คือ

1) ความคิดคล่อง ให้พิจารณาจากคำตอบที่เป็นไปตามเงื่อนไขของคำถาม โดยให้คะแนนคำตอบละ 1 คะแนน ตามปริมาณคำตอบที่ไม่ซ้ำกัน

2) ความคิดยืดหยุ่น ให้พิจารณาจากคำตอบที่ไม่อยู่ในทิศทางเดียวกัน หรือคำตอบที่อยู่ในประเภทที่แตกต่างกัน โดยให้คะแนนเป็นกลุ่มหรือประเภทละ 1 คะแนน

3) ความคิดริเริ่ม ให้พิจารณาจากสัดส่วนของความถี่ของคำตอบของนักเรียนทั้งหมด ตามวิธีการของ Cropley คำตอบใดที่กลุ่มตัวอย่างซ้ำกันมากๆ ก็ให้คะแนนน้อยหรือไม่ได้เลย ถ้ายังตอบซ้ำกับคนอื่นน้อย หรือไม่ซ้ำกับคนอื่นเลยก็จะได้คะแนนมากขึ้น เกณฑ์การให้คะแนนยึดหลัก ดังนี้

คำตอบซ้ำ 12% ขึ้นไป ให้ 0 คะแนน

คำตอบซ้ำ 6 - 11% ขึ้นไป ให้ 1 คะแนน

คำตอบซ้ำ 3 - 5% ขึ้นไป ให้ 2 คะแนน

คำตอบซ้ำ 2% ขึ้นไป ให้ 3 คะแนน

คำตอบซ้ำ 1% ขึ้นไป ให้ 4 คะแนน

คะแนนความคิดสร้างสรรค์หาได้จากผลบวกของคะแนนความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่มในแต่ละกิจกรรมมารวมกัน เป็นผลบวกของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนแต่ละคน

4) คะแนนความคิดละเอียดลออ ให้พิจารณาจากความสามารถในการนำคำมาเขียนเป็นเรื่องราวแปลกใหม่ น่าสนใจ และมีความยาวพอที่จะให้เรื่องได้ใจความสมบูรณ์ โดยพิจารณาจากการเชื่อมโยงความคิด การเสนอเนื้อเรื่อง การใช้ภาษา เนื้อหาสาระ

สรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนที่ผู้เขียนใช้จินตนาการความคิดคำนึง หรือประสบการณ์และความคิดริเริ่มของตนในการเขียน โดยใช้คำที่หลากหลายแล้วจัดเกลาอย่างเหมาะสม โดยเริ่มจากการสร้างคำ การสร้างประโยค การเขียนข้อความ และการเขียนความเรียงความคิดสร้างสรรค์ จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์พบว่า มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์ จึงจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

2.2 การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ (Scaffolding)

การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ มาจากรากศัพท์ว่า “Scaffold” ที่แปลว่า “นั่งร้าน” (โครงไม้หรือโลหะที่ตั้งไว้นอกอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการก่อสร้างและต้องรื้อทิ้งเมื่อก่อสร้างเสร็จ) (Wood; Bruner & Ross, 1976, p. 98) ซึ่งเปรียบกับการช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถพัฒนาการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น จนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนด

การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ เป็นส่วนของแนวคิดของ Social Constructivism ของ ไวกอตสกี (Vygotsky, 1978) ที่เชื่อว่าถ้าผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ หรืออยู่ในภาวะทางการเรียนรู้ที่อยู่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือ ที่เรียกว่า Scaffolding ซึ่งเป็นระบบสแคฟโฟลด์ หรือฐานความช่วยเหลือจะสนับสนุนผู้เรียนในการแก้ปัญหา หรือการเรียนรู้ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ให้สำเร็จด้วยตนเองได้ โดยฐานความช่วยเหลืออาจเป็นคำแนะนำ ซึ่งแนวทาง ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ในการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมฤทธิ์ผล

2.2.1 พื้นฐานทางทฤษฎีของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้

แนวคิดการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ เป็นแนวความคิดที่สำคัญที่สุดในทฤษฎีทางสติปัญญา (Cognitive Development Theory) ของ Lev Semenovich Vygotsky เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซีย เชื้อสายยิว ผู้ซึ่งได้รับฉายาว่า “The Mozart of Psychology”

ไวกอตสกี (Vygotsky) เกิดที่เมืองออร์ชา (Orsha) ในรัสเซีย เมื่อ ค.ศ. 1896 ในช่วงที่ประเทศรัสเซียกำลังปฏิวัติ สำเร็จการศึกษาทางกฎหมายในปี 1917 เคยเป็นอาจารย์สอนในโรงเรียน Vygotsky มีความสนใจในเรื่องศาสตร์การสอนและจิตวิทยาเป็นอย่างมาก เคยเป็นผู้บรรยายในสถาบันต่างๆ มากมาย ทั้งในด้านจิตวิทยาการสอนและวรรณคดี

นักจิตวิทยาหลายท่านเรียกทฤษฎีของ Vygotsky ว่าทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคม (Sociocultural Theory) โดยเรียกตามลักษณะสำคัญของทฤษฎี ในปัจจุบันทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดพื้นฐานของนักจิตวิทยากลุ่มคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) ร่วมกับทฤษฎีของ เพียเจต์ (Piaget) และ บรูเนอร์ (Bruner) ด้วย

ในทฤษฎีวัฒนธรรมเชิงสังคม (Sociocultural Theory) ของ Vygotsky ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ที่เรียกว่า ขอบเขตของการเรียนรู้ (The Zone of Proximal Development :ZPD) เป็นแนวคิดที่สำคัญที่สุดในทฤษฎีดังกล่าว Vygotsky ได้ให้นิยามของขอบเขตของการเรียนรู้ (The Zone of Proximal Development : ZPD) ว่าหมายถึง ช่วงห่างระหว่างระดับพัฒนาการทางสติปัญญาที่เป็นอยู่ หรือความรู้ความสามารถเดิม ที่คู่ได้จากปัญหาที่แก้ได้ด้วยตนเองกับระดับ

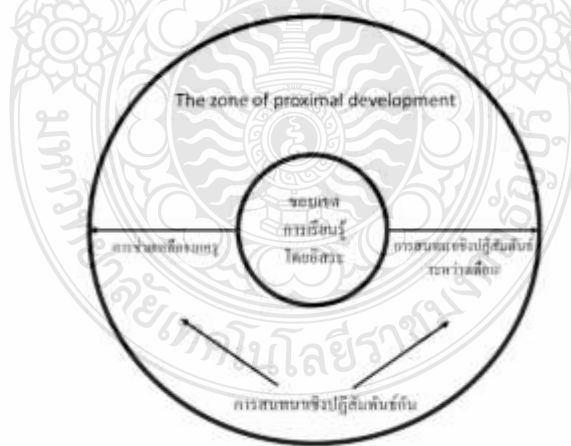
ศักยภาพของพัฒนาการทางสติปัญญา ที่ดูได้จากปัญหาที่ยังแก้ด้วยตนเองไม่ได้ แต่อาจแก้ได้ถ้าได้รับการแนะแนว (Guidance) และการร่วมงาน (Collaboration) กับผู้ใหญ่ และเพื่อนวัยเดียวกันที่มีความสามารถมากกว่า เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ หรือพัฒนาการทางสติปัญญาขึ้น จนแก้ปัญหานั้นด้วยตนเองได้ในที่สุด

สลาวิน (Slavin, 1994, p. 50) สรุปการเรียนรู้การสอนตามทฤษฎีของ Vygotsky ไว้ว่ามีลักษณะสำคัญสองประการ คือ

1. การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning) หมายถึง การจัดกิจกรรมที่มีลักษณะการเรียนรู้จากการทำงาน และการเรียนการสอนเป็นกลุ่ม โดยอาจใช้การเรียนแบบร่วมมือที่จะทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถพัฒนาทวิวิธีในการแก้ปัญหาคด้วยตนเองได้ในที่สุด

2. การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ (Scaffolding) หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ที่ตรงกับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้การพูดกับตนเอง (Private Speech) หรือการคิดเป็นถ้อยคำเกี่ยวกับปัญหาที่พบ เป็นแนวทางในการค้นพบแนวการทำงานและแก้ปัญหาคด้วยตนเองได้ในที่สุด

กอร์ดอน (Corden, 2000, p. 9) ได้อธิบายแนวคิดของ ZPD โดยเสนอแผนภาพที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับพัฒนาการทางปัญญาที่แท้จริง ซึ่งเป็นระดับของการเรียนรู้โดยอิสระ (Independent Learning Zone) กับระดับศักยภาพของการพัฒนา ซึ่งเป็นระดับที่จะสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพ (Potential Learning Zone) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ขอบเขตการเรียนรู้โดยอิสระและการเรียนรู้ตามศักยภาพ (Corden, 2000, p. 9)

จากภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า แนวคิดของ ZPD เป็นระดับความสามารถที่นอกเหนือไปจากที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้ด้วยตนเอง แต่อาจจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้สอน เพื่อน

หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า โดยผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นสำเร็จลงได้ซึ่งการเสริมศักยภาพการเรียนรู้เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการช่วยเหลือผู้เรียนได้

2.2.2 ความหมายของกลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้

กมล โพธิ์เย็น (2547, น. 79) ได้ให้ความหมายของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ว่าเป็นกระบวนการของการช่วยเหลือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือหรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า ซึ่งการช่วยเหลือจะค่อยๆ ลดลง ในขณะที่ผู้เรียนค่อยๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้ว การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมนั้นจะยุติลง

สมยศ ศรีบรรพต (2548, น. 27) ได้ให้ความหมายของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ในความหมายของการสอนว่า หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ โดยเปรียบเทียบกับการก่อสร้างว่า นั่งร้านช่วยให้คนงานขึ้นไปสู่ที่สูงที่เขาไม่สามารถขึ้นได้เอง ขณะเดียวกันเมื่อก่อสร้างเสร็จก็ไม่จำเป็นต้องใช้อีกต่อไป ซึ่งเปรียบได้กับแนวคิดของการสอนแบบใช้ตัวช่วยของ Vygotsky ที่ให้ครูหรือผู้มีประสบการณ์มากกว่าให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ ตัวช่วยหรือสิ่งสนับสนุนอาจเป็นคำพูดที่ติวเตอร์ (Tutor) ใช้อธิบายมโนคติที่ไม่ชัดเจนในบทความที่ผู้เรียนอ่าน หรืออาจจะเป็นผังสรุปความคิดที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ที่กำลังศึกษา ตัวช่วยอาจจะทำอะไรก็ได้ที่ครูหรือผู้มีประสบการณ์มากกว่าจัดให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนเกิดทักษะหรือเข้าใจมโนคติ การให้ตัวช่วยต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้

สุมาลี ชัยเจริญ (2548, น. 19) ได้ให้ความหมายของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือผู้เรียน มีพื้นฐานมาจาก ทฤษฎี Social Constructivism ซึ่งมีรากฐานมาจาก Vygotsky ที่มีแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา ที่อาจมีด้านจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนา เรียกว่า เขตที่สามารถพัฒนาได้ (The Zone of Proximal Development : ZPD) แต่ถ้าผู้เรียนมีระดับความสามารถต่ำกว่าเขตที่สามารถพัฒนาได้ แสดงว่าผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือในการเรียนรู้ เรียกว่า สแคฟโฟลด์

วู้ด เบอร์เนอร์ และรอส (Wood; Bruner & Ross, 1976, p. 98) ให้ความหมายของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ หรือ “กระบวนการสอนแบบการเป็นนั่งร้าน” เป็นกลุ่มของกระบวนการเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ในลักษณะการช่วยเหลือตามสภาพปัญหาที่ผู้เรียนกำลังประสบ

อยู่ในขณะนั้น โดยผู้สอนเลือกใช้กระบวนการที่เห็นว่าเหมาะสมมาช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหา
นั้นๆ ด้วยตนเองได้

โรสชาชน์ และ เมียสเตอร์ (Rosenshine & Meister, 1992, p. 26) ได้ให้ความหมาย
ของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการประยุกต์แนวคิด ZPD มาสู่การเรียนการสอน โดยกล่าวว่
การช่วยเสริมศักยภาพ เป็นรูปแบบของการสนับสนุนที่ครูหรือผู้เรียนคนอื่นๆ ให้แก่ผู้เรียนด้วยตนเอง
เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมต่อระหว่างความสามารถปัจจุบันและเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

เอ็กเก็น และ ค็อกแซค (Eggen & Kauchak, 1997, p. 56) ได้ให้ความหมายการเสริม
ศักยภาพการเรียนรู้ ว่าเป็นการช่วยเหลือที่ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนทำงานให้สำเร็จ ซึ่งงานนั้นเป็นงาน
ที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง

แล็คคิน (Larkin, 2001, p. 30) ได้ให้ความหมายการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ว่าเป็น
การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งใหม่หรือ
สิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจจะต้องการความช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อผู้เรียนเริ่มจะทำงานนั้นได้สำเร็จ
การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วย
ตนเอง การช่วยเหลือก็จะยุติลง จากความหมายที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเสริมศักยภาพการเรียนรู้
หมายถึง การช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การ
ช่วยเหลือหรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน
หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่าเป้าหมายของการช่วยเหลือ คือ ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งที่ผู้เรียน
ไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง

สรุปการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ หมายถึง การช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของ
ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่าเป้าหมายของการ
ช่วยเหลือ คือ ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้เสร็จ
สมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง

2.2.3 ลักษณะของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้

แมคกีไนซ์ (Mckenize, 2000) ได้อธิบายลักษณะของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไว้
8 ประการ คือ

1) จัดเตรียมเส้นทางที่ชัดเจนให้กับผู้เรียน (Provide Clear Directions) โดยการ
นำเสนอเส้นทางทีละขั้นตอน ว่าผู้เรียนจะต้องทำอะไรบ้าง มีลำดับการทำงานเป็นอย่างไร เพื่อไปให้

ถึงสิ่งที่คาดหวังไว้สำหรับการทำกิจกรรมหนึ่งๆ การชี้ทางควรเป็นลักษณะเป็นกันเอง เพื่อลดความสับสนให้น้อยลง และเกิดความชัดเจนและความรวดเร็วที่นักเรียนจะประสบผลสำเร็จในการเรียน

2) กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจน (Clarifies Purpose) วัตถุประสงค์ในการเรียนหรือในการทำงานถือเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้ผู้เรียนทราบว่า ทำไมพวกเขาต้องเรียนหรือทำงานชิ้นนี้ และทำไมมันจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมันจะเป็นแรงจูงใจในการเรียนหรือทำงานให้ประสบความสำเร็จ

3) สนับสนุนให้นักเรียนทำงาน (Keeps Students on Task) โดยการจัดเตรียมโครงสร้างขั้นตอน เส้นทาง หรือเค้าโครงกว้างๆ ในการทำงานให้กับผู้เรียนได้ตัดสินใจดำเนินการ จะได้ทำให้พวกเขาไม่หลงทาง หรือผิดพลาด จนทำให้ใช้เวลามากกว่าปกติ เพื่อเป็นการให้ความมั่นใจว่าพวกเขาจะไม่ออกนอกเส้นทาง

4) นำเสนอการประเมินผลที่ชัดเจนที่นำไปสู่สิ่งที่คาดหวัง (Offers Assessment to Clarify Expectation) โดยการจัดหาตัวอย่างของงานที่มีคุณภาพที่จัดทำโดยผู้อื่น มาให้นักเรียนได้ดูเป็นตัวอย่าง ตั้งแต่เริ่มต้นการทำกิจกรรม ตลอดจนการประเมินผลและมาตรฐานต่างๆ นำมาแจ้งให้นักเรียนได้ทราบด้วย

5) ชี้ให้นักเรียนเห็นถึงแหล่งข้อมูลที่มีคุณค่า (Point Students to Worthy Sources) โดยการจัดเตรียมแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ที่สุดให้กับผู้เรียน เพื่อลดความสับสน อุปสรรค และเวลาในการเข้าถึงข้อมูล เพราะข้อมูลในอินเทอร์เน็ตทั่วไปมักมีมากเกินไปจนเกิดความจำป็น และข้อมูลอาจไม่น่าเชื่อถือ ทำให้เสียเวลาในค้นหา

6) ลดความไม่แน่นอน ความประหลาดใจและความผิดหวัง (Reduces Uncertainty, Surprise and Disappointment) ในการออกแบบบทเรียน ควรมีการทดสอบแต่ละขั้นตอนหรือทุกๆ ขั้นตอนในบทเรียน จะได้ว่ามีอะไรผิดพลาด จะได้แก้ไขหรือกำจัดสิ่งต่างๆ เหล่านั้นออกไป เพราะสิ่งเหล่านั้นอาจทำให้ผู้เรียนสับสน หรือไขว่เขวบทเรียน ต้องใช้เวลาน้อยที่สุดในการได้รับสิ่งใหม่ๆ ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง

7) ก่อให้เกิดประสิทธิภาพ (Delivers Efficiency) ระหว่างการเรียนตัวช่วยเสริมศักยภาพนี้จะทำงานอย่างหนัก แต่เป็นจุดที่ดีในการสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับงาน ที่ดูเหมือนว่าต้นแบบ ทำให้เสียเวลาและไม่วอกแวกออกนอกทางการเสริมศักยภาพ จะพยายามกลั่นกรองการทำงาน โดยเน้นจุดสำคัญ ความชัดเจน ลดเวลาในการทำงานนักเรียน จะเข้าใจงานได้ง่ายขึ้น แคลงไม่กว้างมาก หรือไม่เสียเวลาในการสำรวจไปเรื่อยๆ

8) สร้างแรงกระตุ้น (Creates Momentum) ในการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนจบ ส่วนใหญ่กำลังใจ หรือความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนจะค่อยๆ ลดและหมดไปในที่สุด ดังนั้น ในระหว่างการเรียนตัวช่วยเสริมศักยภาพการเรียนรู้ จะช่วยกระตุ้นและสร้างพลังขึ้นโดยตรงให้เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนจนกระทั่งจบ โดยแรงกระตุ้นนั้นจะช่วยให้เกิดความคิดพลูออกมาเพิ่มความเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้ง

เฟิง และ ลี (Feng & Li, 2008) ได้อธิบายลักษณะของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไว้ 8 ด้าน ได้แก่

1) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน (Purpose Clarification) นักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ร่วมกันว่าจะต้องทำอะไร และทำอย่างไร ถึงจะบรรลุผลตามขั้นตอนการเรียนรู้โดยการเสริมศักยภาพด้วยการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยผ่านวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยสรุปเป็นการสนับสนุนโดยการกำหนดวัตถุประสงค์ และสิ่งที่คาดหวังให้ชัดเจน

2) ด้านการจัดการเนื้อหา (Content) ถ้านักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนรู้ร่วมกัน การเสริมศักยภาพจะต้องกำหนดรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนต่างๆ และระยะเวลาในแต่ละขั้นตอน จำเป็นต้องจัดลำดับของการเรียนรู้ร่วมกันด้วย โดยสรุปเป็นการสนับสนุนการจัดการค้นหาเส้นทางในการเรียนรู้ที่ชัดเจนและอธิบายโครงสร้างและจัดการเนื้อหาให้เหมาะสม

3) ด้านการจัดการกลุ่ม (Group Task) เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสนับสนุนนักเรียนในเรื่องวิธีการจัดการกลุ่ม วิธีการกำหนดบทบาทและงานระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ตลอดจนวิธีการประเมินงานของสมาชิกแต่ละคนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ อีกทั้งวิธีการกระตุ้นการปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม และวิธีการดำเนินการอย่างละเอียด

4) ด้านทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Skill) นักเรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ทักษะทางสังคม เช่น ทักษะการเรียนรู้หรือการทำงานร่วมกัน การตัดสินใจ การติดต่อสื่อสาร การเสริมศักยภาพจะเป็นกลไกสนับสนุนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ร่วมกัน และทักษะในการติดต่อสื่อสาร

5) ด้านการรวบรวมข้อมูล (Data Collection) การเสริมศักยภาพจะทำการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นให้กับผู้เรียนโดยตรง เพื่อเป็นการลดความไม่ชัดเจน ความสับสน และอุปสรรคต่างๆ โดยจะแนะนำแหล่งข้อมูล วิธีการรวบรวมข้อมูล การทำให้ข้อมูลเป็นระบบและการบันทึกข้อมูลที่มีประโยชน์

6) ด้านการจัดการข้อมูล (Data Process) การเสริมศักยภาพจะสนับสนุนให้นักเรียนในการรวบรวมข้อมูลและแปลงข้อมูลให้เป็นข้อความ รูปภาพ เสียงดนตรี หรือการนำเสนอในรูปแบบอื่นๆ ช่วยให้ผู้เรียนประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาไว้ให้อยู่ในรูปแบบต่างๆ ที่ต้องการ

7) ด้านการนำเสนอผลงาน (Outcome Presentation) ผลลัพธ์เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ร่วมกัน นักเรียนจำเป็นต้องนำเสนอผลลัพธ์ที่ได้ โดยจะสนับสนุนให้นักเรียนนำเสนอผลงานของเขาด้วยการบอกมาตรฐานการประเมินผลให้ชัดเจน

8) ด้านการประเมินผล (Evaluation) การประเมินผล ประกอบด้วย การประเมินผลตนเอง การประเมินผลซึ่งกันและกัน การประเมินผลโดยกลุ่ม การเสริมศักยภาพการเรียนรู้จะบอกลำดับให้ผู้เรียนรู้ว่าจะประเมินเมื่อไร ประเมินอะไร และประเมินอย่างไร

สรุป ลักษณะของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้เป็นการเรียนการสอนที่เกิดขึ้น โดยมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนหรือผู้ที่เชี่ยวชาญ ซึ่งทั้งสองจะต้องมีการสื่อสารร่วมกัน เมื่อพบปัญหาแล้วสามารถแก้ไขหรือทำความเข้าใจกับปัญหานั้นได้ ผู้ที่เชี่ยวชาญจะคอยเป็นฐานให้ความช่วยเหลือเพื่อทำให้ความสามารถของผู้เรียนได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ส่งเสริมให้ผู้ที่เป็นมือสมัครเล่นได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ เปรียบเสมือนเครื่องมือในการเรียนรู้ที่ช่วยขยายฐานความรู้ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนทำภารกิจให้สำเร็จเท่าที่เป็นไปได้ และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่ตัวเองต้องการได้

2.2.4 เทคนิคของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้

การให้การช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน สามารถทำได้หลายรูปแบบตามระดับความสามารถของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกสรรกลยุทธ์ที่จะช่วยเหลือผู้เรียนให้ได้เหมาะสม ซึ่งนักการศึกษาได้เสนอเทคนิคของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไว้ดังนี้

วูด เบอร์เนอร์ และ รอส (Wood, Bruner & Ross, 1976, p. 98) ได้เสนอวิธีการที่ผู้สอนจะเสริมศักยภาพแก่ผู้เรียนไว้ 6 ประการ ได้แก่

1) การคัดสรรงานและแจกแจงงานให้เหมาะสม (Recruitment) ชั้นแรกของการทำงาน ผู้สอนจะต้องเลือกงานที่เหมาะสม แจกแจงประเด็นที่ผู้เรียนสนใจ และให้เชื่อมโยงผูกยึดกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในงานนั้น เช่น การสร้างความสนใจในงานที่ทำให้เห็นความสำคัญเป้าหมายของงาน

2) การลดงานให้เป็นงานย่อยๆ (Reduction in Degree of Freedom) เป็นการแจกแจงงานให้เป็นขั้นย่อยๆ ที่ไม่ซับซ้อน ลดขนาดของงานลง ให้งานมีลักษณะที่ง่ายขึ้นแต่แต่ละขั้นจะมีทักษะที่จำเป็นสำคัญๆ ที่จะง่ายต่อการให้ข้อมูลป้อนกลับต่อผู้เรียน ในระยะแรกผู้เรียนจะทำงานในส่วนที่ทำได้และครูจะทำในส่วนที่เหลือ

3) การสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่อง (Direction Maintenance) เป็นการรักษาความสนใจของผู้เรียนให้คงอยู่อย่างสม่ำเสมอ โดยสร้างความท้าทายให้ผู้เรียนทำงานที่อยู่ในระดับที่เหนือจากระดับที่ผู้เรียนเพิ่งทำงานได้สำเร็จ

4) การชี้จุดสำคัญ (Marking Critical Features) เป็นการชี้ให้เห็นถึงคุณสมบัติสำคัญที่แสดงให้เห็นว่า งานนั้นสำเร็จหรือไปถูกทางแล้ว รวมถึงการบอกข้อบกพร่องหรือความคลาดเคลื่อนในงานที่ทำอยู่

5) การควบคุมปัญหาหรือความคับข้องใจ (Frustration Control) การแก้ปัญหาหรืองานควรมีปัญหาหรือหรือความเครียดอยู่ได้บ้าง ดีกว่าจะไม่มีความเครียดเลย ในการทำงานผู้สอนจะต้องช่วยเหลือให้ผู้เรียนไม่รู้สึกริวิตกกังวลจากความผิดพลาด ไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกเสีหน้จากความผิดพลาดของตนเอง ผู้สอนดึงส่วนที่ผู้เรียนพอใจมาเป็นประโยชน์ หรือผู้สอนใช้วิธีการอื่นๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเครียดเพียงเล็กน้อย อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญกว่า ผู้สอนจะต้องระวังความเสี่ยงที่จะเกิดจากการที่ผู้เรียนพึ่งพาผู้สอนมากเกินไประหว่างการทำกิจกรรม

6) การสาธิต (Demonstration) เป็นการแสดงตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาที่ผู้เรียนเผชิญอยู่ รวมถึงการให้ผู้เรียนเกิดการเลียนแบบและสร้างเสริมคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้เรียน

รูเลอร์ และ กานท์ลอน (Roehler & Cantlon, 1996) แบ่งชนิดของการเสริมศักยภาพการเรียนไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1) การให้คำอธิบาย (Offering Explanation) เป็นการช่วยเหลือการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน รู้เงื่อนไขว่าทำไมต้องใช้ความรู้นั้น เมื่อไร และใช้อย่างไร

2) การสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วม (Inviting Students Participation) ให้โอกาสผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการที่ถกเถียงกัน โดยให้ผู้เรียนได้เล่าหรือตอบคำถามในสิ่งที่รู้

3) การตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของความเข้าใจของผู้เรียน (Verify and Clarifying Student Understandings) ครูตรวจสอบความเข้าใจที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนว่ามีเหตุผลถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่

4) การเป็นต้นแบบของพฤติกรรมที่ต้องการ (Modeling of Desiring Behaviors) ได้แก่

(4.1) การคิดดังๆ (Think-aloud) เป็นการแสดงความคิดที่มีอยู่ให้ปรากฏออกมาชัดเจน เช่น ครูแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาออกมาโดยการพูดดังๆ ให้ผู้เรียนทำตาม

(4.2) การพูดดังๆ (Talk-aloud) เป็นการใช้รูปแบบของการถามคำถาม ตั้งคำถาม และการให้ข้อเสนอแนะ

(4.3) การเป็นตัวแทนในการปฏิบัติ (Performance Modeling) ครูแสดงการทำงานที่สมบูรณ์ โดยไม่ได้คิดหรือพูดดังๆ เกี่ยวกับงานนั้น เช่น ครูแสดงรูปแบบของการอ่านและทำทางที่สอดคล้องกับการอ่าน เช่น การยืม หัวเราะ เป็นต้น

5) การให้ผู้เรียนแสดงประเด็นหลักฐานต่างๆ เพื่อสนับสนุนการคิด (Invite Students to Contribute Clues) เป็นการให้ผู้เรียนแสดงประเด็นชี้แนะ หรือหลักฐานเพื่อแสดงความมีเหตุผล หรือการทำงานให้สำเร็จ โดยครูและผู้เรียนจะต้องร่วมกันพูดถึงประเด็นเหล่านั้น

เอ็กเก็น และ ค็อกแซค (Eggen & Kauchak, 1997, p. 58) ได้แบ่งเทคนิคของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไว้ 5 ประเภท ดังนี้

- 1) การเป็นตัวแทน (Modeling) เช่น การแสดงวิธีการแก้ปัญหา
- 2) การคิดดังๆ (Think-aloud) เป็นตัวแทนของกระบวนการ โดยให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความคิดของครูในขณะที่กำลังแก้ปัญหา
- 3) การใช้คำถาม (Question) การใช้คำถามจะเป็นการช่วยเหลือประเด็นความสนใจ และการแนะนำทางเลือก
- 4) การปรับสาระการเรียนการสอน (Adaptive Instructional Material) เช่น การปรับงานให้มีความง่าย หรือเป็นลำดับงานย่อยๆ
- 5) การใช้สิ่งเตือนหรือตัวชี้แนะ (Prompts and Clues) เช่น การวางแผนการเขียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนจัดการการคิดของตนเองก่อนเขียนงานที่ได้รับมอบหมาย การช่วยเหลือนี้จะหยุดเมื่อผู้เรียนซึมซับเอาแผนงานต่างๆ หรือขั้นตอนต่างๆ ไว้ในตนเองอย่างอัตโนมัติแล้ว

ฮาร์ทแมน (Hartman, 2002, p. 23) ได้สรุปเทคนิคของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ไว้ 7 ประการ ได้แก่

- 1) การให้ตัวอย่าง (Modeling)
- 2) การให้คำแนะนำ (Cues)
- 3) การบอกบท (Prompts)
- 4) การบอกใบ้ (Hints)
- 5) การบอกวิธีการแก้ปัญหาบางส่วน (Partial Solution)
- 6) การให้ตัวอย่างในการคิด (Think-Aloud Model)
- 7) การให้การชี้แนะโดยตรง (Direct Instruction)

ฮันนาฟิน (Hannafin, 2010) ได้อธิบายเทคนิคของการเสริมศักยภาพ การเรียนรู้ไว้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1) การเสริมศักยภาพด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Scaffolding) การเสริมศักยภาพด้านความคิดรวบยอด เป็นการช่วยผู้เรียนเมื่อเกิดปัญหา เป็นการแนะนำผู้เรียนในการพิจารณาและช่วยเหลือผู้เรียนในทำความเข้าใจในปัญหาที่ซับซ้อน ในการคิดพิจารณาในเรื่องที่ยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจน โดยการชี้แนะผู้เรียนในการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ หรือการใช้เครื่องมือ หรืออาจจะแนะนำให้เข้าใจประเด็นปัญหา

2) การเสริมศักยภาพทางด้านกระบวนการเรียนรู้ (Procedural Scaffolding) การเสริมศักยภาพทางด้านกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นการชี้แนะวิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ การเสริมศักยภาพทางด้านกระบวนการเรียนรู้เป็นการแนะนำให้เข้าใจถึงลักษณะและหน้าที่ระบบต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ การเสริมศักยภาพทางด้านกระบวนการนี้มักเป็นการสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนให้กับผู้เรียนถึงวิธีการที่จะให้ได้ผลลัพธ์ในของเขตที่ต้องการ วิธีการกำหนดของเขตหรือแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ เพื่อการศึกษาทบทวนต่อไป หรือวิธีการในการจัดเตรียมเครื่องต่างๆ ในการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในทุกๆ กระบวนการจนกว่าผู้เรียนจะได้กำหนดความต้องการในการใช้เครื่องมือหรือแหล่งทรัพยากรนั้น

3) การเสริมศักยภาพในด้านอภิปัญญา (Metacognitive Scaffolding) การเสริมศักยภาพในด้านอภิปัญญา เป็นการสนับสนุนศักยภาพด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็นการชี้แนะแนวทางวิธีการคิดเพื่อการเรียนรู้ หรือการแนะนำโดยตรงซึ่งการเสริมศักยภาพในด้านอภิปัญญา อาจเป็นการกระตุ้นผู้เรียนคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้หรือกระตุ้นผู้เรียน คำนึงถึงความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้รับจากปัญหา ซึ่งการเสริมศักยภาพในด้านอภิปัญญา นี้ มุ่งเน้นไปที่กระบวนการในการสร้างรูปแบบ รวมทั้งการค้นหาวิถีทางของการเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิมกับประสบการณ์การเรียนรู้

4) การเสริมศักยภาพทางด้านยุทธศาสตร์การเรียนรู้ (Strategic Scaffolding) การเสริมศักยภาพทางด้านยุทธศาสตร์การเรียนรู้ มุ่งเน้นการนำเสนอทางเลือกให้กับผู้เรียน ซึ่งอาจชี้ให้ผู้เรียนเห็นถึงประโยชน์ การเสริมศักยภาพทางด้านยุทธศาสตร์การเรียนรู้เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้กลยุทธ์ในการวิเคราะห์ กลยุทธ์ในการวางแผน และวิธีการในการตัดสินใจในการเรียนรู้ การเสริมศักยภาพทางด้านยุทธศาสตร์การเรียนรู้ นี้ ให้ความสำคัญในเรื่องแนวทางการกำหนดและการเลือกสรรสารสนเทศที่มีความต้องการใช้ การประเมินแหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงความสัมพันธ์ของความรู้ใหม่กับความรู้และประสบการณ์เดิม ในการหาคำตอบต่างๆ นั้นสามารถที่จะหาได้โดยใช้

กลยุทธ์ในการจัดหมวดหมู่ความรู้ที่มีอยู่ของผู้เรียน เพื่อนำสู่การเริ่มต้นไปหาสิ่งที่ต้องการ ขณะที่การช่วยเหลือก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับยุทธวิธีสำหรับผู้ที่กำลังตกอยู่ในวิกฤต คือ ยังไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ นอกจากนี้ยังสามารถเสริมศักยภาพทางด้านยุทธศาสตร์การเรียนรู้ โดยการกระตุ้นเตือนผู้เรียนให้พิจารณาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการจัดเตรียมข้อแนะนำต่างๆ สำหรับการใช้ในการเรียนรู้

กลยุทธ์หรือเทคนิคของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้มีหลายวิธี โดยสรุปแล้วขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชาระดับของผู้เรียน ขนาดกลุ่ม และสภาพแวดล้อม ผู้สอนที่คัดเลือกกลยุทธ์หรือเทคนิคในการช่วยเหลือผู้เรียน ได้อย่างเหมาะสมกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของการช่วยเสริมศักยภาพผู้เรียน

สรุปได้ว่า การช่วยเสริมศักยภาพทางการเรียน เป็นวิธีการช่วยเหลือผู้เรียนในรูปแบบของการสนับสนุน ที่ผู้สอนหรือผู้ที่มีศักยภาพสูงกว่าให้การช่วยเหลือแก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนทำงานให้สำเร็จ ซึ่งงานนั้นเป็นงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง และเมื่อผู้เรียนเริ่มจะทำงานนั้นได้ การช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง มีเทคนิคการช่วยเสริมศักยภาพทางการเรียนหลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชา ระดับของผู้เรียน ขนาดกลุ่ม และสภาพแวดล้อม

2.3 เทคนิคการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Development of Creative Writing Ability Methods)

การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์นั้นอาจทำได้ทั้งทางตรงโดยการสอน และฝึกรอบมทางอ้อมก็สามารถทำได้ด้วยการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้นมีเทคนิคที่ใช้กันอยู่หลายวิธีการด้วยกัน อันได้แก่ การปลูกฝังความกล้าที่จะทำสิ่งสร้างสรรค์ การระดมสมอง(Brainstorming) การสร้างความคิดใหม่ การตรวจสอบความคิด การนำสถานการณ์มาเชื่อมโยงกัน ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ (six Thinking Hats) และแผนผังความคิด (Mind Mapping) เพราะทั้งสองเทคนิคมีความเหมาะสมกับการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ทำให้เกิดแนวทางใหม่ๆ ในการดำเนินชีวิต การแก้ปัญหาชีวิตและการทำงาน ก่อให้เกิดความสนุก พัฒนาสมองของคนให้มีความฉลาดเฉลียวคม สร้างความเชื่อมั่น และความพอใจในตัวเอง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางพื้นฐานในการวิจัย โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

2.3.1 เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ (six Thinking Hats)

2.3.1.1 ความมุ่งหมายของเทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ

เอ็ดเวิร์ด ดี โบโน (Edward De Bono, 1992, p. 26–27) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการคิดแบบหมวกหกใบ ไว้ดังนี้

1) การทำให้การคิดง่ายลงด้วยการช่วยให้ผู้คิดเกี่ยวข้องกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งในเวลาหนึ่งๆ แทนที่จะต้องให้ความสนใจต่อทั้งอารมณ์ เหตุผล ข้อมูล ความหวัง และความคิดสร้างสรรค์ในเวลาเดียวกัน นักคิดกลับจะสามารถจัดการกับแต่ละอย่างได้อย่างแยกขาดจากกัน นั่นคือแทนที่นักคิดจะใช้เหตุผลมาสนับสนุนสิ่งที่ค่อนข้างจะเป็นอารมณ์ นักคิดก็จะสามารถเผชิญหน้ากับอารมณ์ล้วนๆ ด้วยหมวกสีแดง โดยไม่จำเป็นต้องอธิบาย ขณะที่หมวกสีดำจะสามารถถูกนำมาใช้เมื่อนักคิดต้องเกี่ยวข้องกับแง่มุมที่เป็นเหตุผล

2) การเปิดทางให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีคิด ถ้าในการประชุมหนึ่งๆ ใครคนใดคนหนึ่งมีทัศนะในทางลบอย่างเหนียวแน่น เราก็สามารถร้องขอให้เขาถอดหมวกสีดำออก และขอร้องให้สวมหมวกสีเหลืองบ้าง ซึ่งเป็นการขอร้องอย่างตรงๆ ให้เขามีทัศนะในแง่บวก ด้วยวิธีนี้หมวกคิด 6 ใบ จึงเป็นคำพูดเฉพาะเจาะจงที่ไม่ทำให้ขุนซ่องหมองใจกัน ยิ่งกว่านั้นสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ คำพูดนี้จะไม่คุกคาม “ตัวตน” หรือความเป็นคนๆ นั้นแต่อย่างใด และด้วยวิธีการเปลี่ยนการคิดให้กลายเป็นการสวมบทบาท หมวกจึงกลายเป็นคำแนะนำอย่างสั้นๆ

3) การเล่นไปตามบทบาทที่ถูกกำหนดไว้แล้ว การจำกัดการคิดไว้อย่างเคร่งครัดจะช่วยปกป้อง “ตัวตน” ของเรา อันเป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของความผิดพลาดในเชิงปฏิบัติของการคิดโดยที่หมวกคิดจะช่วยให้เราสามารถคิดและพูดสิ่งต่างๆ ได้โดยที่เราไม่ต้องเอาความคิดส่วนตัวของเราเข้าไปปะปน

4) การฟังความสนใจ หากว่าการคิดของเรามีความหมายมากกว่าการมีปฏิริยาตอบสนอง เราก็ควรจะมีวิธีการฟังความสนใจไปที่ละแง่ทีละด้าน และหมวกคิดจะเปิดทางให้เราฟังความสนใจไปในการใคร่ครวญเรื่องแต่ละเรื่อง ถึง 6 แ่งด้วยกัน

5) ความสะดวก สัญลักษณ์ของหมวกคิดที่แตกต่างกัน 6 ใบ จะเปิดทางให้เราสามารถขอให้ใครสักคนปรับเปลี่ยนท่าที หรือสามารถขอให้ใครบางคนมองในแง่ลบ หุยมองในแง่ลบให้ใครบางคนมองในเชิงสร้างสรรค์ หรือให้แสดงความเห็นด้วยอารมณ์ล้วนๆ

6) พื้นฐานเกี่ยวกับสารเคมีในสมอง ของเหลวต่างๆ ที่ไหลเวียนในร่างกายของเรามีอิทธิพลต่ออารมณ์ และอารมณ์เป็นส่วนสำคัญของความสามารถในการคิด อารมณ์จะเข้ามาเป็นส่วนพัวพันในการคิดของเรา เมื่อเราสวมหมวก หมวกจะช่วยให้เราแยกความคิดและอารมณ์ได้โดย

การเปลี่ยนแปลงสภาวะทางเคมีในสมอง ได้ช่วยให้เราเพิ่มพูนความรู้ในเรื่องของการคิดรวมไปถึงการจัดการข้อมูลด้วยตนเอง นั่นก็คือ หมวกคิดเหล่านี้จะกลายเป็นเงื่อนไขกระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านสมดุลเคมีในสมองของเรา หมวกคิดทั้ง 6 จึงมีลักษณะเฉพาะตัว นานไปจะกลายเป็นสัญญาณหรือเงื่อนไขที่กระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยาเคมีเฉพาะในสมอง ซึ่งจะส่งผลต่อการคิดของเรา

7) การตั้งกฎเกณฑ์ของเกมการเล่น ผู้คนจะเก่งในเรื่องการเรียนรู้กฎของการละเล่น การเรียนรู้กฎของเกมเป็นการเรียนรู้ที่ขอดีเยี่ยมและมีประสิทธิภาพที่สุด หมวกคิด 6 ใบ ช่วยสร้างกฎเกณฑ์เฉพาะสำหรับ “เกม” การคิด เกมการคิดนี้จึงเป็นการสร้างแผนที่ที่แตกต่างไปจากการโต้เถียงอย่างสิ้นเชิง

กุสยา ตันติผลาชีวะ (2546, น. 16) กล่าวถึงการคิดแบบหมวก 6 ใบ เป็นกลไกการสอนให้คนคิดในหลายด้านควบคู่กันไป แยกอารมณ์กับเหตุผล เรียนรู้การคิดของกันและกัน อย่างมีหลักเกณฑ์จุดประสงค์ คือ 1) ฝึกการคิดทั้งด้านตนเองและผู้อื่น มองความคิดของผู้อื่นทั้งด้านบวกและด้านลบ ใช้เหตุผลและหลักเกณฑ์เป็นแนวของการพิจารณา 2) เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนของกลุ่ม ได้ระบายความคิดและประสบการณ์เต็มด้วยการคิดอย่างมีแบบแผน 3) สร้างความคิดที่หลากหลายและดีกว่า 4) ประหยัดเวลาในการตัดสินใจ 5) ขจัดความเป็นผู้มี “จิตตน หรือ Ego” ออกจากความคิดและความรู้สึกในขณะที่ต้องตัดสินใจหรือให้ความเห็นในประเด็นปัญหาต่างๆ 6) สร้างเสริมคุณภาพของการคิดตัดสินใจ 7) แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า การคิดแบบหมวก 6 ใบนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การคิดนั้นง่ายลง มีการปรับเปลี่ยนการคิดที่แตกต่างไปจากเดิม ไม่ใช้ความคิดเพียงด้านเดียว มองทั้งข้อดีและข้อเสีย ทำให้เกิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ โดยใช้การคิดที่รอบคอบซึ่งเป็นการแยกอึดติดออกจากความคิด อีกทั้งยังเป็นการคิดในรูปแบบของเกมการเล่นที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อพัฒนาการทางการคิดในตัวบุคคล ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาทำให้การคิดนั้นมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3.1.2 ประโยชน์ของหมวกความคิด 6 ใบ

พวงผกา โกมุติกานนท์ (2544, น. 41) ได้สรุปประโยชน์ของการคิดแบบหมวก 6 ใบ ดังนี้

1) ง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้ และกระตุ้นความสนใจได้ดี การใช้หมวกจริงหรือภาพหมวก และสีสั้นต่างๆ มีส่วนช่วยอย่างมาก

2) ทำให้เหลือเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

- 3) ยินยอมให้แสดงออกในที่ประชุมได้อย่างถูกต้องเปิดเผยซึ่งความรู้สึกหรือสัญชาตญาณโดยไม่ต้องเกรงใจว่าจะไม่เหมาะสมแต่อย่างใด
- 4) ทำให้สามารถคิดแบบใดแบบหนึ่งได้อย่างเต็มที่โดยไม่สับสนปนเปกับความคิดหมวดอื่นในเวลาเดียวกัน
- 5) ทำให้สามารถเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่ายและตรงไปตรงมาโดยไม่ล่วงเกินใครด้วยการเปลี่ยนสีหมวด
- 6) ทำให้ผู้ร่วมระดมความคิดทุกคน สามารถใช้หมวดแต่ละสีได้ครบทุกสีแทนที่จะคิดแต่เพียงสีเดียวด้านเดียวตามปกติ
- 7) เป็นการแยกทิวออกไป แล้วปล่อยความคิดให้มีอิสรภาพที่จะขบคิดได้อย่างเต็มที่
- 8) ทำให้สามารถจัดลำดับการระดมความคิดให้เหมาะสมที่สุดกับหัวข้อ
- 9) ป้องกันมิให้เกิดการโต้เถียงกันไปมาในที่ประชุมเพื่อฝ่ายต่างๆ จะสามารถร่วมกันคิดอย่างสร้างสรรค์
- 10) ทำให้การประชุมสามารถผลิตผลงานออกมาดีขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น.72-73) กล่าวว่า การคิดแบบหมวด 6 ใบมีจุดประสงค์สำคัญ คือ ต้องการให้บุคคลได้ใช้ความคิดที่แตกต่างกันใน 6 ลักษณะ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ดังนี้

- 1) การแสดงบทบาทสมมติ (Role-playing) เพื่อเป็นการป้องกันการนึกถึงแต่ปมเด่นของตนเอง (ego) หากเราได้สวมชุดตัวตลก เราก็จะแสดงเป็นตัวตลกได้โดยสะดวก
- 2) การสร้างความตั้งใจ (Attention directing) เพื่อเป็นการนำทางไปสู่ความคิดที่ชัดเจนเฉพาะด้าน โดยฝึกคิดทีละด้านตามลักษณะสีของหมวด 6 ใบ
- 3) ความสะดวกในการคิด (Convenience of thinking) เพื่อให้ความสะดวกในการเปลี่ยนความคิดของบุคคล เพราะเราสามารถกำหนดให้ผู้แสดงบทบาทสวมหมวดหรือคิดในลักษณะใดในเวลาใดก็ได้ เช่น ถ้าต้องการให้คิดถึงข้อเท็จจริงก็ให้สวมหมวดสีเขียว เป็นต้น
- 4) ความเป็นไปได้ของสารเคมีในสมองที่มีผลต่อการคิด (Possible basic in brain chemistry) การคิดของมนุษย์มีหลายรูปแบบ การกำหนดให้คิดทีละรูปแบบ จะเป็นเงื่อนไขในการสร้างความสมดุลของสารเคมีในสมอง เนื่องจากสารเคมีดังกล่าวมีผลต่ออารมณ์และอารมณ์มีผลกระทบต่อความคิด การคิดแต่ละแบบอาจจะเกี่ยวข้องกับสารเคมีที่ถูกกระตุ้นให้หลั่งออกมาจากการคิดซึ่งจะส่งเสริมให้การคิดมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าคิดอย่างสับสน เช่น เอาเหตุผลมาปนกับอารมณ์ก็ทำ

ให้สารเคมีไม่สัมพันธ์กับการคิดซึ่งมีผลให้การคิดขาดประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามความเชื่อนี้ยังอยู่ระหว่างการศึกษาดทดลอง

5) กฎของการเล่นเกม (Rules of the game) คนเราเรียนรู้ได้ดีจากกฎของการเล่นเกมการคิดแบบหมวด 6 ใบ มีลักษณะของการใช้กฎเกณฑ์ของการเล่นเกม คือ มีการกำหนดให้ดำเนินการตามข้อตกลงหรือกติกาของการคิดอย่างมีขั้นตอนและเป็นระเบียบ

สรุปได้ว่า หมวดความคิดหกใบนั้นช่วยทำให้การคิดนั้นง่ายขึ้น โดยสามารถทำให้คนหนึ่งคนกำจัดความคิดที่ซับซ้อนวุ่นวายออกจากความคิด สามารถที่จะแยกแยะและจัดระเบียบความคิดให้มีประสิทธิภาพ โดยช่วยให้คิดในหลายแง่มุม เป็นการสร้างกฎในการคิดเมื่อคิดร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นความสนใจได้ดีทำให้สามารถคิดสร้างสรรค์ได้อย่างหลากหลาย เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้เกิดพัฒนาการทางการคิด ซึ่งส่งผลดีต่อการเรียนและการทำงาน

2.3.1.3 การนำการคิดแบบหมวด 6 ใบไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน

เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De Bono, 1992, pp. 18-19) ได้เสนอขั้นตอนการสอนในบทเรียน ดังนี้

1) ขั้นนำ (Lead-in) เริ่มด้วยการให้ภาพประกอบง่ายๆ ตัวอย่างหรือแบบฝึกหัดที่แสดงให้เห็นกระบวนการที่จะสอน

2) การอธิบาย (Explanation) เข้าสู่การให้ตัวอย่างทันทีว่าจะสอนอะไรตามลักษณะพื้นฐานของหมวดใบที่เลือก

3) การสาธิต (Demonstration) แสดงให้เห็นถึงการใช้หมวดที่มีความสัมพันธ์กับการคิดแต่ละแบบพร้อมกับคำอธิบาย แนะนำตัวอย่างคำถาม เพื่อสร้างความเข้าใจ

4) การปฏิบัติ (Practice) เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้กระบวนการฝึกฝนทุกใบ อย่าใช้เวลาฝึกฝนใบใดใบหนึ่งนานเกินไป ซึ่งจะเป็นการดึงความสนใจจากกระบวนการให้เข้าไป จุดประสงค์คือ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะ ไม่ใช่ให้อภิปรายให้น่าสนใจถึงจะทำไม่ได้ผลนั้นก็ดำเนินต่อไปได้

5) การหารายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration) ในการฝึกฝนกระบวนการอาจสังเกตได้ต่อไปอีกว่ากระบวนการนั้นถูกนำไปใช้อย่างไร จุดนี้อาจเกิดขึ้นขณะที่การฝึกฝน หมวดใบใดใบหนึ่งกำลังปฏิบัติอยู่ หรือได้จากการตอบคำถามที่ผู้เรียนถามก็ได้

6) ข้อสรุป (Conclusion) การสรุปกระบวนการให้ทวนย้ำประเด็นหลักและเน้นว่าทำไมกระบวนการนี้จึงเกิดประโยชน์

สมศักดิ์ สินธุระเวชย์ (2542, น. 106-108) ได้กล่าวถึงการนำเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรฝึกให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความหมายของหมวกแต่ละสี ผู้สอนอาจจะให้ผู้เรียนใส่หมวก แล้วให้ตอบคำถามตามสีของหมวกที่สวมครั้งละสี หรือให้ผู้เรียนสวมหมวกที่สวม วิธีการดังกล่าวจะทำให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยและเข้าใจความหมายของหมวกแต่ละสีได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้การนำเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบไปใช้ อาจแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1) การใช้ส่วนตัว กล่าวคือใช้ในการคิดแบบใดแบบหนึ่ง หรือเปลี่ยนการคิด เช่น ผู้สอนอาจจะแนะนำผู้เรียนว่าถ้าเกิดทัศนคติในทางลบต่อข้อเสนอของเพื่อนๆ ผู้เรียนอาจจะเปลี่ยนไปสวมหมวกสีเหลือง หรือในขณะที่ประชุมถ้ามีความรู้สึกชื่นชมสนับสนุนความคิดที่เสนออยู่ อาจจะทำให้มีการคิดคล้อยตาม การสวมหมวกสีดำจะทำให้เกิดความระมัดระวัง ในระหว่างการคิด ถ้าต้องการเห็นมุมมองใหม่ควรสวมหมวกสีเขียว ใช้ในการสนทนาผู้สอนอาจจะแนะนำผู้เรียนในระหว่างที่มีการสนทนาการนำหมวกสีต่างๆ มาใช้จะทำให้เปลี่ยนการคิด เช่น ผมอยากจะขอการคิดหมวกสีเขียวจากคุณ คุณมีข้อมูลอะไรบ้าง คุณให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการคิดนี้มาก ขอให้ถอดหมวกสีเหลืองแล้วเปลี่ยนเป็นหมวกสีดำ คุณให้การประเมินอย่างมีเหตุผลกับความคิดนี้โดยใช้หมวกสีดำ และหมวกสีเหลือง ต่อไปขอให้ใช้หมวกสีแดง เรามีข้อมูลอะไรเกี่ยวกับสถานการณ์นี้บ้าง (หมวกสีเขียว) ต่อไปให้ใช้หมวกสีฟ้าเพื่อเสนอขั้นตอนในการแก้ปัญหา ใช้ในการเขียนรายงานการนำหมวกแต่ละสีมาเรียงลำดับเพื่อการเขียนรายงานจะทำให้การนำเสนอรายงานเป็นที่น่าสนใจ สมเหตุสมผล เช่น รายงานของนักเรียนอาจจะเริ่มด้วยหมวกสีเขียว ตามด้วยหมวกสีเหลือง หมวกสีดำ สีฟ้า และหมวกสีแดง บางครั้งการเขียนรายงานอาจจะเรียงหมวกสีอื่นก่อนก็ได้ และบางครั้งอาจไม่จำเป็นต้องเรียงครบทั้งหกใบ ใช้ในการตรวจสอบรายงาน เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ เป็นรายงานฉบับนี้ไม่มีหมวกสีเขียวเลยหมวกสีดำก็น้อยไปหน่อย และขอให้เพิ่มหมวกสีแดงด้วย

2) การใช้ในยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ แนวทางนี้คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม มอบหมายโครงการให้ผู้เรียนทำหรือกำหนดเป้าหมาย และให้ผู้เรียนคิดโครงการเองในการวางแผน ดำเนินงาน สมาชิกในกลุ่มจะต้องใช้การระดมสมองเพื่อให้ทุกคนได้ร่วมกันคิดการนำหมวกแต่ละสีมาใช้ เพื่อให้ทุกคนคิดไปในทิศทางเดียวกัน ประธานของกลุ่มจะต้องให้สมาชิกของกลุ่มสีเดียวกัน เช่น ในการแก้ปัญหาตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น ประธานอาจเริ่มด้วยหมวกสีฟ้า (อะไรคือเป้าหมายของการคิดที่ต้องการ) หมวกสีเขียว (การแก้ปัญหาเรื่องนี้มีข้อมูลอะไรบ้าง) หมวกสีดำ (การแก้ปัญหาเรื่องนี้มีจุดอ่อนตรงไหน) หมวกสีฟ้า (การแก้ปัญหานี้มีขั้นตอนอย่างไร) โดยยึดหลักการคือ

(2.1) ภายใต้งैอนไขของหวมกแต่ละสี ทุกคนในกลุ่มต้องใช้ความคิดไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งไปที่เนื้อหาไม่ใช่ต่างคนต่างคิดเรื่องนั้น

(2.2) ความคิดที่แตกต่างกันแม้ว่าจะตรงกันข้ามก็ตาม สามารถนำมาคิดไปพร้อมๆ กันได้

(2.3) บทบาทของหวมกแต่ละสี ทำให้เกิดการมองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หวมกสีเหลืองและหวมกสีดำ เป็นความพยายามรวมกันที่จะค้นหาประโยชน์และอุปสรรคไม่ใช่หันหน้าเข้ามาต่อสู้กัน สิ่งที่ผู้สอนจะต้องติดตามการใช้หวมกของแต่ละกลุ่มเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการทำงานของกลุ่ม

3) ใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดที่ซับซ้อน Edward De Bono ได้นำหวมกแต่ละสีมาจัดเรียงลำดับ เพื่อให้การคิดซับซ้อนขึ้นหรือพัฒนาการคิดให้สูงขึ้น ดังนั้น ถ้าผู้สอนต้องการพัฒนาทักษะการคิดที่ซับซ้อนขึ้น ก็จะต้องตั้งคำถามเรียงลำดับตามเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ยกตัวอย่างเช่น ถ้าจะฝึกให้นักเรียนมีทักษะในการประเมิน จะต้องฝึกให้นักเรียนมีมุมมองทั้งทางบวกและทางลบแล้วจึงตัดสินใจ นั่นก็จะตั้งคำถามนำด้วยหวมกสีเหลืองแล้วตามด้วยหวมกสีดำ

สรุปได้ว่า การคิดแบบหวมก 6 โบนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การคิดนั้นง่ายลง มีการปรับเปลี่ยนการคิดที่แตกต่างไปจากเดิม ไม่ใช่ความคิดเพียงด้านเดียว มองทั้งข้อดีและข้อเสีย ทำให้เกิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ โดยใช้การคิดที่รอบคอบซึ่งเป็นการแยกอึดตาออกจากความคิด อีกทั้งยังเป็นการคิดในรูปแบบของเกมการเล่นที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อพัฒนาการทางการคิดในตัวบุคคล ทั้งยังช่วยประหยัดเวลาทำให้การคิดนั้นมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3.2 แผนผังความคิด (Mind Mapping)

2.3.2.1 ความหมายของแผนผังความคิด (Mind Mapping)

วิลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545, น. 178-185) ให้ความหมายแผนผังความคิดไว้ดังนี้ แผนผังความคิด (Mind Mapping) เป็นการนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การเขียนแผนผังความคิดนั้นเกิดจากการใช้ทักษะทั้งหมดของสมอง หรือเป็นการทำงานร่วมกันของสมองทั้ง 2 ซีก คือ สมองซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งสมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา ส่วนสมองซีกขวาจะทำหน้าที่สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ จังหวะ โดยมีแถบเส้นประสาทคอร์ปัสโลซัมเป็นเสมือนสะพานเชื่อม

ศิริรัตน์ นีละคุปต์ (2538, น. 1) ได้ให้ความหมายของแผนภาพ (Mapping) ว่าเป็น วิธีจดบันทึกหลังการอ่านที่ผู้อ่านต้องคิด ต้องเลือกสรรข้อมูลไปไว้ในแผนภาพและตัดข้อมูล

บางส่วนออกไป ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์ ประเมิน และให้เหตุผลอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านจะต้องเรียบเรียง แล้วจัดประเภทข้อคิดต่างๆ ให้ตรงกับแนวความคิดของผู้เขียนใช้ในการเรียบเรียง

สรุปได้ว่า การสร้างแผนภาพหรือแผนที่ความคิด หมายถึง การบันทึกข้อมูล โดยการ ใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่มีรูปแบบหลังการอ่าน เพื่อสร้างเป็นแผนภูมิโครงสร้าง โครงเรื่อง (Out line) และพิจารณาองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่องให้ครบถ้วน

2.3.2.2 หลักการสร้าง Mind Mapping

1) เริ่มต้นด้วยภาพ สี ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ ภาพๆ เดียวมีคำมากกว่าคำ พันคำและยังช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเพิ่มความจำมากขึ้นด้วย

2) ใช้ภาพให้มากที่สุด (Mind Mapping) ของคุณตรงไหนที่ใช้ภาพได้ให้ ใช้ก่อนคำสำคัญ (Key Word) หรือรหัส เป็นการช่วยการทำงานของสมอง ดึงดูดสายตา และช่วยจำ

3) ควรเขียนคำสำคัญบรรจงตัวใหญ่ๆ ถ้าเป็นภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวพิมพ์ ใหญ่เพื่อที่ว่าย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลกระทบต่อความคิด มากกว่าการใช้เวลาเพิ่มเติมเล็กน้อย ในการเขียนให้ใหญ่ อ่านง่าย ชัดเจน จะช่วยให้เราสามารถ ประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง

4) เขียนคำสำคัญเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องเชื่อมต่อกับเส้นอื่นๆ เพื่อให้ Mind Mapping มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับ

5) คำสำคัญควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” โดยคำสำคัญ 1 คำต่อเส้น 1 เส้น คำละเส้น เพราะช่วยให้แต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ได้อย่างอิสระ เปิดทางให้ (Mind Mapping) คล่องตัว และยืดหยุ่นมากขึ้น

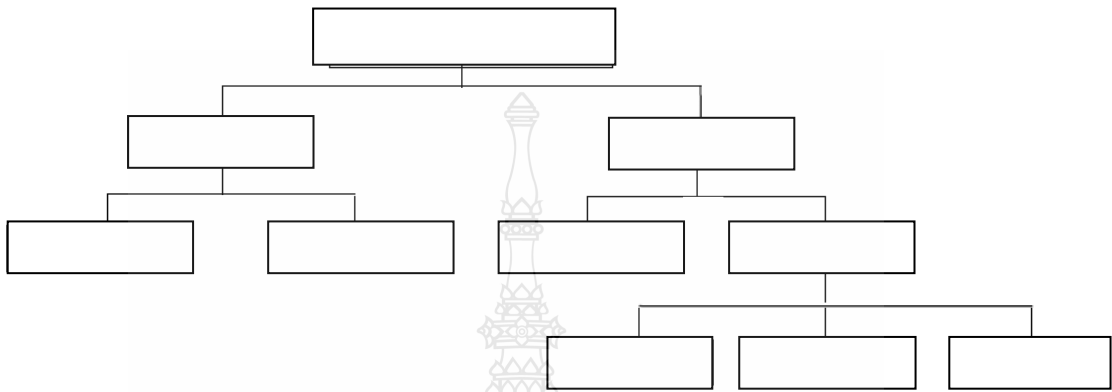
6) ระบายสีให้ทั่ว (Mind Mapping) เพราะสีช่วยยกระดับความจำ เพลิดเพลิน กระตุ้นสมองซีกขวา

7) เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ควรปล่อยให้หัวใจมีอิสระมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ อย่ามัวคิดว่าจะเขียนลงตรงไหนดี หรือว่าจะใส่อะไรลงไป เพราะล้วนแต่จะ ทำงานล่าช้าอย่างน่าเสียดาย

2.3.2.3 รูปแบบของผังความคิด (Mind Mapping)

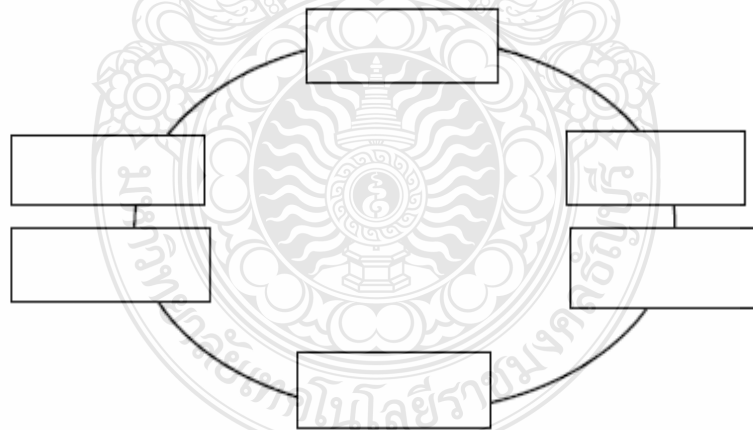
การสร้างผังความคิด เป็นการจัดกลุ่มความคิดรวบยอดเพื่อให้เป็นความสัมพันธ์ของความคิด ระหว่างความคิดหลักและความคิดรองลงไป โดยนำเสนอเป็นภาพหรือเป็นผัง สามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ ดังนี้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2549, น. 188)

1) แผนผังแบบกิ่งไม้ (Branching Map) นำเสนอโดยการเขียนความคิดรวบยอดหลักไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่นๆ ที่สำคัญรองลงไปตามลำดับ ดังภาพประกอบที่ 2.2

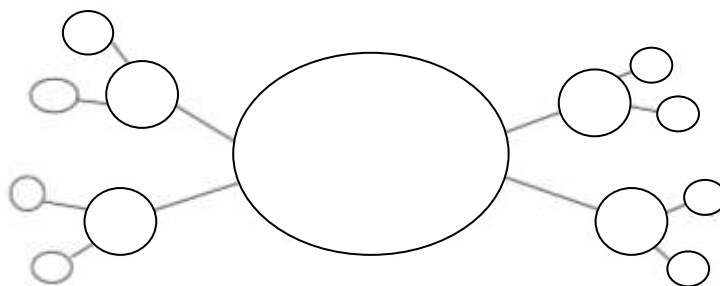
ภาพที่ 2.2 แผนผังแบบกิ่งไม้

2) แผนผังวงจร (Circle Map) นำเสนอโดยการเขียนเป็นแผนผัง เพื่อเสริมความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนต่างๆ ที่สัมพันธ์กันเรื่องลำดับเป็นวงกลม ดังภาพประกอบที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แผนผังวงจร

3) แผนผังใยแมงมุม (Spider Map) นำเสนอโดยเขียนความคิดรวบยอดหลักที่สำคัญไว้ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษ แล้วเขียนคำอธิบายหรือบอกลักษณะของความคิดรองลงไปไว้ในลักษณะของใยแมงมุม ดังภาพประกอบที่ 2.4

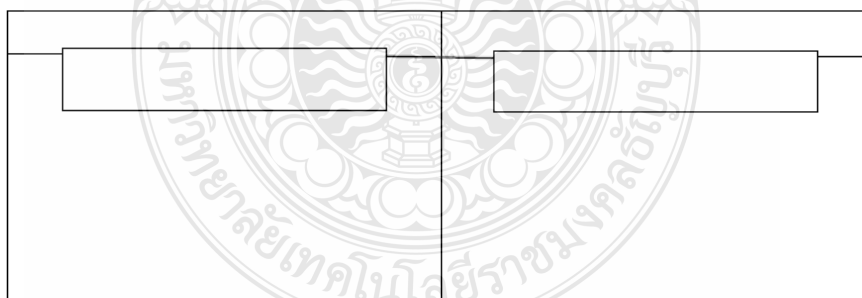
ภาพที่ 2.4 แผนผังใยแมงมุม

4) แผนผังก้างปลา (Fishbone Map) นำเสนอโดยเขียนประเด็นเรื่องหลัก แล้วเสนอสาเหตุและผลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังภาพประกอบที่ 2.5

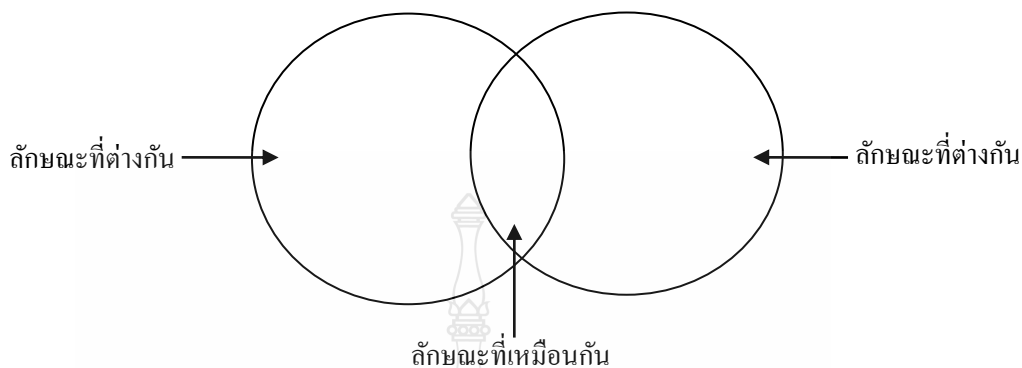
ภาพที่ 2.5 แผนผังก้างปลา

5) แผนผังตารางเปรียบเทียบ (Comparc Tablemap) เสนอโดยการเขียนเป็นตารางเพื่อเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องในประเด็นที่กำหนด ดังภาพประกอบที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 แผนผังตารางเปรียบเทียบ

6) แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน (Overlapping Circles Map) เสนอการเปรียบเทียบสองสิ่งหรือสองเรื่องที่มีลักษณะเหมือนและแตกต่างกัน ดังภาพประกอบที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 แผนผังรูปวงกลมทับเหลื่อมกัน

การสร้างผังความคิด (Concept Mapping) จะเป็นการนำเสนอที่ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทุกส่วนของความคิดรวบยอดหลัก และความคิดรวบยอดรองลงไป หรือเป็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในการอ่านหรือศึกษาและเพิ่มความคงทนในการเรียนรู้ และยังช่วยในการพัฒนาความคิดแบบวิจารณ์ญาณ (Critical thinking) เพิ่มการมีเหตุผลและช่วยพัฒนาในด้านการจำด้วย

2.3.2.4 ประโยชน์ของแผนผังความคิด

สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2541, น. 149-150) ได้สรุปถึงประโยชน์ของแผนผังความคิดว่า จะช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น และถ้ามีการฝึกฝนในเรื่องนี้ก็จะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้นเพราะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของเนื้อหา จึงทำให้นอกจากจะเข้าใจแล้วยังช่วยให้จำได้ง่ายอีกด้วย

กรมวิชาการ (2545, น. 130) ได้สรุปประโยชน์ของแผนผังความคิดไว้ดังนี้คือ 1) ช่วยบูรณาการความคิดรวบยอดให้ชัดเจนขึ้น 2) ช่วยพัฒนาความคิดรวบยอดให้ชัดเจนขึ้น 3) ช่วยเน้นองค์ประกอบสำคัญของเรื่อง 4) ช่วยพัฒนาการอ่าน การเขียน และการคิด 5) ช่วยวางแผนในการเขียน และการปรับปรุงการเขียน 6) ช่วยในการอภิปราย 7) ช่วยวางแผนการสอนของครูโดยการสอนแบบบูรณาการเนื้อหา 8) เป็นเครื่องมือการประเมินผล

แผนผังความคิดจะให้ประโยชน์มากมายทั้งในชีวิตประจำวัน และในการทำงานช่วยในการวางแผนงาน การบันทึกช่วยจำ การสรุปบทเรียน การทำแผนผังความคิด จะทำให้เห็นภาพการสรุปความคิดเรื่องนั้นๆ ในหน้ากระดาษเพียงแผ่นเดียว เป็นยุทธศาสตร์การสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีอิสระทางความคิด เป็นการส่งเสริมผู้เรียนระดมพลังสมอง เป็นการสร้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างทุกส่วนของความคิดรวบยอดหลัก และความคิดรวบยอดรองลงไปหรือ เป็นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่มีการโยงความสัมพันธ์เข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อความเข้าใจ ในการอ่านหรือการศึกษา และเพิ่มความคงทนในการเรียนรู้ และช่วยพัฒนาความคิดแบบวิจารณ์ญาณ เพิ่มการมีเหตุผล และช่วยพัฒนาด้านการจำอีกด้วย การจัดกิจกรรมตามหาเหตุผล ค้นพบคำตอบ ที่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.4 เจตคติ (Attitude)

2.4.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ (Attitude) เป็นคำศัพท์ที่กระทรวงศึกษาธิการ เดิม ใช้คำว่า ทศนคติ ต่อมา คณะกรรมการการบัญญัติศัพท์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยความเห็นชอบของราชบัณฑิตยสถานให้ ใช้คำว่า เจตคติ นักจิตวิทยาการศึกษา เชื่อว่าเจตคติเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ในทางการศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (2554, น. 321) ให้ความหมาย ของเจตคติ ว่าหมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมาย ของเจตคติ ไว้ดังนี้

แอลพอร์ต (Allport, 1969, p. 798) ให้ความหมายว่าเจตคติ หมายถึง สภาพความ พร้อมทางจิตใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงที่จะกำหนดทิศทางของ ปฏิกริยาของบุคคล สิ่งของหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

กู๊ด (Good, 1973, p. 49) ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความเอนเอียง หรือความชอบของบุคคลที่แสดงผลเฉพาะไปสู่วัตถุ สิ่งของ สถานการณ์หรือคุณค่า ตามปกติจะ ประกอบไปด้วยความรู้สึกและอารมณ์

อนาสตาซี (Anastasi, 1976, p. 453) ให้ความหมายเจตคติโดยสรุปว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกทางชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ เช่น เชื่อชาติขนบธรรมเนียมประเพณี สถาบันต่างๆ ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง

พรรณี ช. เจนจิต (2528, น. 258) ให้ความหมาย เจตคติว่า “เจตคติเป็นเรื่องของ ความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อ สิ่งเร้าแตกต่างกัน”

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2527, น. 221) กล่าวว่า “เจตคติเป็นกริยาทำที่รวมๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจ ซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าหนึ่งๆ เช่น ต่อวัตถุสิ่งของ และสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม โดยแสดงออกมาในทางสนับสนุน ซึ่งมีความรู้สึกเห็นดีเห็นชอบต่อสิ่งเร้าหรือในทางต่อต้าน ซึ่งมีความรู้สึกไม่เห็นดีไม่เห็นชอบต่อสิ่งเร้านั้น”

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528, น. 231) กล่าวว่า “เจตคติ หมายถึง ความพร้อมของร่างกายและจิตใจที่มีแนวโน้มจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ใดๆ ด้วยการเข้าหาหรือถอยหนีออกไป”

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น. 108) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง การเตรียมพร้อมแห่งสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติเป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกผู้ทุกคนแต่อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน เจตคติเป็นสิ่งที่ผลักดันบุคคลให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ กันอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

จากคำจำกัดความต่างๆ ผู้วิจัยสรุปความหมายของเจตคติได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึก และความเชื่อ หรือการรู้ของบุคคลกับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมโต้ตอบในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของเจตคตินั้น โดยสรุป เจตคติในงานที่นี้เป็นเรื่องของจิตใจ ทำที่ ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับรายการกรองสถานการณ์ที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เจตคติ มีผลให้มีการแสดงพฤติกรรมออกมา ซึ่งเจตคติประกอบด้วย ความคิดที่มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกนั้นออกมาโดยทางพฤติกรรม

2.4.2 ลักษณะและประเภทของเจตคติ

เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์ มิใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ดังนั้น จึงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ (ทวิศักดิ์ บุญทน, 2534, น. 35)

ชูชีพ อ่อนโคกสูง (2522, น. 7) ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่า เป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการ ดังนี้

- 1) การยินยอม คือ การยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่นเพื่อให้เขาได้ปฏิบัติตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
- 2) การเลียนแบบ คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคมหรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อการมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น
- 3) รับผิดชอบต่อสิ่งต่างๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตนเอง

เจตคติของแต่ละบุคคลนั้นย่อมมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) เจตคติเชิงนิมิต เป็นการแสดงออกในลักษณะของพึงพอใจ
- 2) เจตคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในทางตรงกันข้าม เช่น ไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ยินดีไม่ร่วมทำ
- 3) เจตคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งเจตคติเชิงนิมิตและเจตคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉยๆ ไม่ถึงกับเกลียดหรือชอบ จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือได้รับประสบการณ์ และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพแวดล้อมของสังคม เจตคติของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน คือ เจตคติที่เห็นด้วย เจตคติที่ไม่เห็นด้วย หรือเจตคติที่เป็นกลางไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง

2.4.3 องค์ประกอบของเจตคติ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษา กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติ ดังนี้

เทรนดิส (Triandis, 1971, pp. 2-3) แบ่งองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ คือ

- 1) องค์ประกอบด้านความรู้ ได้แก่ แนวความรู้ ความคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า ไม่ว่าจะบุคคลหรือสถานการณ์ใดๆ ก็ตาม ความรู้และแนวคิดดังกล่าวจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีความรู้หรือแนวความคิดต่อสิ่งเร้าใดครบถ้วนแล้ว บุคคลนั้นจะมีเจตคติต่อสิ่งเร้านั้นไปในทางบวกหรือทางลบชัดเจนขึ้น
- 2) องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก ได้แก่ อารมณ์หรือความรู้สึกที่เป็นสิ่งกำหนดลักษณะหรือทิศทางของเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลมีอารมณ์หรือความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด บุคคลก็จะมีเจตคติไปในทางบวกต่อสิ่งนั้น
- 3) องค์ประกอบด้านความพร้อมในการกระทำ ได้แก่ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง พฤติกรรมดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางเจตคติของบุคคล กล่าวคือ ถ้าพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสิ่งเร้านั้นชัดเจนแน่นอน ทิศทางก็มีลักษณะเด่นชัดแน่นอนและเป็นพฤติกรรมทางบวกหรือทางลบอย่างชัดเจนด้วย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526, น. 3-4) ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของเจตคติว่า

- 1) องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (Cognitive component) ได้แก่
 - (1.1) ความคิด ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด
 - (1.2) องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึกซึ่งเป็นตัวเร้าความคิด ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านบวก (Positive) ถ้าบุคคลมีความรู้สึกไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกในด้านลบ (Negative)

(1.3) องค์ประกอบทางด้านปฏิบัติ (Behavioral component) องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในการปฏิบัติหรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่ง

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2542, น. 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติ มีดังนี้

1) ความรู้ (Cognitive component) บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใด บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งนั้นก่อน เพื่อใช้เป็นรายละเอียดสำหรับให้เหตุผลในการที่จะสรุปเป็นความเชื่อต่อไป

2) ความรู้สึก (Feeling component) เป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหลังจากรู้และเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว กล่าวคือเมื่อบุคคลใดรู้และเข้าใจเรื่องใดจะสรุปเป็นความเห็นในรูปการประเมินผลว่าสิ่งนั้นเป็นที่พอใจ หรือไม่สำคัญ หรือไม่ดี หรือเลว ซึ่งเท่ากับเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น

3) ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ (Action tendency component) เป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่รวมตัวมาจากความรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในทิศทางที่สนับสนุน คล้อยตาม หรือขัดแย้ง ตามความรู้และความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, น. 241-242) ได้กล่าวถึงเจตคติว่าโดยทั่วไปประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1) องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้านั้นๆ เพื่อเป็นเหตุผลที่จะสรุปและรวมเป็นความเชื่อหรือช่วยประเมินสิ่งเร้านั้นๆ

2) องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective component) เป็นองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้า ต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่า พอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ดีหรือเลว องค์ประกอบทั้งสองด้านนี้มีความสัมพันธ์กัน เจตคติบางอย่างจะประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจมาก แต่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์น้อย แต่เจตคติบางอย่างก็มีลักษณะตรงกันข้าม เช่น เจตคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษจะมีองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจสูง แต่มีองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ต่ำ ส่วนเจตคติทางนิยมแฟชั่นเสื้อผ้าจะมีองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรือ

อารมณ์สูง แต่องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจต่ำ ด้วยเหตุนี้จึงอยู่ที่ครูจะเน้นองค์ประกอบด้านใด เป็นสำคัญ และเหมาะกับธรรมชาติของการเรียนรู้

3) องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) เป็นองค์ประกอบทางด้าน ความพร้อม หรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติ หรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะ สนับสนุนหรือคัดค้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ หรือความรู้สึกรที่มีอยู่ เช่น คนที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อ ศาสนาก็จะไม่สนใจเข้าวัดฟังธรรม หรือผู้ที่มีเจตคติต่อการเรียนดีก็จะมานะพยายามที่จะเรียนให้ดี และเรียนต่อในระดับสูงขึ้น

สรุปได้ว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ซึ่งแต่ละด้านล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และส่วนประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้สึกร ของบุคคล โดยอาจออกมาในรูปแบบแตกต่างกันทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการเรียนรู้

2.4.3 ความสำคัญของเจตคติ

มีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของเจตคติไว้ ดังนี้

จินตนา ช่วยด้วง (2547, น. 36) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเจตคติไว้ 3 ประการ ดังนี้

1) เจตคติขึ้นกับความพร้อมทางจิตใจ ถ้าเด็กเจตคติทางบวก เด็กจะรับรู้โมติ (Concept) เนื้อหาสาระ (Content) ได้เป็นอย่างดี ถ้าเด็กที่ไม่พร้อมเด็กจะขาดความกล้าที่จะปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลหรือกับสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) เจตคติมิใช่สิ่งที่มีมาแต่กำเนิด นักจิตวิทยาบอกว่า เจตคติสามารถเรียนรู้ได้และ สามารถจัดประสบการณ์ให้เด็กเกิดเจตคติ นอกจากนี้เจตคติของเด็กสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยอาศัย ประสบการณ์ที่เพิ่มพูนขึ้น

3) เจตคติเป็นสิ่งที่เป็พลวัต (Dynamic) อันเนื่องมาจากประสบการณ์ใหม่ก่อให้เกิด การพัฒนาเจตคติด้านอารมณ์และความรู้สึกและเจตคติด้านสติปัญญา ซึ่งเจตคติทั้งสองส่วนนี้นำไปสู่ การตัดสินใจและการประเมินคุณค่าของสิ่งนั้นๆ

วิโรจน์ ธรรมจินดา (2536, น. 10) ได้กล่าวว่า ความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของ บุคคล จะช่วยอธิบายถึงสถานภาพของสังคมได้ ส่วนในทางสังคมวิทยาบอกว่า เจตคติเป็นศูนย์กลาง ของความเข้าใจและพื้นฐานของพฤติกรรมทางสังคม

เนืองนิต ปิยะวงศ์ (2541, น. 8) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิด จากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่เกิด เจตคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มี

อิทธิพลต่อความคิดและการกระทำ เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่า ถ้าบุคคลประสงค์สิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นๆ จะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นในลักษณะใด

สรุปเจตคติก่อให้เกิดพฤติกรรมเชิงบวกหรือเชิงลบได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมทางจิตใจและการได้รับประสบการณ์ต่างๆ ถ้าผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทางภาษาไทยในทางบวกก็จะพัฒนาเจตคติไปในทางบวก

2.4.5 หลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน

ในการจัดการเรียนรู้วิชาต่างๆ นั้น นอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในวิชาที่เรียนรู้อยู่แล้ว ยังต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาเหล่านั้นด้วย เพราะเจตคติในวิชาที่เรียนมีความสำคัญ เป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน สนใจเรียน และแสวงหาความรู้ได้อย่างดี ถ้าหากว่าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อผู้สอน ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ต่อวิชาที่เรียนก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วย (สำเริง บุญเรืองรัตน์, 2527, น. 7)

ทวี ท่อแก้ว และ อบรม สนิทนิบาล (2517, น. 57) ได้เสนอหลักการสร้างเจตคติที่ดีแก่เด็ก ดังนี้ 1) ให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของเรื่องที่เรียนรู้ 2) ให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนอย่างแท้จริง 3) ให้ผู้เรียนมีโอกาสหรือมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ 4) ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ ความถนัด เพื่อจะได้เกิดผลสำเร็จในการเรียนรู้ อันจะเป็นผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 5) การจัดการเรียนรู้ของผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวอย่างดี ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายและเข้าใจอย่างชัดเจน 6) ผู้สอนจะต้องสร้างความอบอุ่นใจและความเป็นกันเองกับผู้เรียน 7) ผู้สอนจะต้องสร้างเสริมบุคลิกภาพให้เป็นที่น่าเลื่อมใสกับผู้เรียน 8) จัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน ห้องเรียน ให้มีบรรยากาศที่น่าอยู่ น่าเรียนและน่าสนใจ

สรุปการสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียนจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และผู้สอนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน

2.4.6 การวัดเจตคติ

เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก ตลอดจนอารมณ์ ดังนั้น ในการวัดเจตคติจึงเป็นเรื่องยาก เพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกของตนเองว่า เขารู้สึกซาบซึ้ง ฟังพอใจ หรือมองเห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด วิธีวัดเจตคติโดยตรงจึงทำไม่ได้ นอกจากทำการศึกษา ซึ่งมีนักการศึกษาได้สรุปไว้ ดังนี้

2.4.6.1 การสังเกต (Observation) ซึ่งเป็นวิธีการวิธีหนึ่งที่ใช้ศึกษาเจตคติ โดยใช้ประสาทหูและตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วนำข้อมูลที่สังเกตนั้น อนุมานว่าบุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งนั้นอย่างไร

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การสังเกตได้ผลดี ผู้สังเกตต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ 1) มีความใส่ใจต่อสิ่งที่สังเกต (Attention) 2) มีประสาทสัมผัสที่ดี (Sensation) 3) มีสัญชาตญาณที่ดี (Perception) 4) มีมโนคติที่ดี (Conception) โดยสามารถสรุปเรื่องราวได้ถูกต้องและเชื่อถือได้

กระบวนการเพื่อให้ผลการสังเกตสามารถรวบรวมข้อมูลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ควรมีวิธีการดำเนินการสังเกต ดังนี้ 1) มีการเตรียมงานล่วงหน้า เช่น เตรียมการบันทึกเครื่องมือต่างๆ ต้องพร้อม 2) ไม่มีอคติ 3) ต้องสังเกตหลายๆ ด้าน 4) ใช้ระยะเวลาสังเกตอย่างต่อเนื่อง และนานพอสมควร 5) อาจใช้เครื่องมืออื่นๆ ช่วยอย่างระมัดระวัง เช่น แบบสำรวจ การบันทึกกระเป๋นสะสม และอื่นๆ

หลักเกณฑ์ของการสังเกตที่ดี 1) ผู้สังเกตจะต้องมีความรู้ในเรื่องที่สังเกตนั้นให้มาก 2) หากความสอดคล้องระหว่างประเด็นและพฤติกรรมที่จะทำการสังเกต 3) กำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการสังเกตให้ชัดเจน 4) ในการสังเกตผู้สังเกตจะต้องทำอย่างระมัดระวังและใช้ความละเอียดถี่ถ้วน 5) ผู้สังเกตจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือตามที่กำหนดขึ้น 6) ผู้สังเกตจะต้องพร้อมที่จะทำการสังเกตและกำจัดอคติส่วนตัวออกไปให้หมด

2.4.6.2 การให้รายงานตนเอง (Self – report) เป็นวิธีการศึกษาเจตคติของบุคคลโดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น และจากการฟังสิ่งที่เล่านี้ สามารถกำหนดค่าคะแนนของเจตคติได้วิธีการศึกษาเจตคติแบบนี้เป็นวิธีการของเทอร์สโตน (Thurstone) ลิเคอร์ท (Likert) กัทท์แมน (Guttman) และออสกู๊ด (Osgood) ที่ได้พยายามสร้างสเกลการวัดเจตคติขึ้น คะแนนที่ได้จากการวัดเจตคติแบบสเกลนี้ จัดแบ่งออกเป็นช่วงๆ โดยแต่ละช่วงจะมีขนาดเท่ากันสามารถที่จะนำมาเปรียบเทียบความมากน้อยของเจตคติได้ วิธีนี้เป็นที่นิยมใช้วัดเจตคติมาก

2.4.6.3 เทคนิคการฉายออก (Projective techniques) เป็นการวัดเจตคติโดยการให้สร้างจินตนาการจากภาพ โดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมา จะได้สังเกตและวัดได้ว่า บุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งบุคคลย่อมแสดงออกตามประสบการณ์ที่เคยได้รับมาแต่ละคนจะมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2539, น. 55-56)

การวัดเจตคติที่นิยมใช้กันส่วนมากจะใช้วิธีการสร้างแบบทดสอบถามวัดเจตคติตามแนวของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่ง เชดส์คี้ โฆวาสินธุ์ (2520, น. 50-56) ได้อธิบายลำดับขั้นตอนการสร้างไว้ดังนี้

มาตรการการสร้างแบบวิธีของลิเคิร์ต แบ่งการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับที่ 2 เห็นด้วย

ระดับที่ 3 ไม่แน่ใจ

ระดับที่ 4 ไม่เห็นด้วย

ระดับที่ 5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

กำหนดการให้คะแนนของการตอบของแต่ละตัวเลือกโดยทั่วไป จะกำหนดคะแนนข้อความทางบวกเป็น 5 4 3 2 1 (หรือ 4 3 2 1 0) และข้อความทางลบเป็น 1 2 3 4 5 (หรือ 0 1 2 3 4) ซึ่งการกำหนดแบบนี้เรียกว่า Arbitrary Weighting Method ข้อความที่บรรจุลงในมาตรการวัดประกอบด้วยข้อความแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ ข้อความอาจจะมี 18-20 ข้อ การกำหนดน้ำหนักคะแนนตอบแต่ละตัวเลือกกระทำเมื่อได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว โดยกำหนดตามวิธีกำหนดค่าคะแนนซึ่งนิยมใช้กันมากโดยมีขั้นตอน ดังนี้

1) พิจารณาว่าต้องการจะวัดเจตคติของใครที่มีต่อใคร และให้ความหมายของสิ่งที่จะวัดให้แน่นอน

2) เมื่อตีความหมายของสิ่งที่จะวัดแน่นอนแล้ว ก็สร้างข้อความในแต่ละหัวข้อโดยให้กลุ่มเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น ข้อความนี้อาจเขียนขึ้นเองหรือนำมาจากที่อื่น เช่น จากหนังสือพิมพ์หรือจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ก็ได้ แต่จะต้องมีลักษณะดังนี้

(2.1) ต้องเป็นข้อความที่เขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ใช่ข้อเท็จจริง

(2.2) ข้อความที่บรรจุลงในสเกล จะต้องประกอบด้วยความเป็นบวกและลบควบคู่กัน

(2.3) ข้อความแต่ละข้อความจะต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่กำกวม จำนวนข้อที่สร้างขึ้นในครั้งแรกควรมีประมาณ 30 ข้อความขึ้นไป เพราะจะต้องเลือกข้อความที่เหลือประมาณ 20-25 ข้อความในแต่ละเรื่องที่จะวัด

(2.4) เมื่อได้ข้อความเพียงพอแล้วก็บรรจุลงในสเกล โดยให้มีตัวเลือก 5 ตัวเลือกดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

(2.5) นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญเรื่องนั้นๆ ตรวจสอบ โดยพิจารณา ด้านคุณลักษณะและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนการตอบกับข้อความว่าสอดคล้องกันเพียงใด

(2.6) ทำการทดลองขั้นต้นก่อนนำไปใช้จริง โดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้อีกครั้ง และตรวจสอบคุณภาพด้านอื่นๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของมาตราวัดเจตคติครั้งสุดท้าย เหตุผลที่ต้องทำการวิเคราะห์ข้อความก็เพื่อจะเลือกเอาเฉพาะข้อความที่มีความแตกต่างของคะแนนในกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดกับกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำสุด เพราะถือว่าข้อความเหล่านั้นสามารถจะวัดความรู้สึกที่แตกต่างกันได้

แสงประทีปทอง (2544, น. 15-18) กล่าวว่า อาจใช้วิธีการต่างๆ ได้ 6 วิธี ได้แก่ วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้มาตราวัด วิธีการวัดทางอ้อม วิธีการวัดร่องรอย และวิธีการวัดทางสรีระ ซึ่งการจะใช้วิธีการใดต้องเลือกให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะที่ต้องการวัดการสัมภาษณ์ และการใช้มาตราวัดเป็นวิธีการที่เปิดเผยมากที่สุด วิธีการสะท้อนภาพของผู้ศึกษามีการติดต่อกับผู้ถูกศึกษา แต่เรื่องที่ศึกษาเป็นสิ่งที่คลุมเครือไม่ชัดเจน วิธีการวัดร่องรอยความสึกหรอของการกระทำเป็นการวัดที่เป็นไปตามธรรมชาติมากที่สุด ส่วนวิธีการวัดทางสรีระต้องใช้เครื่องมือที่ทันสมัย แต่ก็ให้ข้อมูลที่ชัดเจน สำหรับวิธีการวัดเจตคติโดยใช้มาตราวัดเป็นวิธีการที่ได้รับความนิยมมากที่สุด เนื่องจากวิธีการวัดเจตคติบางวิธีต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญด้านนั้นๆ โดยเฉพาะ ส่วนวิธีการใช้มาตราวัดเป็นวิธีการที่ใช้ได้กับคนจำนวนมากในเวลาจำกัด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, น. 252) กล่าวว่า เนื่องจากเจตคติค่อนข้างไปทางนามธรรม เป็นความรู้สึกความเชื่อของบุคคลซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง การวัดเจตคติจึงไม่สามารถจะวัดได้โดยตรงแต่วัดได้จากแนวโน้มของบุคคลที่แสดงออกทางภาษา และวัดในรูปของความเห็น การวัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดและผู้ใด อาจจะใช้วิธีการสังเกตจากการกระทำ คำพูด การแสดงสีหน้า ท่าทาง หรือสัมภาษณ์ความรู้สึกนึกคิดของเขา แต่แบบวัดหรือเครื่องมือที่นักจิตวิทยานิยมใช้กันมากจะอยู่ในรูปของแบบสอบถามหรือแบบสำรวจ เรียกว่า แบบวัดทางเจตคติ ดังนี้

1) การสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีของเทอร์สโตน (Thurstone's Equal Appearing Interval Scale, 1929) เทอร์สโตน เสนอหลักการว่าข้อความที่ใช้เป็นเครื่องวัดแต่ละข้อความ จะแทนความมากน้อยของเจตคติในเรื่องนั้นๆ และช่วงระหว่างข้อความมีระยะห่างๆ กันตามแบบวัด

โดยทฤษฎีนี้ ถ้าคนๆ หนึ่งยอมเห็นด้วยกับข้อความใดบางข้อแล้ว สามารถบอกได้ว่าเจตคติของเขายู่ ณ ที่ใดในแบบวัดเจตคตินั้น ขั้นตอนการสร้างมีดังนี้ คือ

(1.1) การรวบรวมข้อความขั้นต้น ข้อความนี้จะครอบคลุมแบบวัดเจตคติที่ต้องการจะวัดจากทางด้านที่ยอมรับมากที่สุด เมื่อได้ข้อความมากพอและครอบคลุมแล้ว ทำการตรวจและพิจารณาเขียนใหม่ ให้ได้ข้อความที่รัดกุม

(1.2) การกำหนดค่าของข้อความโดยนำผลการตัดสินทั้งหมดมาแจกแจงนับว่า ข้อความหนึ่งๆ ถูกจัดอยู่ในกลุ่มใดกี่ครั้ง และหาค่ามาตราส่วน (Scale value) ของข้อความแต่ละข้อความ โดยพิจารณาค่ามัธยฐาน และวิธีการเลือกข้อความนั้น พิจารณาจากค่าที่ได้ ซึ่งเรียกว่าค่า Q (Q value) ค่า Q ต่ำ ถือว่าข้อความดี และค่า Q สูง ถือว่าข้อความไม่ดี ตัวอย่างของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยให้กา X ในวงเล็บหน้าข้อความที่เห็นด้วย

() การให้เด็กเรียนข้ามชั้นไม่ควรทำ เพราะจะทำให้การพัฒนาของเด็กเร็วเกินไปและไม่เป็นไปตามขั้นตอน

() การจัดชั้นเรียนควรจัดคละกันไป ระหว่างเด็กที่มีสติปัญญาสูง ปานกลาง และต่ำ

2) การสร้างแบบวัดเจตคติตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert's Summated Rating Scale, 1932) มีหลักการสร้างว่า การจัดให้มีข้อความที่แสดงเจตคติต่อที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่งแล้ว ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น คำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือกตอบ 5 ช่วง ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วยเฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก ลำดับขั้นตอนของการสร้างมีดังนี้

(2.1) รวบรวมข้อความ แต่ละข้อความต้องมีลักษณะที่คนมีเจตคติต่างๆ กัน ตอบต่างกัน และหลีกเลี่ยงข้อความที่มี 2 ความหมาย

(2.2) ตรวจสอบข้อความนั้นว่าเหมาะสมกับการตอบเพียงใด ในลักษณะของ 5 ช่วงดังกล่าว

(2.3) ทดลองดูว่ามีข้อความใดไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือ เพื่อการแก้ไข

(2.4) การให้น้ำหนักคะแนนของความเห็น ในแต่ละระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ท ทำให้มาตรวัดของเขาใช้ได้สะดวกมาก เพราะใช้การกำหนดค่าแบบจงใจ เพื่อให้เป็นค่าน้ำหนักประจำของแต่ละระดับความเห็นเห็นเหมือนกันทุกข้อความ เมื่อแต่ละระดับความเห็นของแต่ละข้อความ วัดเจตคติมีค่าประจำตายตัว การที่จะหาว่าบุคคลใดมีเจตคติเป็นอย่างไร ก็ใช้วิธีการรวมน้ำหนักหรือคะแนนจากการตอบทุกข้อความของแต่ละคน ถ้าน้ำหนักรวมจากการตอบข้อความทั้งหมดมีค่าสูงหรือได้คะแนนสูง แสดงว่าระดับเจตคติของบุคคลนั้นต่อสิ่งนั้น เป็นไปในลักษณะ

พอใจหรือคล้อยตาม ย่อมแสดงว่าบุคคลนั้นมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หรือมีความพอใจในสิ่งนั้น คະแนน หรือน้ำหนักที่ใช้แทนระดับเจตคติดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

ตารางที่ 2.1 สารระที่ 2 ตัวอย่างการให้น้ำหนักคะแนนของความเห็น

ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย	ยังไม่ ตัดสินใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก
1. พ่อเป็นบุคคลที่ข้าพเจ้า รักมาก					
2. พ่อสนับสนุนให้ข้าพเจ้า ได้ทำตามที่ข้าพเจ้าต้องการ เสมอ					
3. พ่อดีใจ เมื่อข้าพเจ้าสอบได้					

3) การสร้างแบบวัดเจตคติของออสกู๊ด (Osgood' s Semantic differential Scale, 1955) เขามีแนวความคิดว่า ความคิดรวบยอดต่างๆ มีความหมาย ความหมายของความคิดรวบยอด ประกอบด้วย ลักษณะสำคัญที่จะบรรยายความคิดรวบยอดนั้นๆ หลายลักษณะด้วยกัน ความคิดรวบยอดมีหลายมิติ เขาจึงสร้างแบบวัดขึ้น โดยใช้ความหมายทางภาษาที่เป็นคำคุณศัพท์ต่างๆ อธิบายความหมายของสิ่งเร้าที่มีส่วนสัมพันธ์บุคคล หลักการเบื้องต้นของการสร้างแบบวัด มีดังนี้

(3.1) กระบวนการในการอธิบาย ตัดสินใจ หรือประเมินความคิดรวบยอดของบุคคลนั้น สามารถเขียนแทนได้ในเชิงปริมาณที่อยู่ในช่วงของการวัดทางจิตวิทยา ซึ่งมีความเข้มมากน้อย ตามคุณลักษณะของคุณศัพท์ 2 ตัว ดี-เลว สวย-น่าเกลียด เป็นต้น

(3.2) แนวทางในการอธิบายความคิดรวบยอดของแต่ละบุคคลในแต่ละช่วงของการวัด จะมีลักษณะเป็นมิติเดียว และไม่ขึ้นอยู่กับการวัดอื่นๆ

(3.3) การตอบสนอง หรือการประเมินแต่ละบุคคล ที่มีต่อความคิดรวบยอดในแต่ละช่วงการวัด จะอยู่ในช่วง 1-7 ที่อยู่ระหว่างคุณสมบัติหรือลักษณะที่ตรงกันข้ามนั้น ตัวอย่างเช่น

เข้มแข็ง-----อ่อนแอ
ซื่อสัตย์----- โกง
ว่องไว-----เฉื่อยชา

4) การสร้างแบบวัดเจตคติ วิธีเปรียบเทียบคู่ของเฟคเนอร์ (Fechner's Method of Paired Comparison, 1954) เขาได้สร้างแบบวัดเจตคติเกี่ยวกับการเลือกสรร และการจัดอันดับความชอบ เริ่มจากการทดลองโดยใช้ตัวอย่างรูปสี่เหลี่ยมขนาดต่างๆ กัน แล้วให้บุคคลจัดอันดับความชอบในรูปสี่เหลี่ยมนั้น โดยการเตรียมแผ่นสี่เหลี่ยมที่มีสัดส่วนต่างๆ กัน เริ่มจากสี่เหลี่ยมผืนผ้าเล็กๆ จนถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส แล้วจ่ายคละกันไปบนโต๊ะ จากนั้นให้กลุ่มบุคคลจำนวนประมาณ 200-300 คน เป็นผู้จัดอันดับ โดยให้แต่ละคนเลือกสรรรูปที่ตนเองชอบที่สุด และรองลงไปตามลำดับ จนถึงรูปที่ชบน้อยที่สุด แล้วนำมาหาความสัมพันธ์ของตัวเลือก และหาระดับความชอบจริงของแต่ละรูปและวิธีเปรียบเทียบคู่ โดยเปรียบเทียบเป็นคู่ๆ ไป การเปรียบเทียบคู่ใช้ในกรณีที่มีสิ่งนำมาเปรียบเทียบคู่กันไม่เกิน 10 สิ่ง ถ้ามากกว่านี้ใช้วิธีจัดอันดับตำแหน่ง

5) การสร้างแบบวัดเจตคติโดยใช้ระเบียบวิธีแบบคิวของสตีเฟนสัน (Stephenson's Qtechnique, 1953) เป็นวิธีศึกษาความคิดเห็น ท่าที และลักษณะทางจิตวิทยาของบุคคล โดยใช้วิธีแยกบัตรเป็นกองๆ แต่ละกองจะมีคะแนนประจำ ใช้คะแนนนี้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และแปลความหมายต่อไป เป็นวิธีวัดอันดับสิ่งเร้าโดยใช้ผู้ถูกทดสอบตัดสินใจว่า เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ชอบ-ไม่ชอบ วิธีแบบคิวมีขั้นตอนดังนี้

(5.1) เลือกคำ ข้อความ สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษา พิมพ์ลงบัตรละ 1 ข้อความ ปรกติจะใช้ 60-120 บัตร

(5.2) เลือกกลุ่มตัวอย่าง และให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณบัตร โดยแยกกองตามอันดับหรือตามเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ชอบหรือไม่

(5.3) การให้อันดับ จะเรียงต่อกันจากมากไปหาน้อยตามเกณฑ์ที่ให้ไว้ กองกลางๆ จะเป็นความเห็นกลางๆ แล้วให้คะแนนในบัตรแต่ละใบแล้วจึงนำไปวิเคราะห์ต่อไป

6) การสร้างแบบวัดระยะทางสังคมของ โบการ์ดัส (Bogardus's Social Distance Scale, 1925) เป็นการวัดเจตคติต่อคน โดยมีข้อความที่แสดงถึงความสัมพันธ์ และความรู้สึกของบุคคลผู้ที่เป็นที่หมายของเจตคติ 7 ข้อความ แต่ละข้อความจะบ่งบอกความสัมพันธ์ทางสังคมในระยะต่างๆ กัน ตั้งแต่ความสัมพันธ์ในทางใกล้ชิดเป็นเจตคติทางบวกไปจนถึงเจตคติทางลบ และให้ผู้ตอบบอกถึงว่าตนมีเจตคติอยู่ในระดับใดจาก 7 ระดับนี้ คือ 1) ยอมรับถึงขั้นแต่งงาน 2) ยอมรับเป็นเพื่อนสนิท 3) ยอมรับเป็นเพื่อนบ้าน 4) ยอมรับเป็นเพื่อนร่วมอาชีพ 5) ยอมรับเป็นพลเมืองของประเทศ 6) ยอมรับในฐานะผู้มาเยือนประเทศ 7) ไม่ยอมรับให้เข้ามาในประเทศ

7) การสร้างแบบวัดสะสมของ กัทแมน (Guttman's Cumulative Scale, 1950) เป็นการวัดโดยมีข้อความชุดหนึ่ง ซึ่งแต่ละข้อความจะแสดงเจตคติในทิศทางเดียวกัน แต่มีความเข้ม

หรือปริมาณของความรู้สึกแตกต่างกัน ข้อความชุดนี้จะจัดเรียงลำดับความเข้มของเจตคติที่มีอยู่ในแต่ละข้อความไว้แล้วให้ผู้ตอบเลือกตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่ง โดยถือว่าคำตอบที่ผู้ตอบเลือกจะเป็นการยืนยันคำตอบด้วยข้อความใดข้อความหนึ่งที่แสดงความเข้มในระดับรองลงไปด้วยแบบวัดเจตคติของกัทแมน ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า ละทิ้งปัญหาที่แท้จริงในการถาม เนื่องจากไม่ครอบคลุมคำตอบได้

จะเห็นได้ว่า เจตคติของบุคคลสามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ต่างๆ ที่เผชิญและสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดเจตคติ วิธีวัดเจตคติสามารถวัดได้จากการสังเกต สอบถามสัมภาษณ์ และดูท่าทีหรือพฤติกรรมการแสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หลายปัจจัยที่ทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมของครู ผู้มีใจรักที่จะถ่ายทอดสรรพวิชาให้แก่เด็กนักเรียนก็ดี ความพร้อมใฝ่ศึกษาของนักเรียนเองก็ดี หรือเนื้อหาที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียนก็ดี แต่ปัจจัยเหล่านี้จะไม่ก่อให้เกิดประโยชน์อันใดเลย หากนักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

เจตคติจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด การทำอะไรก็ตาม เจตคติจะเป็นปรากฏการณ์แรกที่ยกความสำเร็จเอาไว้ ถ้ามีเจตคติที่ดีก็ย่อมทำให้เกิดความพยายามในการฝ่าอุปสรรค เช่นเดียวกับการเรียนภาษาไทย เมื่อเด็กเกิดเจตคติที่ดีแล้วแม้เนื้อหาวิชาจะยากเพียงใด เด็กก็ยังมีความกระตือรือร้น มีความพยายามในการเรียน และรู้สึกสนุกไปกับการเรียน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบสอบถามวัดเจตคติตามแนวของ ลิเคิร์ท (Likert) มีระดับความคิดเห็นให้เลือก 5 ระดับ มีข้อคำถามทั้งด้านบวกและด้านลบ และในแต่ละด้านแบ่งเนื้อหาเป็น 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้ ความรู้สึก ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ

2.5 แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน

2.5.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของโรงเรียนในกลุ่มบึงสามพัน ใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

2.5.1.1 มาตรฐาน สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 10-54) ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 2 การเขียน ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ต่างๆ ดังนี้

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 2.2 สาระที่ 2 การเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.6	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย
	2. เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	การเขียนสื่อสาร เช่น <ul style="list-style-type: none"> - คำขวัญ - คำอวยพร - ประกาศ
	3. เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนา	การเขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิด
	งานเขียน	
	4. เขียนเรียงความ	การเขียนเรียงความ
5. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน	การเขียนย่อความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่างๆ ประกาศ แจ้งความ แลกเปลี่ยน จดหมาย คำสอน โอวาท คำปราศรัย สุนทรพจน์ รายงาน ระเบียบ คำสั่ง	

ตารางที่ 2.2 สารที่ 2 การเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ต่อ)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	6. เขียนจดหมายส่วนตัว	การเขียนจดหมายส่วนตัว <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายขอโทษ - จดหมายแสดงความขอบคุณ - จดหมายแสดงความเห็นใจ - จดหมายแสดงความยินดี
	7. กรอกรายการต่างๆ	การกรอกรายการ <ul style="list-style-type: none"> - แบบคำร้องต่างๆ - ใบสมัครศึกษาต่อ - แบบฝากส่งพัสดุและไปรษณีย์ภัณฑ์
	8. เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์	การเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
	9. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน

จากตารางที่ 2.2 สารที่ 2 การเขียนพบว่า ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารที่ 2 การเขียน ประกอบด้วย 1 มาตรฐาน 9 ตัวชี้วัด โดยสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดมีความสอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะและความสามารถด้านการเขียน เพราะการเขียนเป็นทักษะการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและประสบการณ์ต่างๆ ของผู้เขียนเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเกิดความเข้าใจได้ตรงตามผู้เขียนต้องการ ซึ่งต้องอาศัยการนำถ้อยคำและความรู้จากประสบการณ์ต่างๆ มาเรียบเรียงลำดับของความคิดให้ต่อเนื่องกัน เป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยทั้งนี้ครูควรจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ในห้องเรียนสู่ชีวิตจริงและสังคมภายนอกที่เหมาะสมตามวัย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ให้เข้าสู่มาตรฐานตามที่กำหนด และเพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จและมีทักษะพื้นฐานทางภาษาที่มีประสิทธิภาพในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2.5.2 ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน

ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2555 ของโรงเรียนในกลุ่มบึงสามพัน จำนวน 10 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดศรีสโมสร และโรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง ขนาดกลาง 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดสอนดีศรีเจริญ โรงเรียนวัดสุขบุญชริการาม โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ โรงเรียนวัดพวงแก้ว โรงเรียนวัดเจริญบุญ และโรงเรียนวัดจุฬาราม และขนาดเล็ก 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนหิรัญพงษ์อนุสรณ์ และโรงเรียนนิกรราษฎร์บำรุงวิทย์ ซึ่งจากผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับประเทศ ของโรงเรียน ในกลุ่มบึงสามพัน อำเภอนองเสื่อ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ของคะแนนรวมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ โดยแบ่งออกเป็น สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย และสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม สามารถสรุปให้เห็นได้ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับประเทศ ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพัน อำเภอนองเสื่อ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ขนาด สถาน ศึกษา	ลำดับ ที่	สถานศึกษา	วิชา ภาษาไทย (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)					
			จำนวน ผู้เข้าสอบ	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ
		ระดับประเทศ	773,016	100.00	0.00	45.68	14.61	45.68
		ระดับเขตพื้นที่	2,820	90.00	6.00	45.07	13.40	45.07
ขนาดใหญ่	1	โรงเรียนวัดศรีสโมสร	28	68.00	18.00	39.86	11.67	39.86
	2	โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง	21	70.00	22.00	43.62	12.63	43.62
ขนาด กลาง	1	โรงเรียนวัดสอนดีศรีเจริญ	22	70.00	24.00	44.00	12.92	44.00
	2	โรงเรียนวัดสุขบุญชริการาม	21	62.00	20.00	40.57	11.40	40.57
	3	โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์	15	66.00	36.00	52.27	8.51	52.27
	4	โรงเรียนวัดพวงแก้ว	21	68.00	26.00	49.71	10.59	49.71

ตารางที่ 2.2 ผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับประเทศ ของโรงเรียน
ในกลุ่มเครือข่ายบึงสามพันซ์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2555
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (ต่อ)

ขนาด สถาน ศึกษา	ลำดับ ที่	สถานศึกษา	วิชา ภาษาไทย (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)					
			จำนวน ผู้เข้าสอบ	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ
ขนาด กลาง	5	โรงเรียนวัดเจริญบุญ	18	66.00	26.00	43.22	12.47	43.22
	6	โรงเรียนวัดจุฬาจินดาราม	19	64.00	26.00	42.21	10.68	42.21
ขนาด เล็ก	1	โรงเรียนทิวทองบึงสามพันซ์	1	50.00	50.00	50.00	0.00	50.00
	2	โรงเรียนนิกรราษฎร์บำรุง วิทย์	7	70.00	34.00	50.86	13.35	50.86
รวม			173			45.63		45.63

ที่มา: สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (2555, ออนไลน์)

จากตารางที่ 2.2 พบว่า ผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับประเทศ ปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 45.68 โดยเฉพาะผลของการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ระดับเขตพื้นที่ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2555 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.07 และระดับโรงเรียนในกลุ่มบึงสามพันซ์ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์คุณภาพขั้นต่ำที่คณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานกำหนด คือ ร้อยละ 50 (สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2555, ออนไลน์)

ผลการประเมินดังกล่าว เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงผลการเรียนที่นักเรียนผ่าน การทดสอบจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้สอนวิชา ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความเห็นในทิศทางเดียวกัน โดยสรุปได้ว่าปัญหาสำคัญ ในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย คือ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเขียนเมื่อศึกษารายละเอียดแล้วพบว่า ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่นักเรียนมีคะแนนต่ำ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ศึกษาและสรุปภาพและสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยว่า สภาพการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยยังไม่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพด้านการอ่านและการเขียนไปถึงขีด ความสามารถสูงสุด ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุสองประการ คือ ประการแรกเกิดจากตัวครูที่ยังคง จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยยึดตัวเองเป็นสำคัญใช้สื่อการเรียนการสอนน้อยมาก รวมทั้งการวัด

ประเมินผลที่เน้นในด้านความรู้ความจำ ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำรูปแบบการเรียนการสอน หรือเทคนิคใหม่ๆ ที่มีความหลากหลายมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ประการที่สอง เกิดจากตัวนักเรียนพบว่า นักเรียนเมื่อหน้าจะไม่อยากเรียน ไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจทักษะการเขียนเพราะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย รวมทั้งขาดความตระหนักในความสำคัญของการอ่านการเขียนภาษาไทย

จากการวัดและประเมินผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นตัวชี้บอถึงข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะการเขียนว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ประกอบกับการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนนั้นสามารถพัฒนาได้ โดยผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เขียนอย่างอิสระ หรือให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จุดหมายปลายทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เขียนอย่างอิสระ คือ เรื่องที่จะเขียนต้องเหมาะสมกับวัยของเด็ก หรือเป็นสิ่งที่เขาต้องการแสดงออก ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญของการเขียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้แก้ปัญหาทางการเขียน ซึ่งการพัฒนาให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเขียนได้นั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมให้มีความยากง่ายเหมาะสม คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน โดยต้องใช้กลวิธีสอนและสื่อต่างๆ รวมทั้งให้ผลย้อนกลับอย่างรวดเร็ว เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเขียน และต้องปลูกฝังให้เห็นคุณค่า และประโยชน์ของการเขียน กล่าวคือ มีการส่งเสริมการเขียนในลักษณะที่เป็นการเขียนที่มีความคิดเป็นอิสระ มีความคิดหลากหลาย ริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการแก้ปัญหางานเขียน

จากการศึกษาสภาพปัญหา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนรู้ที่นำมาใช้แก้ปัญหาทางการเขียน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการเขียนให้ดีขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจนำลักษณะเด่นจากการจัดการเรียนรู้ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนผสมกับเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด มาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งคาดว่า การได้รับความช่วยเหลือที่คอยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับความเข้าใจในกระบวนการสอน ให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่สร้างสรรค์อย่างหลากหลายดังกล่าว น่าจะส่งผลให้ผู้เรียนมีข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน และส่งผลเชิงบวกต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

กุสุมา หงส์บินมา (2555) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย แบบชินเนคติกส์ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยศึกษาตัวแปรตาม คือ ผลคะแนนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลคะแนนก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ชนานันท์ บุญเต็ม (2555) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิดได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรม แผนผังความคิด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรม แผนผังความคิดมีความกระตือรือร้น สนุกกับการเรียน มีความสนใจการเรียนรู้ที่ใช้แผนผังความคิดมากขึ้น มีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนเป็นอย่างดี ทำให้มีทักษะและสามารถเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทวิสุข แก้วธรรมมา (2554) การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมโครงงาน โดยได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธนากร ชันภักดี (2554) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบรูปแบบชิปป่าเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยศึกษาตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศิริรัตน์ จิตแสง (2553) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวก 6 สี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละ 80.14 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 77.14

ทิพวรรณ พันธุ์เลิศ (2553) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้ กลุ่มผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ $87.93/81.26$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT มีค่าเท่ากับ 0.6691 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 66.91

หทัยทิพย์ ชมพูพิน (2551) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) กับรูปแบบการสอนแบบพาโนรามา (PANORAMA) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) กับรูปแบบการสอนแบบพาโนรามา (PANORAMA) มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียนโดยรูปแบบการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) กับรูปแบบการสอนแบบพาโนรามา (PANORAMA) มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

พรนภา เงินถม (2553) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด โดยได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และความพึงพอใจต่อการเรียน ด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกับกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ แบบ NHT เท่ากับ 0.68 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความ

พึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สมยศ ศรีบรรพต (2548) ได้ทำการศึกษา ผลของการใช้สแลปโฟลด์คิง ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 62 คน โรงเรียนบ้านสงเปลือยคงสามสิบ อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้สแลปโฟลด์คิงของ กิบบอนส์ มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เรียนโดยการใช้สแลปโฟลด์คิง มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการสอนในระดับเห็นด้วย โดยมีค่าเฉลี่ย 4.48

สิริยากร สดแสงจันทร์ (2547) ได้ศึกษาการพัฒนา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ศึกษาดัชนีประสิทธิผล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างหลังเรียนและก่อนเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น หรือมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 55.00 จากก่อนเรียน นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.26/75.82 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ พบว่า ผลงานวิจัยในประเทศ มีลักษณะการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน โดยงานวิจัยส่วนมากศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามแนวคิดของนักการศึกษาที่เน้นกระบวนการกลุ่มพร้อมกับการพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ และสื่อความ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้เทคนิค รูปแบบการสอนที่หลากหลายมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ กระบวนการและความพึงพอใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน โดยออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของการเสริมศักยภาพการเรียนด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดต่อไป

2.6.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

เมเยอร์ (Mayers, 2009) ได้ศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ ได้อภิปรายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ใช้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งพบว่า มีความเสี่ยงบางประการที่ปรากฏเด่นชัด เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะเป็นการเขียนที่หยาบคายประเด็นที่มีความคาบเกี่ยวกับเรื่องบางอย่างมาเขียน และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นการศึกษาเชิงวิชาการจำเป็นต้องมีการตรวจสอบก่อนตีพิมพ์ในวารสารทุกครั้งโดยบรรณาธิการ บางครั้งงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาในวิทยาลัยก็ไม่สามารถแยกแยะอารมณ์ส่วนตัวเมื่อประสบปัญหาเกี่ยวกับงานเขียนสร้างสรรค์ ฉะนั้นบางครั้งการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงไม่สามารถทำให้ผู้อ่านเห็นภาพความจริงทั้งหมดได้

ซีเวล (Sewell, 2009) ได้ศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์กับการปฏิสัมพันธ์ภายในสังคม ภาษาเป็นสมบัติของสังคม และภาษาเขียนที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์ภายในของสังคมนั้นไม่ใช่เป็นเพียงการคิดระหว่างคนสองคนเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงความรู้สึกของผู้อื่นด้วย การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีการหนึ่งของภาษาในการสร้างสรรค์ การปฏิสัมพันธ์ภายในของสังคมในด้านการสร้างภาพแห่งความรู้สึกที่ดีให้กับผู้อ่านและผู้คนในสังคม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภาพสะท้อนบางเรื่องราวของงานเขียนที่สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจได้

แฮร์ริส (Harris, 2008) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการสอน เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับวัยรุ่นขึ้นที่สถาบันประวัติศาสตร์ พอล โรเบิร์ต ซึ่งตั้งอยู่ในตัวเมืองฝั่งตะวันตกของเมืองฟิลาเดลเฟีย มลรัฐเพนซิลเวเนีย โดยเริ่มจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการในสถาบันทีนโรเทอร์ แบบเข้มข้นเป็นเวลา 5 วัน ในช่วงฤดูร้อน และจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 10 วัน ในทุกวันเสาร์ของฤดูใบไม้ร่วง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการคิดเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาทักษะการเขียนของวัยรุ่น โดยการจัดหาวิธีการและแบบฝึกหัดที่ผู้วิจัยคิดขึ้นใหม่เอง รวมทั้งการเลือกสรรแบบฝึกอ่าน แบบฝึกเขียน และการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลกับผู้เรียน ในขณะที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเด็กรีกเซล การศึกษาครั้งนี้จะนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ แล้วทำแบบสอบถามตามหลักจิตวิทยาว่า การพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์เป็นเรื่องภายในของแต่ละบุคคลหรือไม่ จากงานวิจัยนี้ทำให้สถาบันทีนโรเทอร์ได้วิธีการต่างๆ ที่นำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมเชิงปฏิบัติการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้น

วาส (Vass, 2008) ได้ศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบร่วมมือ : ความสัมพันธ์ของการสร้างแรงบันดาลใจของกลุ่มร่วมมือในชั้นเรียน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ของเด็กๆ และเพื่ออธิบายวิธีการใช้ในการกระตุ้นพัฒนาผู้เรียน โดยใช้

กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นเรียน ในการทำการวิจัยนี้ใช้การสังเกตการณ์พัฒนาการของกลุ่มเด็กๆ ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 (เด็กอายุ 7-9 ขวบ) ในประเทศอังกฤษ โดยจัดให้เด็กนักเรียนทำกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นคู่ แล้วบันทึกวิถีโอภาพและเสียงเพื่อสังเกตความสามารถในการอ่านการเขียนของเด็กๆ ในชั้นเรียน งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการอภิปรายและวิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มด้วยการเรียนรู้ เรื่อง การรับผิดชอบร่วมกันในการร่วมมือทำกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กๆ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมและสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กๆ รู้สึกว่าสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นไม่ยาก และเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

เล็ดเจอร์ (Ledger, 2003) ได้ทำการวิจัยเพื่อพิจารณาว่าการใช้ผังความคิดแบบร่วมมือจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ความมั่นใจในตนเองด้านวิทยาศาสตร์และเจตคติด้านวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ระดับเกรด 8 เพศหญิงอย่างไร คำถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

- 1) การใช้ผังความคิดแบบร่วมมือจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อนักเรียนวิทยาศาสตร์เพศหญิงหรือไม่
- 2) การใช้ผังความคิดแบบร่วมมือจะส่งผลต่อความมั่นใจตนเองด้านวิทยาศาสตร์ของนักเรียนหญิงหรือไม่
- 3) ผังความคิดแบบร่วมมือจะส่งผลต่อเจตคติของนักเรียนหญิงที่วิทยาศาสตร์หรือไม่

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลองและใช้ Pre-test Post-test กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้ร่วมวิจัยได้แก่ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับเกรด 8 โดยเลือกมาจากสามโรงเรียนที่ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ และทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบจำนวน 10 ชุด และแบบสอบถามแบบปลายเปิด 2 ชุด ซึ่งครูเป็นผู้สร้างขึ้นตามทฤษฎีของ Likert ถูกนำมาใช้เพื่อประเมินความมั่นใจตนเองในด้านวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ ใช้เวลาในการศึกษา 12 สัปดาห์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนหญิงที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนหญิงในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ยิ่งไปกว่านั้นยังพบว่า กลุ่มนักเรียนชายที่เป็นกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มนักเรียนชายในกลุ่มควบคุม การวิเคราะห์ข้อมูลความมั่นใจตนเองด้านวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นว่าทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่เป็นนักเรียนหญิงจากการทดสอบ Pre-test และ Post-test มีความมั่นใจในตนเองน้อย อย่างไรก็ตามระดับคะแนน Post-test ของนักเรียนหญิงในกลุ่มทดลองสูงกว่าระดับคะแนน Post-test ของนักเรียนหญิงในกลุ่มควบคุม จากการวิเคราะห์การสำรวจ เจตคติด้านวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นว่าระดับคะแนนของนักเรียนหญิงในกลุ่มทดลองไม่เปลี่ยนแปลงจากคะแนนของ Post-test อย่างไรก็ตามระดับคะแนนของนักเรียนหญิงในกลุ่มควบคุมก็ลดลงจาก Pre-test

ฮัลเลนแบ็ค (Hallenbeck, 1997) ศึกษาการใช้การสอนกลยุทธ์ในการเขียนร่วมกับการสนทนาแบบร่วมแรงร่วมใจ ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนที่มีต่อความคิดเกี่ยวกับการเขียนของนักเรียนที่ปัญหาในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 4 คน ที่ได้รับการเรียนการสอนกลยุทธ์การเขียนร่วมกับการสนทนากับผู้สอน โดยผู้สอนจะแสดงบทบาทการคิดของนักเขียนที่มีทักษะและโดยการช่วยเหลือการใช้กลยุทธ์การเขียนของผู้เรียน เป็นการศึกษาในระยะยาวหนึ่งปี เก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเทปเสียง การวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้เรียนพึงพอใจกับรูปแบบการอภิปรายรายงานเขียนโดยผู้สอน เพื่อที่จะทำกับงานเขียนของตนเอง และช่วยเหลือการพัฒนาการเขียนของผู้อื่น การวิเคราะห์ข้อมูลยังพบว่า ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาการคิดเกี่ยวกับการเขียนของผู้เรียน ผู้สอนจะช่วยเสริมศักยภาพโดยการสาธิต การคิดต่างๆ บอกถึงปัญหาที่เคยกเกิดขึ้นให้ผู้เรียนทราบก่อน และผู้สอนต้องมีบทบาทในการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ร่วมแรงร่วมใจกันในกลุ่ม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ พบว่า ผลงานวิจัยต่างประเทศมีลักษณะการศึกษาเทคนิค หรือรูปแบบของการแก้ปัญหาทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยเน้นที่การพัฒนาตัวผู้สอนและสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งในส่วนของพัฒนาทักษะการเรียนรู้และกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์ นักวิจัยจะเน้นการเสริมศักยภาพให้ผู้เรียนด้วยเทคนิคและสื่อการสอนที่หลากหลายทั้งรูปแบบของกิจกรรมกลุ่มและการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยวัดประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั้งการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน และการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่า แนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน มีผลดีต่อผู้เรียนทั้งในด้านการพัฒนาความสามารถตลอดจนทักษะต่างๆ ในการคิดและเขียนอย่างสร้างสรรค์ เพราะรูปแบบการสอนมีขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นเทคนิคที่กระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกการคิดอย่างสร้างสรรค์ และการเชื่อมโยงความคิดในลักษณะของแผนภาพ เป็นขั้นตอนสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่หลากหลายอย่างเป็นระบบเหมาะสมสำหรับนำมาใช้กับผู้เรียนได้ทุกระดับ ผู้วิจัยสนใจการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด มาใช้ในการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยศึกษาทั้งความสามารถทางการเรียนรู้และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด เป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถทางการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบสู่การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ในการเขียนจากประเด็นที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ในการเขียน 4 ประเด็น ได้แก่

1. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งของหรือวัตถุที่กำหนด
2. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากภาพที่กำหนด
3. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากเพลงที่กำหนด
4. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากคำที่กำหนด

จากประเด็นการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ประเด็น เชื่อมโยงกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ได้พัฒนาทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความอย่างเป็นระบบ ส่งผลเชิงบวกต่อการพัฒนาความสามารถทางการเขียน และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่มบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 102 คน

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในกลุ่มบึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 โรงเรียน เลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วนำมาจับสลาก กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดศรีรัตนวงค์ จำนวน 21 คน กลุ่มที่ 2 ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดพวงแก้ว เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 21 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ชนิดของเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชนิด คือ

3.2.1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ

1) แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นส่งเสริมความพร้อม ขั้นที่ 2 ขั้นเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างเสริมความคิด ขั้นที่ 4 ขั้นสรรค์สร้างผลงาน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปองค์ความรู้ ใช้เวลารวม 12 ชั่วโมง ประกอบด้วย

(1.1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งของ

(1.2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากภาพ

(1.3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากเพลง

(1.4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากคำ

2) แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม เป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ (1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ (3) ขั้นสรุป ใช้เวลารวม 12 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาเดียวกับกลุ่มทดลอง

3.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด คือ

1) แบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ซึ่งเป็นแบบประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ด้วยหลักเกณฑ์รูบริกส์ (Rubrics) ของ สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ (2544, น. 137) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.50 – 0.63 มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24 – 0.61 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

2) แบบบันทึกภาคสนาม ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักเรียนตลอดการดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเป็นข้อคำถามที่ให้ตอบแบบมาตรวัด มีระดับความเห็นให้เลือก 5 ระดับ เพื่อประเมินเจตคติของนักเรียนต่อวิชา

ภาษาไทย 30 ข้อ ซึ่งมีข้อคำถามด้านความรู้ 10 ข้อ ความรู้สึกหรืออารมณ์ 10 ข้อ และด้านพฤติกรรม 10 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

3.2.2.1 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1) การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(1.1) ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ ขอบข่ายของเนื้อหา สาระ การวัดประเมินผล และสื่อการสอน ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ

(1.2) ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

(1.3) ศึกษาขั้นตอน วิธีการสอน และการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

(1.4) กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง ซึ่งได้แก่ สิ่งของ ภาพ เพลง และคำ ในการเขียนเรื่องที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(1.5) ออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที ใช้เวลารวม 12 คาบ

(1.6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง ตรวจสอบภาษา ความสอดคล้องและความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

(1.7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบแผนในเรื่องความเที่ยงตรงทางเนื้อหา โครงสร้าง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.92 มีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์
เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยค่า IOC ≥ 0.50 แสดงว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม

(1.8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้ว ไปปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อนำมาใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสุขบุญชุกริการามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 25 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้ภาษาและระยะเวลาตามที่กำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้สอนจริง

2) การสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

(2.1) ศึกษาหลักสูตรในด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

(2.2) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ วิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดแนวการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนตามคู่มือครู เพื่อเป็นแนวในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

(2.3) กำหนดเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการทดลอง ซึ่งได้แก่ สิ่งของ ภาพ เพลง และคำ ในการเขียนเรื่องที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(2.4) ออกแบบและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด จำนวน 4 แผน แผนละ 3 คาบๆ ละ 50 นาที ใช้เวลารวม 12 คาบ

(2.5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง ตรวจสอบภาษา ความสอดคล้องและความเหมาะสมของการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้

(2.6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบแผนในเรื่องความเที่ยงตรงทางเนื้อหาและโครงสร้าง ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.90 โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยค่า $IOC \geq 0.50$ แสดงว่ามีความสอดคล้องเหมาะสม

(2.7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขแล้วไปปรับปรุงตามคำแนะนำเพื่อนำมาใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสอนดีศรีเจริญที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการใช้ภาษาและระยะเวลาตามที่กำหนด เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนนำไปใช้สอนจริงกับกลุ่มทดลอง

3.2.2.2 ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) การสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีลำดับขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

การสร้างแบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ด้วยหลักเกณฑ์รูบริกส์ (Rubrics) ของสมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ (2544, น. 137) มีขั้นตอนดังนี้

(1.1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมิน จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการสร้างแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

(1.2) วิเคราะห์เนื้อหาวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบประเมิน

(1.3) จัดทำตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	ประเด็นในการประเมิน
ท 2.1	ป.6/2	เขียนสื่อสารโดยใช้คำ ได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม	ความถูกต้องและเหมาะสม การเลือกใช้คำ
	ป.6/8	การเขียนเรื่องตามจินตนาการ และสร้างสรรค์	ความคิดสร้างสรรค์ การเรียบเรียงเนื้อหา
	ป.6/9	มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน

จากตารางที่ 3.1 แสดงถึงความสอดคล้องของแบบประเมินกับตัวชี้วัด ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปกำหนดเป็นรายการประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ดังนี้

มาตรฐานที่ ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ ป.6/2 กำหนดการประเมินไว้ 2 ประเด็น 4 รายการ ประเมิน คือ

1. ประเด็นความถูกต้องและเหมาะสม
 - 1) องค์ประกอบครบถ้วน
 - 2) เนื้อหาสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนด
2. ประเด็นการเลือกใช้คำ
 - 3) ใช้คำตรงความหมาย
 - 4) ใช้คำได้เหมาะสมกับระดับของภาษา

มาตรฐานที่ ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ ป.6/8 กำหนดการประเมินไว้ 2 ประเด็น 4 รายการ ประเมินคือ

3. ประเด็นความคิดสร้างสรรค์
 - 5) เรื่องราวแปลกใหม่ น่าสนใจ
 - 6) เรื่องมีประโยชน์และมีคุณค่า
4. ประเด็นการเรียบเรียงเนื้อหา
 - 7) คำโครงความคิดเป็นระเบียบ
 - 8) กล่าวถึงสิ่งที่ควรเน้น

มาตรฐานที่ ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ ป.6/9 กำหนดการประเมินไว้ 1 ประเด็น 2 รายการ ประเมินคือ

5. ประเด็นมารยาทในการเขียน

9) การสะกดคำ 10) ความสะอาดเรียบร้อยและตรงต่อเวลา

(1.4) สร้างแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยหลักเกณฑ์รูบริกส์ (Rubrics) โดยมีสัดส่วนเกณฑ์การประเมินผลงานในแต่ละพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

(1.5) เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ เกณฑ์การให้คะแนนและพฤติกรรมที่ต้องการ ประเมินความสามารถ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

(1.6) นำแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยพิจารณาจากแบบวัดที่มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, น. 185-186) แล้วนำแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

(1.7) นำแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัย เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

(1.8) นำแบบประเมินความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ประเมินผลงานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2) การสร้างแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

(2.1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย จากเอกสาร ตำรา ต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างคำถาม

(2.2) สร้างแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 60 ข้อ ซึ่งข้อความในแบบวัดเจตคติประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ความรู้สึก และด้านพฤติกรรมที่จะปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องอ่านข้อความในแบบวัดเจตคติทีละข้อ และพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด หากเห็นด้วยมากที่สุดให้ทำเครื่องหมาย ช่อง “เห็นด้วยมากที่สุด” ถ้าหากเห็นด้วยมาก ให้ทำเครื่องหมายในช่อง “เห็นด้วยมาก” ตามลำดับ จำนวน 40 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบมาตรวัดลิเคอร์ท สเกล (Likert Scale) ซึ่งแบ่งมาตราส่วนประมาณค่า ออกเป็น 5 ระดับโดยกำหนดค่าระดับความคิดเห็นและความหมาย ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

(2.3) แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสาระภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับองค์ประกอบของเจตคติ และการใช้สำนวนภาษา

(2.4) เลือกแบบวัดเจตคติที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสอนดีศรีเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 31 คน

(2.5) นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพ โดยหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแต่ละข้อกับแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้งฉบับ

(2.6) คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ตัดแบบวัดเจตคติที่สามารถตัดออกได้ โดยให้เหลือแบบวัดเจตคติด้านความรู้ ความรู้สึก ความโน้มเอียงด้านพฤติกรรมที่จะปฏิบัติ และไม่ทำให้ค่าความเชื่อมั่นลดลง คงเหลือข้อความทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ

(2.7) นำแบบวัดเจตคติที่ได้ไปใช้วัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

3.2.3 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group Pretest – Posttest Design มุ่งเน้นการทดลองกับตัวอย่างที่สุ่มจากประชากร จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง (ER) และกลุ่มควบคุม (CR) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น. 6) ซึ่งมีแบบการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	การทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	~X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E	หมายถึง	กลุ่มทดลอง
C	หมายถึง	กลุ่มควบคุม
R	หมายถึง	การสุ่ม
T ₁	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)
T ₂	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)
X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ผ่านเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด
~X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ติดต่อประสานงานกับ โรงเรียนที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ติดต่องานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จัดทำหนังสือถึงโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3.3 จัดปฐมนิเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

3.3.4 ทำการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบประเมินความสามารถในการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 1 เรื่อง ใช้เวลา 30 นาที เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

3.3.5 ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เวลาในการสอน รวม 12 ชั่วโมง โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน และระยะเวลาในการสอนเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

3.3.5.1 กลุ่มทดลอง ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด การเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

3.3.5.2 กลุ่มควบคุม ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ

3.3.6 ประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองกับผู้เรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นเกณฑ์เดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง

3.3.7 วัดเจตคติของนักเรียน โดยใช้แบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนำไปวิเคราะห์ ผลการศึกษาต่อไป

3.3.8 เก็บรวบรวมผลงานความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำผลที่ได้มา วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นำมา วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Independent) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองค่าที่ได้จากกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม และสำหรับข้อมูลจากแบบบันทึกภาคสนามใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.3.9 ส่งหนังสือขอบคุณ ผู้อำนวยการ คณะครูและนักเรียน โรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองเพื่อการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.4.1.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และเชิงโครงสร้าง (construct validity) ของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย

3.4.2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากการประเมินสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

2) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย

3) วิเคราะห์เจตคติของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า

3.4.2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกภาคสนาม โดยการบันทึกวิดีโอเพื่อสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและแบบบันทึกการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อประเมินสภาพที่เกิดขึ้นว่าครูจัดการเรียนรู้ดีหรือไม่และเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาข้อบกพร่องต่างๆ ให้ดีขึ้น โดยเสนอผลที่ได้ในรูปแบบความเรียง

3.4.2.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ คือ

1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้างของเครื่องมือทุกฉบับ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีสูตรการคำนวณดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2540, น.249)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาข้อคำถามกับจุดประสงค์
	R	แทน	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น 1 หรือ 0 หรือ -1

1 หมายถึง สอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

2) การหาค่าความยากของข้อสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแบบอัตรณ์มีสูตรการคำนวณหาค่าความยาก ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าความยากหาจากสูตร

$$P = \frac{\sum H + \sum L}{2NM}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยาก

$\sum H$ แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูง

$\sum L$ แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำ

N แทน จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม

M แทน คะแนนเต็ม

หรือ เขียนในรูปข้อความได้ดังนี้

ค่าความยาก = $\frac{\text{ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูง} + \text{ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำ}}{\text{จำนวนคนทั้งสองกลุ่ม} \times \text{คะแนนเต็ม}}$

หมายเหตุ ค่าความยากที่เหมาะสม = .20 ถึง .80

3) การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแบบอัตรณ์มีสูตรการคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าอำนาจจำแนกหาจากสูตร

$$D = \frac{\sum H + \sum L}{NM}$$

เมื่อ	D	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\sum H$	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูง
	$\sum L$	แทน	ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม
	M	แทน	คะแนนเต็ม

หรือ เขียนในรูปข้อความได้ดังนี้

$$\text{ค่าอำนาจจำแนก} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนกลุ่มสูง} + \text{ผลรวมของคะแนนกลุ่มต่ำ}}{\text{จำนวนคนในแต่ละกลุ่ม} \times \text{คะแนนเต็ม}}$$

หมายเหตุ ค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสม = .20 ถึง 1.00

4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ลี เจ คอนบาค (Lee J. Conbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น. 125-126)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_r^2} \right]$$

เมื่อ	α	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	หมายถึง	จำนวนข้อ
	s_i^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	s_r^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3.4.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดกระทำกับข้อมูล ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

3.4.3.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

3.4.3.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.4.3.3 ทดสอบค่าที (t-test Independent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.1

4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.2

4.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 4.3

4.4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.5 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.5

4.6 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.6

4.7 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง ดังแสดงในตารางที่ 4.7

4.8 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุม ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
กลุ่มทดลอง	21	26.28	2.83	0.27	40	0.78
กลุ่มควบคุม	21	26.57	3.86			

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
กลุ่มทดลอง	21	35.33	3.05			
				2.47*	40	0.01
กลุ่มควบคุม	21	32.38	4.53			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
ก่อนเรียน	21	26.28	2.83			
				14.35*	20	0.00
หลังเรียน	21	35.33	3.05			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
ก่อนเรียน	21	26.57	3.86			
หลังเรียน	21	32.38	4.53	7.48*	20	0.00

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
กลุ่มทดลอง	21	3.49	0.27			
กลุ่มควบคุม	21	3.54	0.32	0.58	40	0.56

จากตารางที่ 4.5 พบว่า เจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
กลุ่มทดลอง	21	4.79	0.04			
				15.36*	40	0.00
กลุ่มควบคุม	21	4.33	0.13			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เจตคติของนักเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
ก่อนเรียน	21	3.49	0.27			
				20.69*	20	0.00
หลังเรียน	21	4.79	0.04			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

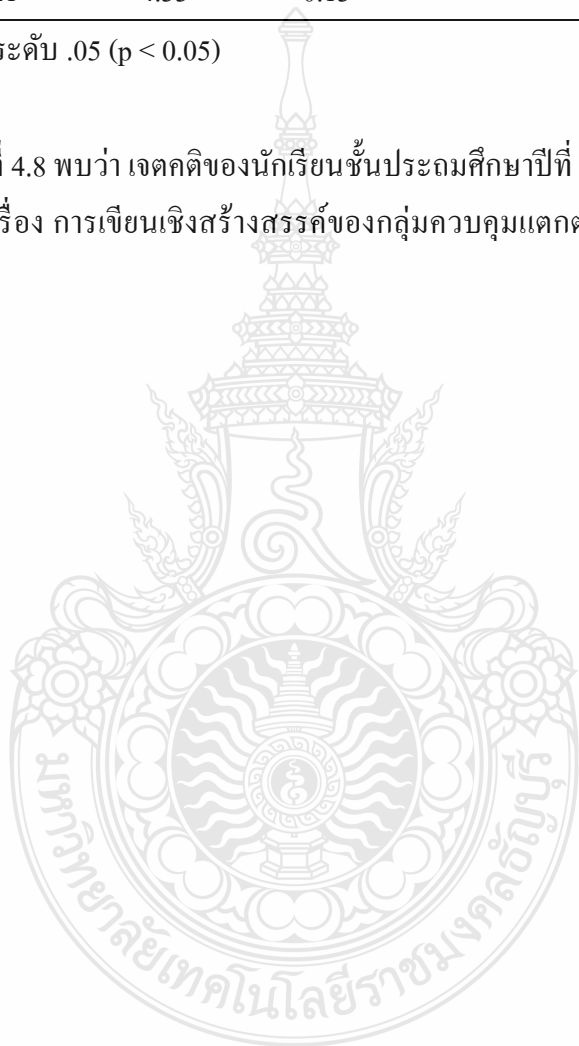
จากตารางที่ 4.7 พบว่า เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลัง
การจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig(2-tailed)
ก่อนเรียน	21	3.54	0.32			
				8.93*	20	0.00
หลังเรียน	21	4.33	0.13			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < 0.05$)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด สรุปได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

5.2 สมมติฐานการวิจัย

5.2.1 ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ดังนี้

5.3.1 ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในกลุ่ม บึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 10 ห้องเรียนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 102 คน

5.3.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในกลุ่ม บึงสามพัน อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2 โรงเรียน เลือกโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แล้วนำมาจับสลาก กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดศรีคัคณางค์ จำนวน 21 คน กลุ่มที่ 2 ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนวัดพวงแก้ว เป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 21 คน

5.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นส่งเสริมความพร้อม ขั้นที่ 2 ขั้นเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างเสริมความคิด ขั้นที่ 4 ขั้นสรรค์สร้างผลงาน และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปองค์ความรู้ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 4 แผน

5.3.3.2 แผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มควบคุม เป็นแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ประกอบด้วย ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ขั้นสรุป ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแล้ว จำนวน 4 แผน

5.3.3.3 แบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ซึ่งเป็นแบบประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ด้วยหลักเกณฑ์รูบริกส์ (Rubrics) ของ สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรณ (2544, น. 137) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

และตรวจสอบหาคุณภาพ ผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.50 – 0.63 มีค่าอำนาจ
จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.24 – 0.61 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

5.3.4 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โดยดำเนินการทดลองด้วย
ตนเองทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เวลาในการทดลองรวม 12 ชั่วโมง ใช้เนื้อหา
เดียวกันทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการสอน ดังนี้

5.3.4.1 จัดปฐมนิเทศก่อนการทดลอง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้ บทบาท
ของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียน และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

5.3.4.2 ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการเรียน
กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบประเมินความสามารถในการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
จำนวน 1 เรื่อง ใช้เวลา 30 นาที เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

5.3.4.3 ดำเนินการทดลองโดยการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่สร้างไว้ คือ กลุ่มทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียน
ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด กลุ่มควบคุมใช้แผนการจัดการเรียนรู้
แบบปกติ

5.3.4.4 ทำการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยประเมินความ
สามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการทดลองกับผู้เรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้
เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นเกณฑ์เดียวกับการทดสอบก่อน
การทดลอง

5.3.4.5 ตรวจสอบผลการทดสอบและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ
เพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.3.4.6 ให้นักเรียนทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบวัดเจตคติ
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Independent) และ
นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

5.4.2 เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test Independent) เพื่อการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

5.5 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวความคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ซึ่งปรากฏผลดังนี้

5.5.1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียน (post-test) ของกลุ่มทดลองหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และกลุ่มควบคุมหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียน (pre-test) และเมื่อพิจารณาผลคะแนนจากการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

5.5.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ พบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ผสานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติไม่แตกต่างกัน แต่หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

5.6 การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวความคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.6.1 จากสมมติฐานข้อที่ 1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และพบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งกลุ่มเก่งปานกลางและอ่อน แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ทำให้ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนของแนวคิดของ Social Constructivism ของไวทกอสกี (Vygotsky, 1978) ที่เชื่อว่าถ้าผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ หรืออยู่ในภาวะทางการเรียนรู้ที่อยู่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือที่เรียกว่า Scaffolding ซึ่งเป็นระบบสแคฟโฟลด์หรือฐานความช่วยเหลือจะสนับสนุนผู้เรียน ในการแก้ปัญหา หรือการเรียนรู้ ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจการเรียนรู้ให้สำเร็จด้วยตัวเองได้ โดยฐานความช่วยเหลืออาจเป็นคำแนะนำ ชี้นำทาง ตลอดจนกลยุทธ์ต่างๆ ในการแก้ปัญหาหรือปฏิบัติภารกิจการเรียนรู้ให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งฐานความช่วยเหลือจากคำถามแบบกระตุ้นให้คิดแบบหมวก 6 ใบ ช่วยให้การคิดนั้นง่ายลงมีการปรับเปลี่ยนการคิดที่แตกต่างไปจากเดิม ไม่ใช้ความคิดเพียงด้านเดียว มองทั้งข้อดีและข้อเสีย ทำให้เกิดการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ โดยใช้การคิดที่รอบคอบซึ่งเป็นการแยกแยะออกจากความคิด อีกทั้งยังเป็นการคิดในรูปแบบของเกมการเล่นที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อพัฒนาการทางการคิดในตัวบุคคลทั้งยังช่วยประหยัดเวลาทำให้การคิดอย่างสร้างสรรค์นั้นมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2546, น. 16) ที่กล่าวถึงการคิดแบบหมวก 6 ใบ เป็นกลไกการสอนให้คนคิดในหลายด้านควบคู่กันไป แยกอารมณ์กับเหตุผล เรียนรู้การคิดของกันและกันอย่างมีหลักเกณฑ์จุดประสงค์ คือ 1) ฝึกการคิดทั้งด้านตนเองและผู้อื่น มองความคิดของผู้อื่นทั้งด้านบวกและด้านลบ ใช้เหตุผลและหลักเกณฑ์เป็นแนวของการพิจารณา 2) เปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนของกลุ่มได้ระบายความคิดและประสบการณ์เดิมด้วยการคิดอย่างมีแบบแผน 3) สร้างความคิดที่หลากหลายและดีกว่า 4) ประหยัดเวลาในการตัดสินใจ 5) ขจัดความเป็นผู้มี “จิตตน หรือ Ego” ออกจากความคิดและความรู้สึกในขณะที่ต้องตัดสินใจหรือให้ความเห็นในประเด็นปัญหาต่างๆ 6) สร้างเสริมคุณภาพของการคิดตัดสินใจ 7) แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ฐานความช่วยเหลือจากแผนผังความคิดจะช่วยให้เข้าใจสิ่งต่างๆ ได้มากขึ้น และถ้ามีการฝึกฝนในเรื่องนี้ก็จะช่วยให้เข้าใจ

สิ่งที่เรียนได้ง่ายขึ้น เพราะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมของเนื้อหา จึงทำให้นอกจากจะเข้าใจแล้วยังช่วยให้จำได้ง่ายอีกด้วย

ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนานันท์ บุญเต็ม (2555) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิดได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรม แผนผังความคิด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรม แผนผังความคิด มีความกระตือรือร้น สนุกกับการเรียน มีความสนใจการเรียนรู้ที่ใช้แผนผังความคิดมากขึ้น มีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนเป็นอย่างดี ทำให้มีทักษะและสามารถเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ จิตแสง (2553) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 สีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ร้อยละ 80.14 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ 70 ขึ้นไปคิดเป็น ร้อยละ 77.14

จากผลการวิจัยแสดงว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูแบบปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนโดยตรง มีการฝึกเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน เหมาะสมสำหรับที่จะใช้ฝึกเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาโดยเฉพาะ นอกจากนี้วัตถุประสงค์หลักของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดก็คือ การใช้กลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ นักเรียนได้มีโอกาสทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยคละความสามารถ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การทำกิจกรรมร่วมกันเช่นนี้ ทำให้นักเรียนที่เรียนเก่งได้ให้ความช่วยเหลือเพื่อนนักเรียนที่เรียนอ่อนกว่า เพราะในกลุ่มต้องร่วมกันคิดค้นคว้าและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดทุกกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้ฝึกปฏิบัติ ดังที่ วาส (Vass, 2008) ได้ศึกษาการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบร่วมมือความสัมพันธ์ของการสร้างแรงบันดาลใจของกลุ่มร่วมมือในชั้นเรียน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อช่วยให้เข้าใจถึงความสามารถในการสร้างสรรค์ของเด็กๆ และเพื่อ

อธิบายวิธีการใช้ในการกระตุ้นพัฒนาผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นเรียน ในการทำการวิจัยนี้ใช้การสังเกตการณ์พัฒนาการของกลุ่มเด็กๆ ในช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 (เด็กอายุ 7-9 ขวบ) ในประเทศอังกฤษ โดยจัดให้เด็กนักเรียนทำกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นคู่ แล้วบันทึกวิธีโอกาสและเสียงเพื่อสังเกตความสามารถในการอ่านการเขียนของเด็กๆ ในชั้นเรียน งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการอภิปรายและวิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มด้วยการเรียนรู้ เรื่อง การรับผิดชอบร่วมกัน ในการร่วมมือทำกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และความเชื่อมั่นในตัวเองของเด็กๆ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมและสร้างแรงบันดาลใจให้เด็กๆ รู้สึกว่าสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ไม่ยากและเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบการทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วย

นอกจากนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองในระหว่างจัด กิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แรกๆ นักเรียนอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับรูปแบบการ เรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผัง ความคิด โดยครูต้องคอยอธิบายและเน้นให้เห็นความสำคัญของการทำงานกลุ่มที่สมาชิกทุกคนต้อง ให้ความร่วมมือกันในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบ และช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม ดังที่ แล็คคิน (Larkin, 2001, p. 30) ได้กล่าวไว้ว่า การเสริมศักยภาพการเรียนรู้เป็นการช่วยเหลือสนับสนุน ให้ผู้เรียนสามารถทำงานให้สำเร็จ เมื่อผู้เรียนต้องเรียนรู้สิ่งใหม่หรือสิ่งที่ยาก ผู้เรียนอาจจะต้องการ ความช่วยเหลือมากขึ้น และเมื่อผู้เรียนเริ่มจะทำงานนั้นได้สำเร็จการช่วยเหลือสนับสนุนนั้นจะค่อยๆ ลดลง จนกระทั่งผู้เรียนสามารถรับผิดชอบหรือทำงานนั้นได้ด้วยตนเอง การช่วยเหลือก็จะยุติลง สอดคล้องกับ พรนภา เงินถม (2553) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทยด้านการเขียน เชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด โดยได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ ค่าดัชนี ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกิจกรรม กลุ่มร่วมมือแบบ NHT ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แผนผังความคิด ประกอบกับกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT เท่ากับ 0.68 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความ พึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ แผนผังความคิดประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด

5.6.2 จากสมมติฐานข้อที่ 2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการ เรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มทดลองมีเจตคติต่อการเรียน วิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม ทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริยากร สดแสงจันทร์ (2547) ที่ได้ศึกษาการ พัฒนา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ โครงการ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างหลังเรียนและก่อนเรียน และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อ การเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 55.00 จากก่อนเรียน นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.26 /75.82 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สิริยากร สดแสงจันทร์ (2547) ได้ศึกษาการพัฒนา แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ โครงการ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงการ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลจาก การวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 55.00 จากก่อนเรียน นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 คือ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.26/75.82 มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการ เรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พรนภา เงินถม (2553) ได้ศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ แผนผังความคิด โดยได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิง สร้างสรรค์ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้าน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกับกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT เท่ากับ 0.68 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ แบบ NHT โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยแสดงว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง โดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยเสริมศักยภาพให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ การช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียน ผู้สอน หรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่าเป้าหมายของการช่วยเหลือ คือ ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติสิ่งที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง ดังที่ ฮันนาฟิน (Hannafin, 2010) ได้อธิบายเทคนิคของการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ เป็นการแนะนำผู้เรียนในการพิจารณาและช่วยเหลือผู้เรียนในทำความเข้าใจในปัญหาที่ซับซ้อน ในการคิดพิจารณาในเรื่องที่ยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจน โดยการชี้แนะผู้เรียนในการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ หรือการใช้เครื่องมือ หรืออาจจะแนะนำให้เข้าใจประเด็นปัญหา มุ่งเน้นการชี้แนะวิธีการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรและสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ การเสริมศักยภาพทางด้านกระบวนการเรียนรู้เป็นการแนะนำให้เข้าใจถึงลักษณะและหน้าที่ระบบต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนวางแผนการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเครื่องมือในการเรียนรู้ที่ช่วยขยายฐานความรู้ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนทำภารกิจให้สำเร็จเท่าที่เป็นไปได้และช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกสิ่งที่ตัวเองต้องการได้ โดยมีฐานความช่วยเหลือผู้เรียนที่เหมาะสมตรงตามความต้องการของผู้เรียน ดังที่ พวงผกา โกมุติกานนท์ (2544, น. 41) ได้กล่าวถึงคำถามกระตุ้นให้คิดแบบหมวด 6 ใ่วางง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้ และกระตุ้นความสนใจได้ดี ทำให้เหลือเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง ทำให้สามารถคิดแบบใดแบบหนึ่งได้อย่างเต็มที่ โดยไม่สับสนปนเปื้อนกับความคิดหมวดอื่น ในเวลาเดียวกันเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่ายและตรงไปตรงมาโดยไม่ล่วงเกินใคร เป็นการแยกทิวออกไป แล้วปล่อยความคิดให้มีอิสระภาพที่จะขบคิดได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ นีละคุปต์ (2538, น. 1) ที่ได้กล่าวถึงแผนผังความคิดว่า เป็นวิธีจดบันทึกหลังการอ่านที่ผู้อ่านต้องคิด ต้องเลือกสรรข้อมูลไปไว้ในแผนภาพ และตัดข้อมูลบางส่วนออกไป ผู้อ่านจะต้องวิเคราะห์ ประเมิน และให้เหตุผลอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านจะต้องเรียบเรียงแล้วจัดประเภทข้อคิดต่างๆ ให้ตรงกับแนวความคิดของผู้เรียนเพื่อใช้ในการเรียบเรียงเป็นงานงานเขียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดมีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

5.7 ข้อเสนอแนะ

5.7.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.7.1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

5.7.1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นต่างๆ โดยปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น และสนับสนุนให้ครูผู้สอนนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.7.1.3 นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด ไปปรับใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นต้น

5.7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.7.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด และแผนผังความคิดเป็นเรื่องใหม่ ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จนเกิดความเข้าใจ เตรียมสื่อการสอนให้ครบ มีการวัดประเมินผลที่ชัดเจนและเพิ่มการเสริมแรงทางบวก เช่น การให้กำลังใจ คำชมเชย หรือรางวัล ครูควรกระตุ้นให้นักเรียน เห็นความสำคัญของทักษะการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ทักษะทางสังคม ส่งเสริมให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน

5.7.2.2 ครูควรอธิบายขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิดให้นักเรียนเข้าใจ และปฏิบัติตามขั้นตอนได้ เพื่อลดปัญหาในการใช้เวลาเกินกำหนด และควรกำหนดเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของนักเรียนตามสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และต้องคอยควบคุมสถานการณ์ ตลอดจนเป็นผู้แนะนำการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5.7.2.3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนครูควรสะท้อนผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลงานร่วมกันยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนทราบจุดเด่นและจุดที่ควร

พัฒนาของตนเอง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานของกลุ่ม และการ
สร้างสรรค์ผลงานของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดตามศักยภาพของตนเอง

5.7.2.4 ควรมีการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพ
การเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด เพื่อส่งเสริมความ
สามารถในด้านทักษะการฟัง คู พุด การอ่าน และการเขียนควบคู่กัน ไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

บรรณานุกรม

- กมล โพธิ์เย็น. (2547). รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์จิก และวิธีการแบบสแกฟโฟลด์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- กรมวิชาการ. (2534). ความคิดสร้างสรรค์ : หลักการ: ทฤษฎี : การเรียนการสอน การวัดประเมินผล. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2545). หลักการพื้นฐานการสอนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545 (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- _____. (2546). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2532). การสอนเขียนโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2549). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ครุสภา ลาดพร้าว.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กัลยวรรณ ประจักษ์ชนม์. (2555). ผลการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- กิติมา ปรีดีดีล. (2529). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: ธนการพิมพ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2546). การใช้การคิดแบบหมวกในการสอนเด็กปฐมวัย. วารสารการศึกษาปฐมวัย, 7(2), 14-22, กรกฎาคม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- กุสุมา หงส์บินมา. (2555). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบซินเนคติกส์ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- เจษฎา หนูทอง. (2542). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนตามคู่มือครูที่ได้รับการเสริมแรง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชนานันท์ บุญเต็ม. (2555). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมแผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). ความคิดสร้างสรรค์ **Creative Think**. กรุงเทพฯ: ด้านสุชาการพิมพ์.
- ชาญชัย อินทรประวัตติ. (2534). รูปแบบการสอน. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ชูชีพ อ่อน โคกสูง. (2522). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ. กรุงเทพฯ: เซ็นจูรี่.
- ทวีสุข แก้วธรรมมา. (2554). การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมโครงงาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ทิพวรรณ พันธุ์เลิศ. (2553). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ทิพวัลย์ ปัญจมะวัต. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนิสิตระดับปริญญาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิสนา เขมมณี. (2553). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธนวรรณ เทียนเจษฎา. (2548). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอว์กับการจัดกิจกรรมตาม
คู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ธนากร ขันภักดี. (2554). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบรูปแบบ
ชิปป่าเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ธเนศ ขำเกิด. (2543). Mind Mapping: ยุทธศาสตร์การเรียนรู้สู่การคิดเป็น. วารสารส่งเสริมเทคโนโลยี, 18,
สิงหาคม.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2542). การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- น้ำฝน ปราจีนบุรวรรณ์. (2546). การพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4
โรงเรียนวัดดอนหวาย นครปฐม โดยใช้แบบฝึกทักษะความคิดสร้างสรรค์. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- เนื่องนิตย์ ปิยะวงศ์. (2541). ผลของการใช้กระบวนการกลุ่มที่มีต่อเจตคติทางการเรียนของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสา จังหวัดน่าน. (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- บันลือ พงกษะวัน. (2533). พัฒนาทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2527). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย
(พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: B & B.
- บุญประเสริฐ ไชยศิริ. (2537). การพัฒนารูปแบบการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทักษะการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2531). การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2546). อุปสรรคต่อการคิดแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์.
บทความเสนอในการประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
ความคิดสร้างสรรค์. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). การเขียนเชิงสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผจงกาญจน์ ภูวิภาดาพรรณ. (2543). การพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการ
เผยแพร่ (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรนภา เงินดม. (2553). ผลการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โดยใช้แผนผังความคิด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พวงผกา โกมุดิกานนท์. (2544). การเปรียบเทียบผลของการระดมสมองและเทคนิคการคิดแบบหมวก
หกใบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนดงช้าง
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร).
- พวงเพชร เอี่ยมภูงา. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์
โดยโครงงานชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เขาวดี วิบูลย์ศรี. (2548). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์=Measurement and
achievement test construction. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์. (2533). การวัดทัศนคติเบื้องต้น. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สุริยาสาสน์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ลัดดา ภู่เกียรติ. (2549). **โครงการเพื่อการเรียนรู้หลักการและแนวทางในการจัดกิจกรรม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วณัญชญา เจริญดี. (2555). **การพัฒนาทักษะการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ โดยใช้วิธีการแบบเปิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2544). **เจตคติ : แนวคิด วิธีการวัดและมาตราวัด**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วสินี อิศรเสนา ณ อยุธยา. (2545). **การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์วางแผน ปฏิบัติ ทบทวน ตามแนวการสอนแบบไฮ/สโคลป์ ของนักเรียนชั้นเด็กเล็ก โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายประถม).
- วันเพ็ญ ผลอุดม. (2553). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์และการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- วินิจ สุรารัตน์. (2547). **ความคิดและความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิภาจดี วิภาวิน. (2545). **การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ระดับประถมศึกษา**. วารสารปาริชาติ, 14(2): 23-28, ตุลาคม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2533). **การออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Backward Design**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2544). **ในเอกสารประกอบการสอนวิชาพัฒนาการเรียนการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2545). **ในเอกสารประกอบการสอนวิชาสัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- _____. (2553). **นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้**. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____. (2554). ในเอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 การพัฒนาการเรียนการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ ธรรมจินดา. (2536). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติความคิดสร้างสรรค์ความถนัดทางภาษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- วีรยา ปราบพยัคฆ์. (2553). ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการโดยสอดแทรกดนตรีบรรเลงคลาสสิกเพื่อพัฒนาจินตนาการของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).
- ศลใจ วิบูลย์กิจ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคการประสานงานของศึกษานิเทศก์กับความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ศิริรัตน์ จิตแสง. (2553). การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการคิดแบบหมวด 6 ถึงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. (2538). การใช้แผนการสอนในกิจกรรมการอ่านระดับประถมศึกษา 2538. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศิริรัตน์ หน่ยมี. (2533). การสร้างชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ศุภศิริ โสมาเกตุ. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สมนึก ภัททิยชนี. (2546). เทคนิคการสอนและรูปแบบการเขียนสอบแบบเลือกตอบ วิชาคณิตศาสตร์เบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม.: ประสาน.
- สมยศ ศรีบรรพต. (2548). ผลของการใช้สแตมป์ฟอนดิงของกิบบอนส์ในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____ (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง (พิมพ์ครั้งที่ 5).
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมศรี ภูมิมีชัย. (2551). การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น
ประถม ศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนผังความคิดประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ NHT.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สมศักดิ์ ภู่วิदारรรษ์. (2541). เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2544). การวัดประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2555). ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน (NT) ปีการศึกษา 2555. ปทุมธานี: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). ทางสู่ความสำเร็จในการสอนภาษาไทย
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (7 สิงหาคม 2558) ประกาศผลสอบ O-Net. สืบค้นจาก
<http://www.niets.or.th2>.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2550). รายงานการศึกษานวัตกรรมที่ใช้แก้ปัญหาการจัดการ
เรียนการสอนอ่าน-เขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิริยากร สดแสงจันทร์. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้อ่านภาษาไทยแบบโครงการ
เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2548). ชุดการสร้างความรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์. ขอนแก่น. มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.
- สุรชัย ขวัญเมือง. (2522). วิธีสอนและการวัดผลวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:
กรมการฝึกหัดครู.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุริยัน แสงแก้ว. (2535). การศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์การรู้แจ้งกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และเวลาที่ใช้ในการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- หทัยทิพย์ ชมพูพูน. (2551). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยรูปแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (CLE) กับรูปแบบการสอนแบบพาโนรามา (PANORAMA). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- อรนุช ศรีสะอาด. (2547). การพัฒนาครูในการวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัญญา ชิวพันธ์. (2552). กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2532). กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในระดับประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2548). ศิลปะการจัดการเรียนรู้ ภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: เบน.
- อารี พันธุ์ณี. (2545). ฝึกให้คิดเป็น คิดให้สร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โยใหม่.
- _____. (2547). ความคิดสร้างสรรค์กับการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: คอมแพคท์พรีนซ์.
- อารี รังสินันท์. (2532). ความคิดสร้างสรรค์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- อารีย์ วชิรวาการ. (2542). บทบาทบางประการของผู้บังคับบัญชา. วารสารข้าราชการ, 44(1), 59-64, มกราคม-กุมภาพันธ์.
- Allport, G., W. (1969). **Handbook of serial psychology**. MA: Clark University.
- Anastasi, Anne. (1986). **Psychological testing**. NY: Macmillan.
- Applewhite, Phillip, B. (1965). **Organization Behavior**. NY: Prentice-Hall.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Bloom, Benjamin, S. (1976). **Human Characteristics and school Learning** (5th ed.). NY: Kingsport.
- Bloom. (1956). **B. S. Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain**. NY: Mckay.
- Corden, R. (2000). **Literacy and Learning through Talk : Strategies for the primary classroom**. Buckingham : Open University.
- De Bono, Edward. (1992). **Six Thinking Hats for School**. London : Hacle Brownow Education. [n.p.].
- Eggen, P. & Kauchak, D. (1997). **Educational Psychology : Windows on Classroom** (3rd ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Feng, F., Z., & Li, Chen. (2008). Distance Education in Rural Chaina achieves Inter-School Collaboration and Increased Access to Education. **Asian J D E**,6.
- Good, Carter, V. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed.). NY: McGraw – Hill.
- Guilford, J., P. (1967). **The Nature of Human Intelligence**. NY: McGraw-Hill.
- Hallenbeck, M., J. (1997). **From the Inside Out : Adolescents with Learning Disabilities Think and Talk about Writing (Collaborative Writing)**. [online] 1997. [cited 2015 June 12]. Available from : <http://thailis-db-car.chula.ac.th/dau/detail.nsp>
- Hannafin, J. (2010). **Resource-Based Learning Environments : Methods and Models**. [online]. [cited 2015 April 16]. Available from : <http://www.ascilite.org.au/conferences/perth97/papers/Hannafin/Hannafin.html>
- Harris, Valerie. (2008). Applying Research in Creativity and Skill Acquisition in a Community – Based Creative Writing Program : Implication for Teacher and Learners. **Teaching Artist Journal**, 6(3), 209-219, July.
- Hartman, H. (2002). **Scaffolding & Cooperative Learning**. Human Learning and Instruction. NY: City College of City University of New York.
- Herzberg, Frederick. (1959). **The Motivation to Work**. NY: John Wiley and Sons.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Larkin, M., J. (2001). **Providing Support for Student Independence through Scaffolded Instruction**. Council for Exceptional Children. [n.p.]
- Ledger, Antoinette Frances. (2003). **The Effects of Collaborative Concept Mapping on the Achievement Science Self-Efficacy and Attitude Toward Science of Female Eighth Grade Students**, Dissertation Abstracts International, 64(5), 1587-B, November.
- Maslow, H., A. (1970). A Theory of Human Motivation. **Psychological Review**, 25(25), 370-396, July.
- Mayers, Tim. (2009). One Simple Word : From Creative Writing to Creative Writing Studies. **College English**, 71(3), 217-228, January.
- Mckenzie, J. (2000). Scaffolding for Success. [online] 2000. [cited 2015 April 20]. Available from : <http://fno.org/dec99/scaffold.html>
- Roehler, L., R. & Cantlon, D., J. (1996). **Scaffolding : A Powerful Tool in Social Constructivist Classroom**. [online] 1996. [cited 2015 April 18]. Available from : <http://ed.web3educ.msu.eduliteracy/papers/paper1r2.htm>
- Rosenshine, B. & Meister, C. (1992). The Use of Scaffolds for Teaching Higher-Level Cognitive Strategies. **Education Leadership**, 49, 26-33.
- Sewell, K.,W. (2009). **The Internal Sociality of Creative Writing**. Personal Construct Theory & Practice, 6, 34-40, March.
- Slavin, R., E. (1994). **Educational Psychology : Theory and Practice** (4th ed.). Needham Heights: Allynand Bacon.
- Torrance, P., E. (1962). **Guiding Creative Talent**. Englewood Chiffs, NJ: Prentice-Hall.
- Triandis, H., C. (1971). **Attitude and Attitude Chanye**. NY: John Wiley & Sons.
- Vass, Eva. (2008). The Discourse of Collaborative Creative Writing : Peer Collaboration For Mutual Inspirations. **Thinking Skills and Creativity**, 3(3), 192-202, December.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Vygotsky, L., S. (1978). **Mind in Society: The Development of Higher psychological Processes.**

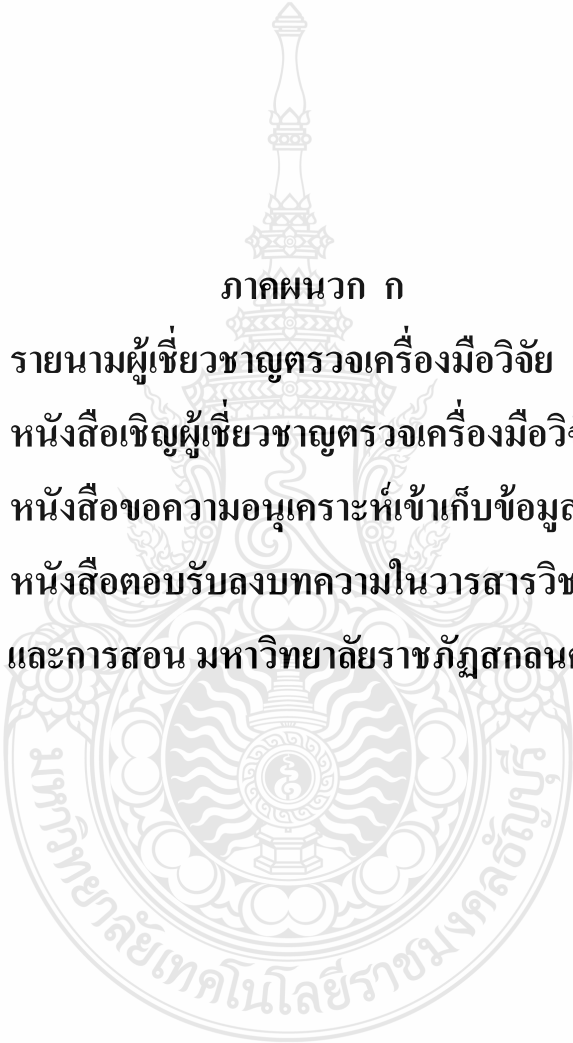
Cambridge, MA: Harvard University.

Wood, D., Bruner, J. & Ross, G. (1976). The Role of Tutoring in Problem Solving. **Journal of Child Psychology and Psychiatry**, 17, 89-100.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เข้าถึงข้อมูล
- หนังสือตอบรับลงบทความในวารสารวิชาการหลักสูตร
และการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญชา เกียรติจรุงพันธ์ หัวหน้าภาควิชาการสอนภาษาไทย
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. ดร.ไอลดา กล้ายำริด
ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2
3. นางเกศรินทร์ จิตรสิงห์
ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 2
4. นางสาวลลิตา นาคคูบัว
ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระบุรี เขต 2
5. นางชวัลรัตน์ พิทักษ์ศิลป์
ครู คศ.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนสุขลักษณะ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานี เขต 1

ที่ ศธ 0578.02 / 0223

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๖ มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ปัญญา เกียรติรุ่งพันธ์

เนื่องด้วย นายจักรพันธ์ สีหานาด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ผสานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด และแผนผังความคิด โดยมี ดร.วินิตี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นายจักรพันธ์ สีหานาด เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493207
โทรสาร 02 5493213

ที่ ศษ 0578.02 / 0228.1

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒ มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.โสภา คล้ายสำริด

เนื่องด้วย นายจักรพันธ์ สีหามาต นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ผสานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด และแผนผังความคิด โดยมี ดร.วินรดี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นายจักรพันธ์ สีหามาต เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493207
โทรสาร 02 5493213

ที่ ศธ 0578.02 / 0๑๑๖.๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒ มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณเกศรินทร์ จิตรสิงห์

เนื่องด้วย นายจักรพันธ์ สีหามาน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ผสานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด และแผนผังความคิด โดยมี ดร.วินรดี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่ นายจักรพันธ์ สีหามาน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)
คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา
โทร. 02 5493207
โทรสาร 02 5493213

ที่ ศอ 0578.02 / 0๖๑๖.๖

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ค.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒ มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณลฎภา นาคูบัว

เนื่องด้วย นายจักรพันธ์ สีหานาด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ผลานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด และแผนผังความคิด โดยมี ดร.วินรดี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างยิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นายจักรพันธ์ สีหานาด เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5493213

ที่ ศบ 0578.02 / 0๑๑๖ . ๑

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

๒ มีนาคม 2557

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณธวัชรัตน์ พิทักษ์ศิลป์

เนื่องด้วย นายจักรพันธ์ สีหานาด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ผสานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิด และแผนผังความคิด โดยมี ดร.วินรดี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างดียิ่ง จึงขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ให้แก่นายจักรพันธ์ สีหานาด เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5493213

ที่ ศธ 0578.02 / 0460

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี 12110

10 มิถุนายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาปริญญาโทเข้าเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

เนื่องด้วย นายจักรพันธ์ สีหานาด นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับอนุมัติจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้ ผสานเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด โดยมี ดร.รินรตี พรวิริยะสกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ คณะฯ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายจักรพันธ์ สีหานาด นักศึกษาปริญญาโท เข้าทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัยดังกล่าว โดยนักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับวันและเวลาเข้าเก็บข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง)

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 02 5493207

โทรสาร 02 5493213

ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/๓๐๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ถนนสกลนคร - อุดรธานี
อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
๕๗๐๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบรับลงบทความในวารสาร

เรียน นายจักรพันธ์ สีหนานถ

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ลงบทความ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ผสมเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด” โดยมี อาจารย์ ดร.รินรติ ปาปะโน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อลงพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร นั้น กองบรรณาธิการ ได้พิจารณาแล้ว และให้ความเห็นชอบนำตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน ปีที่ ๙ ฉบับที่ ๒๕ ประจำเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่ม ๒ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์บทความอื่นจากท่าน ในโอกาส

ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ กำจัดภัย)

บรรณาธิการวารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน

บัณฑิตวิทยาลัย

สาขาวิชาวิจัยหลักสูตรและการสอน

โทร. ๐ ๕๒๙๗ ๐๐๓๓

โทรสาร ๐ ๕๒๙๗ ๐๐๓๓

“ปวงข้าพระพุทธเจ้า ขอน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อม รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้”

ภาคผนวก ข

- ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด (กลุ่มทดลอง)
- ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (กลุ่มควบคุม)

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (กลุ่มทดลอง)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้

เวลา ๓ ชั่วโมง

สอนโดย นายจักรพันธ์ สีหานาด

วันที่สอน

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ท ๒.๑ ป.๖/๒ เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ท ๒.๑ ป.๖/๖ เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ท ๒.๑ ป.๖/๘ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
- ท ๒.๑ ป.๖/๙ มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑.นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้
- ๒.นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ๓.นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ๔.นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากแผนผังความคิด จะทำให้เรื่องที่ต้องการสื่อสารมีใจความครอบคลุม ประเด็นของเรื่อง ประกอบกับการฝึกเขียนเรื่องโดยการใช้ภาษาที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องที่เขียน น่าสนใจ

สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. แพนผังความคิด
๒. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
๓. การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. มารยาทในการเขียน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การเขียนแผนผังความคิด
๒. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
๓. การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. การมีมารยาทในการเขียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้
 - ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน
 - ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ความสามารถทางการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

๑. สามารถอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศเสริมประสบการณ์จากสื่อประเภทต่างๆ
๒. สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องราว เหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน
๓. สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความคิดเห็น คุณค่าจากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียน

๑. กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นส่งเสริมความพร้อม (ชั่วโมงที่ ๑)

๑) นักเรียนช่วยกันทายว่ามีวัตถุอะไรในกล่องปริศนา โดยฟังคำใบ้จากบัตรคำใบ้ที่เพื่อนอ่านให้ฟัง เช่น

คำใบ้ที่ ๑. พี่เขยเศรษฐกิจทรงคุณค่าจากชานาผู้ยิ่งใหญ่

คำใบ้ที่ ๒. มีทั้งสีดำ สีขาว เป็นได้ทั้งขาวทั้งหวาน

คำใบ้ที่ ๓. อร่อยคู่ทุกรายการอาหาร มีอยู่ทุกครัวเรือน

๒) ตัวแทนนักเรียนทดลองสัมผัสวัตถุปริศนา แล้วบรรยายลักษณะให้เพื่อนฟัง ๑ คำ เช่น แข็ง, นุ่ม, นุ่ม, สาก, เปียก, แห้ง เป็นต้น

๓) นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยวัตถุในกล่องปริศนา คำตอบ คือ “ข้าว”

๔) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนากลุ่ม-ตอบเกี่ยวกับข้าวในประเด็นต่างๆ ตามแนวความคิดของหมวดความคิด ๖ ใบ เช่น

สีขาว นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดมนุษย์ต้องรับประทานข้าว

สีเขียว ข้าวสายพันธ์ใหม่ที่นักเรียนอยากพัฒนามีลักษณะอย่างไร

สีเหลือง นักเรียนคิดว่า ข้าวมีข้อดี อย่างไร

สีฟ้า นักเรียนคิดว่า ข้าวมีความสำคัญอย่างไรต่อมนุษย์

สีดำ นักเรียนคิดว่า ข้อเสียของข้าวคืออะไร

สีแดง นักเรียนคิดว่า นักเรียนรู้สึกอย่างไรต่อข้าว

ขั้นที่ ๒ ขั้นเสริมศักยภาพการเรียนรู้

๕) นักเรียนรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ “ข้าว” เพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ที่สนใจจากกิจกรรมถาม-ตอบเกี่ยวกับข้าวในประเด็นต่างๆ ตามแนวความคิดของหมวดความคิด ๖ ใบ ในกิจกรรมข้อที่ ๔)

๖) นักเรียนร่วมกันนำความรู้ที่ได้จากการสนทนากลุ่มตอบและการสืบค้นข้อมูลมาสร้างแผนผังความคิดเรื่อง ข้าว

๗) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอผลงานการเขียนแผนผังความคิดเรื่องข้าวหน้าชั้นเรียน

๘) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้จากแผนผังความคิด

ขั้นที่ ๓ ขั้นสร้างเสริมความคิด (ชั่วโมงที่ ๒)

๕) ครูให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการนำเสนองานเขียนเชิงสร้างสรรค์ และภาษาที่ใช้ในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

๑๐) นักเรียนเรียนศึกษาผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ตนเองสนใจ เรียนรู้ลีลาของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์และศึกษากลวิธีเขียนเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละส่วน

๑๑) นักเรียนร่วมกันพิจารณาแผนภาพความคิด ร่วมกันกำหนดประเด็นหรือหัวข้อจากแผนภาพความคิด เป็นส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

๑๒) นักเรียนพิจารณาว่าส่วนใดจะแสดงความคิดสร้างสรรค์ ส่วนใดจะนำเสนอข้อคิดในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง

ขั้นที่ ๔ ขั้นสรรค์สร้างผลงาน (ชั่วโมงที่ ๓)

๑๓) นักเรียนประมวลข้อมูลและความรู้จากกิจกรรมขั้นที่ผ่านมา สู่การร่างงานเขียนทีละส่วน

๑๔) นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่านผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของตนเองกับเพื่อน เพื่อหาข้อเสนอแนะสู่การพัฒนางานเขียนของตนเอง

๑๕) นักเรียนนำข้อเสนอแนะของเพื่อน ไปปรับปรุงผลงานการเขียนของตนเองในใบกิจกรรมเรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ ๕ ขั้นสรุปองค์ความรู้

๑๖) นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ที่ผ่านการวิพากษ์และพัฒนาแล้ว

๑๗) นักเรียนและครูร่วมกันประเมินผลงานและนำเสนอการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ที่ பயนิเทศหน้าชั้นเรียน

๑๘) นักเรียนและครูร่วมกันชมเชยผลงานการเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่น่าสนใจ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้อันเป็นแนวทางการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้องและเหมาะสมในโอกาสต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้

๑. ก่อ่งวัตถุปริศนา
๒. เมล็ดข้าวหรือข้าวสอย
๓. คำไป้ววัตถุปริศนา
๔. กระดาษสำหรับเขียนแผนผังความคิด
๕. ใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. ห้องสมุด

๓. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	การตรวจผลงานการสร้างแผนผังความคิด	แบบประเมินการการสร้างแผนผังความคิด
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	การตรวจผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์	แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน		

๔. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

...../...../.....

๕. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
<p>๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากวัตถุที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>
<p>๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>
<p>๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>

ผลการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข/แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายจักรพันธ์ สีหานาด)

ครูผู้สอน

...../...../.....

ใบกิจกรรมเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและเหมาะสม
๒. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๓. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

ชื่อ-สกุล.....	ผลการประเมิน.....คะแนน	ระดับความสามารถ.....
----------------	------------------------	----------------------

ข้อลง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จาก “ข่าว” พร้อมทั้งชื่อเรื่องประกอบ

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										รวม คะแนน
		๑. ความคิดสร้างสรรค์		๒. การเรียบเรียงเนื้อหา		๓. ความถูกต้องและเหมาะสม		๔. การเลือกใช้คำ		๕. มารยาทในการเขียน		
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑. ความคิดสร้างสรรค์	๑. เรื่องราวน่าสนใจและแปลกใหม่	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่แต่ไม่ใช่ความคิดเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย	เรื่องราวน่าสนใจ หรือแสดงถึงความคิดแปลกใหม่เพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวที่น่าสนใจไม่แสดงถึงความคิดแปลกใหม่
	๒. มีประโยชน์และมีคุณค่า	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่า แต่ไม่มีแนวทางการนำเสนอข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	เรื่องราวมีประโยชน์หรือมีคุณค่าเพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวไม่มีประโยชน์และไม่มีคุณค่า
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๓. คำโครงความคิดเป็นระเบียบสมเหตุสมผล	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละ สบาย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละ สบาย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน บางประเด็น	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละ สบาย แต่แสดงความคิดไม่สมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบแต่ไม่สละ สบาย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงเรื่องไม่เป็นระเบียบแต่ไม่สละ สบาย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน
	๔. กล่าวถึงส่วนสำคัญ (สิ่งที่ควรเน้น)	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ดี แต่ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง แต่ไม่มีการจัดลำดับความคิดและไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องแต่ไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง	ลำดับเรื่องราวไม่ต่อเนื่องและไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓. ความถูกต้องและเหมาะสม	๕. ครบองค์ประกอบ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป ถูกต้องเหมาะสมตามลำดับ	เนื้อเรื่องมีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่ถูกต้องตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มี องค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่องมากกว่า ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง
	๖. เนื้อเรื่องสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนด	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความไม่ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีแต่ไม่ขยายความ	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้บางส่วน	เนื้อเรื่อง ไม่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้
๔. การเลือกใช้คำ	๗. ตรงความหมาย	เนื้อเรื่องแสดงถึงการเลือกใช้คำวลี ประโยค ได้ถูกต้องตรงความหมาย	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่ถูกต้อง ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สื่อสารความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่ถูกต้องมากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อสารความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่สื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่สื่อความ
	๘. เหมาะสมกับระดับของภาษา	เลือกใช้คำวลี ประโยคที่เหมาะสมกับระดับของภาษาในเรื่อง	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อสารความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อสารความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำวลี ประโยค ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๕.มารยาทในการเขียน	๕.การสะกดคำ	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำวันวรรคตอน ได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี แต่เว้นวรรคตอนไม่เหมาะสม	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธีมากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวไม่ตรงตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำจนทำให้เนื้อเรื่องไม่สื่อความ
	๑๐.ความสะอาดเรียบร้อย และตรงต่อเวลา	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา แต่น้อย ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย แต่ยังสื่อความไม่ได้	ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย จนไม่สามารถสื่อความได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๔๐-๕๐	ดีมาก
๓๐-๓๕	ดี
๒๐-๒๕	พอใช้
๑-๑๕	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๒๐-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินผลงานการสร้างแผนผังความคิดแนวคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวม (๒๐)
		การกำหนดหัวข้อ (๕)	เนื้อหา (๕)	การใช้ภาษา (๕)	การออกแบบ (๕)	มารยาทในการเขียน (๕)	

แบบประเมินผลงานการสร้างแผนผังความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๑.หัวข้อ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อได้น่าสนใจ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อไม่น่าสนใจ แต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อน ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อนมากกว่า ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ
๒.เนื้อหา	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญเรื่องการศึกษา ลำดับความคิด แสดงถึงการมีความรู้เรื่องที่ศึกษามาก	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญเรื่องการศึกษา พบข้อผิดพลาดในการลำดับความคิด แต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหา ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหา นำเสนอไม่ครอบคลุมเรื่องการศึกษา ลำดับความคิดไม่ดี จนเนื้อหาไม่สื่อความ
๓.การใช้ภาษา	เนื้อหาแสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษามากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้	ภาษาไม่แสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย เนื้อหา กว้าง ไม่สื่อความ
๔.การออกแบบ	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขนาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขนาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	พบข้อผิดพลาดในการออกแบบ ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง และ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้	ออกแบบจนเด่นเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง ไม่เหมาะสมและ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนดที่กำหนดจนเนื้อหาไม่สื่อความ

แบบประเมินผลงานการสร้างแผนผังความคิดแนวคิด (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๕.มารยาทในการเขียน	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลาเล็กน้อย ผลงานไม่มีทำความสะอาดเรียบร้อย แต่ยังสื่อความได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีมาก
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
๑-๙	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๑๔-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (กลุ่มทดลอง)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากภาพ

เวลา ๓ ชั่วโมง

สอนโดย นายจักรพันธ์ สีหาคอด

วันที่สอน

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ท ๒.๑ ป.๖/๒ เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ท ๒.๑ ป.๖/๖ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ท ๒.๑ ป.๖/๘ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
- ท ๒.๑ ป.๖/๙ มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากแผนผังความคิด จะทำให้เรื่องที่ต้องการสื่อสารมีใจความครอบคลุม ประเด็นของเรื่อง ประกอบกับการฝึกเขียนเรื่องโดยการใช้ภาษาที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องที่เขียน น่าสนใจ

สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. แพนผังความคิด
๒. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
๓. การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. มารยาทในการเขียน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การเขียนแผนผังความคิด
๒. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
๓. การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. การมีมารยาทในการเขียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้
 - ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
 - ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

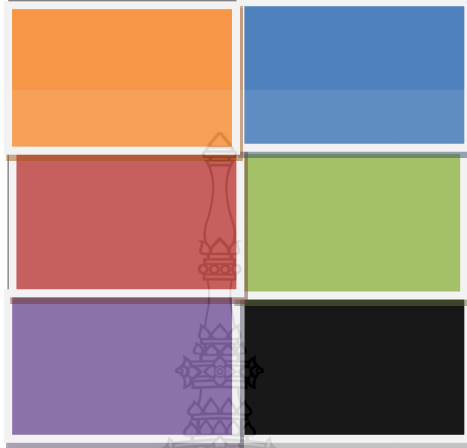
ความสามารถทางการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

๑. สามารถอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศเสริมประสบการณ์จากสื่อประเภทต่างๆ
๒. สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องราว เหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน
๓. สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความคิดเห็น คุณค่าจากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียน

๑. กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นส่งเสริมความพร้อม (ชั่วโมงที่ ๑)

๑) นักเรียนช่วยกันทายภาพปริศนา โดยตัวแทนนักเรียนเปิดจิ๊กซอว์ปริศนาทีละ ๑ ชิ้น เช่น

๒) นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยภาพปริศนา คำตอบ คือ “ภาพกบ”

๓) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถาม-ตอบเกี่ยวกับกบในประเด็นต่างๆ ตามแนวความคิด

ของ หมวกความคิด ๖ ใบ เช่น

สีขาว	นักเรียนคิดว่า เพราะเหตุใดมนุษย์ต้องรับประทานกบ
สีเขียว	กบสายพันธุ์ใหม่ที่นักเรียนอยากพัฒนามีลักษณะอย่างไร
สีเหลือง	นักเรียนคิดว่ากบมีข้อดี อย่างไร
สีฟ้า	นักเรียนคิดว่า กบมีความสำคัญอย่างไรต่อมนุษย์
สีดำ	นักเรียนคิดว่า ข้อเสียของกบคืออะไร
สีแดง	นักเรียนคิดว่า นักเรียนรู้สี้อย่างไรต่อกบ

ขั้นที่ ๒ ขั้นเสริมศักยภาพการเรียนรู้

๔) นักเรียนรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ “กบ” เพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ที่สนใจจากกิจกรรมถาม-ตอบเกี่ยวกับข่าวในประเด็นต่างๆ ตามแนวความคิดของหมวกความคิด ๖ ใบ ในกิจกรรมข้อที่ ๓)

๕) นักเรียนร่วมกันนำความรู้ที่ได้จากการสนทนาถามตอบและการสืบค้นข้อมูลมาสร้างแผนผังความคิดเรื่อง กบ

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอผลงานการเขียนแผนผังความคิดเรื่องกบหน้าชั้นเรียน

๗) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้จากแผนผังความคิด

ขั้นที่ ๓ ขั้นสร้างเสริมความคิด (ชั่วโมงที่ ๒)

๘) ครูให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการนำเสนองานเขียนเชิงสร้างสรรค์ และภาษาที่ใช้ในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

๙) นักเรียนเรียนศึกษาผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ตนเองสนใจ เรียนรู้ลีลาของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์และศึกษากลวิธีเขียนเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละส่วน

๑๐) นักเรียนร่วมกันพิจารณาแผนภาพความคิด ร่วมกันกำหนดประเด็นหรือหัวข้อจากแผนภาพความคิด เป็นส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุปของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

๑๑) นักเรียนพิจารณาว่าส่วนใดจะแสดงความคิดสร้างสรรค์ ส่วนใดจะนำเสนอข้อคิดในงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง

ขั้นที่ ๔ ขั้นสรรค์สร้างผลงาน (ชั่วโมงที่ ๓)

๑๒) นักเรียนประมวลข้อมูลและความรู้จากกิจกรรมขั้นที่ผ่านมา ผู้การร่างงานเขียนทีละส่วน

๑๓) นักเรียนแลกเปลี่ยนกันอ่านผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ของตนเองกับเพื่อน เพื่อหาข้อเสนอแนะสู่การพัฒนางานเขียนของตนเอง

๑๔) นักเรียนนำข้อเสนอแนะของเพื่อน ไปปรับปรุงผลงานการเขียนของตนเอง ในใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ ๕ ขั้นสรุปองค์ความรู้

๑๕) นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ที่ผ่านการวิพากษ์และพัฒนาแล้ว

๑๖) นักเรียนและครูร่วมกันประเมินผลงานและนำเสนอการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ที่ป่ายนิตศหน้าชั้นเรียน

๑๗) นักเรียนและครูร่วมกันชมเชยผลงานการเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่น่าสนใจ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้อันเป็นแนวทางการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้องและเหมาะสมในโอกาสต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้

๑. ภาพจิกซอว์ปริศนา
๒. ภาพกบ
๓. กระดาษสำหรับเขียนแผนผังความคิด
๔. ใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. ห้องสมุด

๓. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	การตรวจผลงานการสร้างแผนผังความคิด	แบบประเมินการสร้างแผนผังความคิด
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและเหมาะสม	การตรวจผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์	แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน		

๔. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....
 (.....)
 ผู้อำนวยการโรงเรียน
/...../.....

๕. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากวัตถุที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....

ผลการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข/แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายจักรพันธ์ สีหานาด)

ครูผู้สอน

...../...../.....

ใบกิจกรรมเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

ชื่อ-สกุล.....	ผลการประเมิน.....คะแนน	ระดับความสามารถ.....
----------------	------------------------	----------------------

ข้อลง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จากภาพ “กบ” พร้อมทั้งชื่อเรื่องประกอบ

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										รวม คะแนน				
		๑. ความคิดสร้างสรรค์		๒. การเรียบเรียงเนื้อหา		๓. ความถูกต้องและเหมาะสม		๔. การเลือกใช้คำ		๕. มารยาทในการเขียน						
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๓	รายการที่ ๔	รายการที่ ๕	รายการที่ ๖	รายการที่ ๗	รายการที่ ๘	รายการที่ ๙	รายการที่ ๑๐					

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑. ความคิดสร้างสรรค์	๑. เรื่องราวน่าสนใจและแปลกใหม่	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่แต่ไม่ใช่วิธีการคิดเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย	เรื่องราวน่าสนใจ หรือแสดงถึงความคิดแปลกใหม่เพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวน่าสนใจไม่แสดงถึงความคิดแปลกใหม่
	๒. มีประโยชน์และมีคุณค่า	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงคุณค่าและแนวทางการนำเสนอที่ได้ออกไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน และแนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอที่ได้ออกไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน แต่แนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่าแต่ไม่แนะนำวิธีการนำเสนอที่ได้ออกไปใช้ในวิถีชีวิตประจำวัน	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่าเพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวน่าสนใจไม่มีประโยชน์และไม่มีคุณค่า
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๓. คำโครงเรื่องความคิดเป็นระเบียบสมเหตุสมผล	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกันบางประเด็น	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แต่แสดงความคิดไม่สมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย และไม่มีแสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงเรื่องไม่เป็นระเบียบแต่ไม่สละสลวย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน
	๔. กล่าวถึงส่วนสำคัญ (สิ่งที่ควรเน้น)	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ดี แต่ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง แต่ไม่มีมีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องแต่ไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง	ลำดับเรื่องราวไม่ต่อเนื่องและไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓. ความถูกต้องและเหมาะสม	๕. ครบองค์ประกอบ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป ถูกต้องเหมาะสมตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่ถูกต้องตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่องมากกว่า ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง
	๖. เนื้อเรื่องสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนด	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีแต่ไม่ขยายความ	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้บ้างประเด็น	เนื้อเรื่อง ไม่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้
๔. การเลือกใช้คำ	๖. ตรงความหมาย	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ถูกต้องตรงความหมาย	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้อง ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้อง มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ไม่มีการเลือกสรรและเรียบเรียงคำ วลี ประโยค ให้เนื้อเรื่องไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
	๗. เหมาะสมกับระดับของภาษา	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้เหมาะสมกับระดับของภาษาในเนื้อเรื่อง	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา เนื้อเรื่องวากวน ไม่สื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ที่เหมาะสมกับระดับของภาษา เนื้อเรื่องวากวน ไม่สื่อความ	ไม่มีการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ที่เหมาะสมกับระดับของภาษา

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๕.มารยาทในการเขียน	๕.การสะกดคำ	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำวันวรรคตอน ได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำเว้นวรรคตอน ไม่เหมาะสม	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวไม่ตรงตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำจนทำให้เนื้อเรื่องไม่สื่อความ
	๑๐.ความสะอาดเรียบร้อย และตรงต่อเวลา	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา แต่น้อย ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย แต่ยังสื่อความไม่ได้	ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย จนไม่สามารถสื่อความได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๔๐-๕๐	ดีมาก
๓๐-๓๕	ดี
๒๐-๒๕	พอใช้
๑-๑๕	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๒๐-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินผลงานการสร้างสรรค์แผนผังความคิดแนวคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวม (๒๐)
		การกำหนดหัวข้อ (๕)	เนื้อหา (๕)	การใช้ภาษา (๕)	การออกแบบ (๕)	มารยาทในการเขียน (๕)	

แบบประเมินผลงานการสร้างสรรค์แผนผังความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๑.หัวข้อ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อได้น่าสนใจ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อไม่น่าสนใจ แต่เนื้อหาขงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อน ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อนมากกว่า ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขงสื่อความ
๒.เนื้อหา	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญขงเรื่องที่ศึกษา ลำดับความคิด แสดงถึงการมีความรู้เรื่องที่ศึกษามาก	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญขงเรื่องที่ศึกษา พบข้อผิดพลาดในการลำดับความคิด แต่เนื้อหาขงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหา ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขงสื่อความ	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา ลำดับความคิดไม่ดี จนเนื้อหาไม่สื่อความ
๓.การใช้ภาษา	เนื้อหาแสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่งแต่ยังสื่อความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษามากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สื่อความ	ภาษาไม่แสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย เนื้อหาอ่าน ไม่สื่อความ
๔.การออกแบบ	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขนาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขนาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	พบข้อผิดพลาดในการออกแบบ ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง และ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สื่อความ	ออกแบบจนเด่นเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง ไม่เหมาะสมและ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ทำให้ไม่สื่อความ

แบบประเมินผลงานการสร้างแผนผังความคิดแนวคิด (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	๕	๔	๓	๒	
๕.มารยาทในการเขียน	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลาเล็กน้อย ผลงานไม่มีคุณภาพสะอาดเรียบร้อย แต่ยังไม่ดี	ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีคุณภาพสะอาดเรียบร้อย จนไม่สามารถสื่อความได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีมาก
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
๑-๙	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๑๔-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (กลุ่มควบคุม)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากวัตถุ

เวลา ๓ ชั่วโมง

สอนโดย นายจักรพันธ์ สีหานาถ

วันที่สอน

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ท ๒.๑ ป.๖/๒ เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ท ๒.๑ ป.๖/๖ เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ท ๒.๑ ป.๖/๘ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
- ท ๒.๑ ป.๖/๙ มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากแผนผังความคิด จะทำให้เรื่องที่ต้องการสื่อสารมีใจความครอบคลุม ประเด็นของเรื่อง ประกอบกับการฝึกเขียนเรื่องโดยใช้ภาษาที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องที่เขียน น่าสนใจ

สาระการเรียนรู้

ความรู้

- ๑.แผนผังความคิด
- ๒.การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
- ๓.การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ๔.มารยาทในการเขียน

ทักษะ/กระบวนการ

- ๑.การเขียนแผนผังความคิด
- ๒.การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
- ๓.การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ๔.การมีมารยาทในการเขียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

- ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
- ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์

ความรู้

และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

- ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน
- ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ความสามารถทางการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

๑. สามารถอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศเสริมประสบการณ์จากสื่อประเภทต่างๆ
๒. สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องราว เหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน
๓. สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความคิดเห็น คุณค่าจากเรื่องที่อ่านโดยการเขียน

๑. กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำ

๑) นักเรียนช่วยกันทายว่ามีวัตถุอะไรในกล่องปริศนา โดยฟังคำใบ้จากบัตรคำใบ้ที่เพื่อนอ่านให้ฟัง เช่น

คำใบ้ที่ ๑. พืชเศรษฐกิจทรงคุณค่าจากชาวนาผู้ยิ่งใหญ่

คำใบ้ที่ ๒. มีทั้งสีดำ สีขาว เป็นได้ทั้งขาวทั้งหวาน

คำใบ้ที่ ๓. อร่อยคู่ทุกราชการอาหาร มีอยู่ทุกครัวเรือน

๒) นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยวัตถุในกล่องปริศนา คำตอบ คือ “ข้าว”

๓) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถาม-ตอบเกี่ยวกับข้าวในประเด็นต่างๆ เช่น

ข้าวคืออะไร

ข้าวมีลักษณะอะไร

ข้าวมีประโยชน์อย่างไร

๔) นักเรียนสร้างแผนผังความคิด เรื่อง ข้าว

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง ข้าว

ขั้นที่ ๒ ขั้นพัฒนาการเรียนรู้

๖) นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์

๗) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

๘) นักเรียนทำใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป

๙) ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์หน้าชั้นเรียน

๑๐) นักเรียนและครูร่วมกันชมเชยผลงานการเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่น่าสนใจ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้อันเป็นแนวทางการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้องและเหมาะสมในโอกาสต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้

๑. กล่องวัตถุปริศนา

๒. เมล็ดข้าวหรือข้าวสวย

๓. คำใบ้วัตถุปริศนา

๔. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

๕. ใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

แหล่งเรียนรู้

-

๓. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	การตรวจผลงานการสร้าง แผนผังความคิด	แบบประเมินการสร้าง แผนผังความคิด
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	การตรวจผลงานการเขียน เชิงสร้างสรรค์	แบบประเมินการเขียน เชิงสร้างสรรค์
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน		

๔. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

...../...../.....

๕.บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
<p>๑.นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิด จากเรื่องที่กำหนดให้ได้</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>
<p>๒.นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จากวัตถุที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและ เหมาะสม</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>
<p>๓.นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้ คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>
<p>๔.นักเรียนมีมารยาทในการเขียน</p>	<p>จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....</p>

ผลการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....

แนวทางการแก้ไข/แนวทางการพัฒนา

.....
.....
.....
.....

(ลงชื่อ).....

(นายจักรพันธ์ สีหานาด)

ครูผู้สอน

...../...../.....

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑. ความคิดสร้างสรรค์	๑. เรื่องราวน่าสนใจและแปลกใหม่	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความแปลกใหม่แต่ไม่ใช่ความคิดเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย	เรื่องราวน่าสนใจ หรือแสดงถึงความคิดแปลกใหม่เพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวที่น่าสนใจไม่แสดงถึงความคิดแปลกใหม่
	๒. มีประโยชน์และมีคุณค่า	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอที่ได้ออกไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอที่ได้ออกไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน แต่แนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่า แต่ไม่แน่นอนว่าแนวทางที่ได้ออกไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์หรือมีคุณค่าเพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวไม่มีประโยชน์และไม่มีคุณค่า
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๓. คำโครงเรื่องสอดคล้องสมเหตุสมผล	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน บางประเด็น	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แต่แสดงความคิดไม่สมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบแต่ไม่สละสลวย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงเรื่องไม่เป็นระเบียบแต่ไม่สละสลวย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน
	๔. กล่าวถึงส่วนสำคัญ (สิ่งที่ควรเน้น)	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ดี แต่ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง แต่ไม่มีการจัดลำดับความคิดและไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องแต่ไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง	ลำดับเรื่องราวไม่ต่อเนื่องและไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓. ความถูกต้องและเหมาะสม	๕. ครบองค์ประกอบ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป ถูกต้องเหมาะสมตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่ถูกต้องตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่ถูกต้องตามลำดับ	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่องมากกว่า ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง
	๖. เนื้อเรื่องสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนด	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีแต่ไม่ขยายความต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้บ้างประเด็น	เนื้อเรื่อง ไม่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้
๔. การเลือกใช้คำ	๖. ตรงความหมาย	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ถูกต้องตรงความหมาย	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้อง แต่ยังไม่สื่อความได้	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้อง แต่ยังไม่สื่อความได้	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่สื่อความ	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่สื่อความ
	๗. เหมาะสมกับระดับของภาษา	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้เหมาะสมกับระดับของภาษาในเรื่อง	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่ง แต่สื่อความได้	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สื่อความได้	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา เนื้อเรื่อง ขาดความ	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๕.มารยาทในการเขียน	๕.การสะกดคำ	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำวันวรรคตอน ได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำ วรรคตอน ไม่เหมาะสม	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาด ในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาด ในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวไม่ตรงตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำจนทำให้เนื้อเรื่องไม่สื่อความ
	๑๐.ความสะอาดเรียบร้อย และตรงต่อเวลา	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา แต่น้อย ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย แต่ยังสื่อความไม่ได้	ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย จนไม่สามารถสื่อความได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๔๐-๕๐	ดีมาก
๓๐-๓๕	ดี
๒๐-๒๕	พอใช้
๑-๑๕	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๒๐-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินผลงานการสร้างสรรค์แผนผังความคิดแนวคิด

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					รวม (๒๐)
		การกำหนดหัวข้อ (๕)	เนื้อหา (๕)	การใช้ภาษา (๕)	การออกแบบ (๕)	มารยาทในการเขียน (๕)	

แบบประเมินผลงานการสร้างสรรค์แผนผังความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๑.หัวข้อ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อได้น่าสนใจ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อไม่น่าสนใจ แต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อน ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อนมากกว่า ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ
๒.เนื้อหา	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญขงเรื่องที่ศึกษา ลำดับความคิด แสดงถึงการมีความรู้เรื่องที่ศึกษามาก	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญขงเรื่องที่ศึกษา พบข้อผิดพลาดในการลำดับความคิด แต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหา ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา ลำดับความคิดไม่ดี จนเนื้อหาไม่สื่อความ
๓.การใช้ภาษา	เนื้อหาแสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่งแต่ยังสื่อความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษามากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ขึงสื่อความได้	ภาษาไม่แสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย เนื้อหา กวามไม่สื่อความ
๔.การออกแบบ	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	พบข้อผิดพลาดในการออกแบบ ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง และ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ๑ ตำแหน่ง แต่ขึงสื่อความได้	ออกแบบจนเด่นชัดสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง ไม่เหมาะสมและ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ๑ ตำแหน่ง แต่ขึงสื่อความได้

แบบประเมินผลงานการสร้างแผนผังความคิดแนวคิด (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๕.มารยาทในการเขียน	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลาเล็กน้อย ผลงานไม่มีคุณภาพแต่ยังสื่อความได้
				ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีคุณภาพ สื่อความไม่ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีมาก
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
๑-๙	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๑๔-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ (กลุ่มควบคุม)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากภาพ

เวลา ๓ ชั่วโมง

สอนโดย นายจักรพันธ์ สีหานาด

วันที่สอน

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

- ท ๒.๑ ป.๖/๒ เขียนสื่อสาร โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
- ท ๒.๑ ป.๖/๖ เขียนแผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ท ๒.๑ ป.๖/๘ เขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์
- ท ๒.๑ ป.๖/๙ มีมารยาทในการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่ศึกษาได้
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากแผนผังความคิด จะทำให้เรื่องที่ต้องการสื่อสารมีใจความครอบคลุม ประเด็นของเรื่อง ประกอบกับการฝึกเขียนเรื่องโดยใช้ภาษาที่เหมาะสม จะทำให้เรื่องที่เขียน น่าสนใจ

สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. แพนผังความคิด
๒. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
๓. การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. มารยาทในการเขียน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การเขียนแผนผังความคิด
๒. การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์
๓. การใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๔. การมีมารยาทในการเขียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้
 - ๔.๑ ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
 - ๔.๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ๖.๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน
 - ๖.๒ ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ความสามารถทางการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

๑. สามารถอ่านเพื่อหาข้อมูลสารสนเทศเสริมประสบการณ์จากสื่อประเภทต่างๆ
๒. สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเรื่องราว เหตุการณ์ของเรื่องที่อ่าน
๓. สามารถถ่ายทอดความเข้าใจ ความคิดเห็น คุณค่าจากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียน

๑. กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำ

๑) นักเรียนช่วยกันทายภาพปริศนา โดยตัวแทนนักเรียนเปิดจิ๊กซอว์ปริศนาทีละ ๑ ชิ้น เช่น

๒) นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยภาพปริศนา คำตอบ คือ “ภาพกบ”

๓) นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาถาม-ตอบเกี่ยวกับกบในประเด็นต่างๆ

๔) นักเรียนสร้างแผนผังความคิด เรื่อง กบ

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง กบ

ขั้นที่ ๒ ขั้นพัฒนาการเรียนรู้

๖) นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์

๗) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

๘) นักเรียนทำใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ ภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ ๓ ขั้นสรุป

๕) ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์หน้าชั้นเรียน

๑๐) นักเรียนและครูร่วมกันชมเชยผลงานการเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่น่าสนใจ และร่วมกันสรุปองค์ความรู้อันเป็นแนวทางการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ถูกต้องและเหมาะสมในโอกาสต่อไป

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้

๑. ภาพจิกซอว์ปริศนา
๒. ภาพกบ
๓. กระดาษสำหรับเขียนแผนผังความคิด
๔. ใบกิจกรรม เรื่อง การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์

แหล่งเรียนรู้

๓. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	การตรวจผลงานการสร้าง แผนผังความคิด	แบบประเมินการสร้าง แผนผังความคิด
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	การตรวจผลงานการเขียน เชิงสร้างสรรค์	แบบประเมินการเขียน เชิงสร้างสรรค์
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน		

๔. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้อำนวยการ โรงเรียน

...../...../.....

๕. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ผลการจัดการเรียนรู้
๑. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิดจากเรื่องที่กำหนดให้ได้	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....
๒. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากวัตถุที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....
๔. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด.....คน จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....คน คิดเป็นร้อยละ..... เลขที่นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์.....

ผลการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไข/แนวทางการพัฒนา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....

(นายจักรพันธ์ สีหานาด)

ครูผู้สอน

...../...../.....

ใบกิจกรรมเรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๒. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงานโดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม
๓. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน

ชื่อ-สกุล.....	ผลการประเมิน..... คะแนน	ระดับความสามารถ.....
----------------	-------------------------	----------------------

ข้อลง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จากภาพ “กบ” พร้อมตั้งชื่อเรื่องประกอบ

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน										รวม คะแนน		
		๑. ความคิดสร้างสรรค์		๒. การเรียบเรียงเนื้อหา		๓. ความถูกต้องและเหมาะสม		๔. การเลือกใช้คำ		๕. มารยาทในการเขียน				
		รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒	รายการที่ ๑	รายการที่ ๒			

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑. ความคิดสร้างสรรค์	๑. เรื่องราวน่าสนใจและแปลกใหม่	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่แต่ไม่ใช่ความคิดเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย	เรื่องราวน่าสนใจ หรือแสดงถึงความคิดแปลกใหม่เพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวที่น่าสนใจไม่แสดงถึงความคิดแปลกใหม่
	๒. มีประโยชน์และมีคุณค่า	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการนำมาใช้ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และแนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่าและแนวทางการนำมาใช้ปรับใช้ในชีวิตประจำวัน แต่แนวทางที่ระบุไว้มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง	เรื่องราวมีประโยชน์และมีคุณค่า แต่ไม่แนะนำแนวทางในการนำข้อคิดที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	เรื่องราวมีประโยชน์หรือมีคุณค่าเพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวไม่มีประโยชน์และไม่มีคุณค่า
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๓. คำโครงเรื่องสอดคล้องสมเหตุสมผล	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แสดงความคิดสมเหตุสมผลกัน บางประเด็น	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบสละสลวย แต่แสดงความคิดไม่สมเหตุสมผลกัน	ลำดับคำโครงเรื่องเป็นระเบียบแต่ไม่สละสลวย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงเรื่องไม่เป็นระเบียบแต่ไม่สละสลวย และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน
	๔. กล่าวถึงส่วนสำคัญ (สิ่งที่ควรเน้น)	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ดี แต่ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง แต่ไม่มีการจัดลำดับความคิดและไม่มีการแสดงความคิดเห็น	ลำดับเรื่องราวต่อเนื่องแต่ไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง	ลำดับเรื่องราวไม่ต่อเนื่องและไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓. ความถูกต้องและเหมาะสม	๕. ครบองค์ประกอบ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป ถูกต้องเหมาะสมตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่ถูกต้องตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่องมากกว่า ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง
	๖. เนื้อเรื่องสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนด	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ ขยายความได้ไม่ชัดเจน	เนื้อเรื่อง ไม่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้
๔. การเลือกใช้คำ	๖. ตรงความหมาย	เนื้อเรื่อง แสดงถึงการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ถูกต้องตรงความหมาย	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้อง ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ไม่ถูกต้อง มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค จนเนื้อเรื่อง ขาดความ	ไม่มีการเลือกสรรและเรียบเรียงเลือกใช้คำ วลี ประโยค ทำให้เนื้อเรื่องไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม
	๗. เหมาะสมกับระดับของภาษา	เลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้เหมาะสมกับระดับของภาษาในเนื้อเรื่อง	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ได้ไม่เหมาะสมกับระดับของภาษา มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังสื่อความได้ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ที่เหมาะสมกับระดับของภาษา เนื้อเรื่อง ขาดความ	ไม่มีการเลือกใช้คำ วลี ประโยค ที่เหมาะสมกับระดับของภาษา

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๕.มารยาทในการเขียน	๕.การสะกดคำ	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำวันวรรคตอน ได้ถูกต้องตามอักขรวิธี	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำ วรรคตอน ไม่เหมาะสม	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวไม่ตรงตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำจนทำให้เนื้อเรื่องไม่สื่อความ
	๑๐.ความสะอาดเรียบร้อย และตรงต่อเวลา	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา แต่น้อย ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย แต่ยังสื่อความไม่ได้	ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย จนไม่สามารถสื่อความได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๔๐-๕๐	ดีมาก
๓๐-๓๕	ดี
๒๐-๒๕	พอใช้
๑-๑๕	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๒๐-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบประเมินผลงานการสร้างสรรค์แผนผังความคิด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๑.หัวข้อ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อได้น่าสนใจ	นำเสนอหัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้สัมพันธ์กับเรื่องก่อน ลำดับหัวข้อไม่น่าสนใจ แต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อน ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอ หัวข้อหลัก หัวข้อรอง ได้ไม่สัมพันธ์กันกับเรื่องก่อนมากกว่า ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ
๒.เนื้อหา	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญขงเรื่องที่ศึกษา ลำดับความคิดดี แสดงถึงการมีความรู้เรื่องที่ศึกษามาก	เนื้อหาที่น่าสนใจครอบคลุมทุกประเด็นสำคัญขงเรื่องที่ศึกษา พบข้อผิดพลาดในการลำดับความคิด แต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหา ๑ ตำแหน่งแต่เนื้อหาขึงสื่อความ	พบข้อผิดพลาดในการนำเสนอเนื้อหา นำเสนอไม่ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา ลำดับความคิดไม่ดี จนเนื้อหาไม่สื่อความ
๓.การใช้ภาษา	เนื้อหาแสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษา ๑ ตำแหน่งแต่ยังสื่อความได้	พบข้อผิดพลาดในการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ถูกต้องตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย กระชับและเหมาะสมกับระดับของภาษามากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ขึงสื่อความได้	ภาษาไม่แสดงถึงการเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ วลี ประโยค ตามอักขรวิธี ตรง ความหมาย เนื้อหา กวามไม่สื่อความ
๔.การออกแบบ	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง มีความแตกต่างกัน ภาพประกอบมีจำนวนและขาดเหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ช่วยให้เห็นผังความคิดสื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น	พบข้อผิดพลาดในการออกแบบ ขนาดเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง และ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ๑ ตำแหน่ง แต่ขึงสื่อความได้	ออกแบบจนเด่นเส้นสีของหัวข้อหลัก และหัวข้อรอง ไม่เหมาะสมและ ภาพประกอบไม่เหมาะสมและสัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ทำความยากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ขึงสื่อความได้

แบบประเมินผลงานการสร้างแผนผังความคิดแนวคิด (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๕	๔	๓	๒
๕.มารยาทในการเขียน	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลาเล็กน้อย ผลงานไม่มีคุณภาพแต่ยังสื่อความได้
				ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีคุณภาพ สื่อความไม่ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๒๐-๒๕	ดีมาก
๑๕-๑๙	ดี
๑๐-๑๔	พอใช้
๑-๙	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๑๔-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

(ก่อนเรียน)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับนี้ มี 1 ข้อ 50 คะแนน ให้เวลาทำแบบทดสอบ 60 นาที
2. แบบทดสอบเป็นแบบอัตนัย ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดแล้วเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ พร้อมตั้งชื่อเรื่องประกอบ
3. การทำแบบทดสอบฉบับนี้ไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยต่อไป

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ก่อนเรียน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
จุดประสงค์การเรียนรู้ ๑. นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและเหมาะสม ๒. นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม ๓. นักเรียนมีมารยาทในการเขียน		
ชื่อ-สกุล.....	ผลการประเมิน.....คะแนน	ระดับความสามารถ.....

ข้อลง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จาก สถานการณ์ที่กำหนดพร้อมตั้งชื่อเรื่องประกอบ
 โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องกับแบบแผนการขัดเกลาและการถ่ายทอดทาง
 วัฒนธรรม ความรู้ และฝึกทักษะอาชีพเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม จะเกิดอะไรขึ้น “ถ้าประเทศ
 ไทยไม่มีโรงเรียน”

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายการประเมิน					รวม คะแนน (50)
๑. ความคิด สร้างสรรค์ (10)	๒. การเรียบ เรียงเนื้อหา (10)	๓. ความ ถูกต้องและ เหมาะสม(10)	๔. การเลือก ใช้คำ (10)	๕.มารยาท ในการเขียน (10)	

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
(หลังเรียน)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับนี้ มี 1 ข้อ 50 คะแนน ให้เวลาทำแบบทดสอบ 60 นาที
2. แบบทดสอบเป็นแบบอัตนัย ให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ที่กำหนดแล้วเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ พร้อมตั้งชื่อเรื่องประกอบ
3. การทำแบบทดสอบฉบับนี้ไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยต่อไป

แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (หลังเรียน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6		
จุดประสงค์การเรียนรู้		
๑.นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากสิ่งที่กำหนดให้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม		
๒.นักเรียนสามารถนำเสนอผลงาน โดยใช้คำได้ถูกต้องชัดเจน และเหมาะสม		
๓.นักเรียนมีมารยาทในการเขียน		
ชื่อ-สกุล.....	ผลการประเมิน.....คะแนน	ระดับความสามารถ.....

ข้อลง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ จาก สถานการณ์ ที่กำหนดให้พร้อมตั้งชื่อเรื่องประกอบ
ดวงอาทิตย์เป็นดาวฤกษ์ขนาดปานกลางค่อนข้างเล็ก มีสีเหลืองส้ม นักดาราศาสตร์เชื่อว่า
ดวงอาทิตย์จะมีอายุประมาณหมื่นล้านปี ซึ่งดวงอาทิตย์เกิดขึ้นมาเมื่อประมาณห้าพันล้านปีที่แล้ว
ดังนั้นตอนนี้ดวงอาทิตย์จะส่องแสงยืนยาวได้อีกประมาณห้าพันล้านปี ดวงอาทิตย์เป็นแหล่งพลังงาน
ของระบบสุริยะ จะเกิดอะไรขึ้น “ถ้าฟรุ้งนี้ไม่มีดวงอาทิตย์”

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รายการประเมิน					รวม คะแนน (50)
๑. ความคิด สร้างสรรค์ (10)	๒. การเรียบ เรียงเนื้อหา (10)	๓. ความ ถูกต้องและ เหมาะสม(10)	๔. การเลือก ใช้คำ (10)	๕.มารยาท ในการเขียน (10)	

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๑. ความคิดสร้างสรรค์	๑. เรื่องราวน่าสนใจ และแปลกใหม่	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่ในเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่แต่ไม่ใช่ความคิดเชิงบวก	เรื่องราวน่าสนใจ แสดงถึงความคิดแปลกใหม่เล็กน้อย	เรื่องราวน่าสนใจ หรือแสดงถึงความคิดแปลกใหม่เพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวน่าสนใจไม่แสดงถึงความคิดแปลกใหม่
	๒. มีประโยชน์และมีคุณค่า	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอที่ได้อ่านแล้วทำให้มีแรงบันดาลใจ และแนวทางการนำเสนอเป็นไปในทางที่ดี	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่าและแนวทางการนำเสนอที่ได้อ่านแล้วทำให้มีแรงบันดาลใจ และแนวทางการนำเสนอเป็นไปในทางที่ดีบ้าง	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่า แต่ไม่แน่นอนในแนวทางการนำเสนอที่ได้อ่านแล้วทำให้มีแรงบันดาลใจ	เรื่องราวน่าสนใจและมีคุณค่า เพียงประเด็นเดียว	เรื่องราวน่าสนใจไม่มีคุณค่า
๒. การเรียบเรียงเนื้อหา	๓. คำโครงความคิด เป็นระเบียบ สอดคล้อง สมเหตุสมผล	คำโครงความคิด เป็นระเบียบ สอดคล้อง สมเหตุสมผลกัน	คำโครงความคิด สอดคล้อง สมเหตุสมผลกัน บางประเด็น	คำโครงความคิด เป็นระเบียบ สอดคล้อง แต่แสดงความคิดไม่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงความคิด เป็นระเบียบแต่ไม่สอดคล้อง และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงเรื่องไม่เป็นระเบียบแต่ไม่สอดคล้อง และไม่แสดงความคิดที่สมเหตุสมผลกัน
	๔. กล่าวถึงส่วนสำคัญ (สิ่งที่ควรเน้น)	คำโครงเรื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ มีการแสดงความคิดเห็นอย่างชัดเจน	คำโครงเรื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง จัดลำดับความคิดได้ แต่ไม่มีการแสดงความคิดเห็น	คำโครงเรื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง แต่แสดงความคิดไม่สมเหตุสมผลกัน	คำโครงเรื่องมีกล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่องแต่ไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง	คำโครงเรื่องไม่ต่อเนื่อง และไม่กล่าวถึงส่วนสำคัญของเรื่อง

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๓. ความถูกต้องและเหมาะสม	๕.ครบองค์ประกอบ	เนื้อเรื่อง มีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุปถูกต้องเหมาะสมตามลำดับ	เนื้อเรื่องมีองค์ ประกอบครบถ้วนตามรูปแบบของการเขียนเรื่องได้แก่ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่องและส่วนสรุป แต่ไม่ถูกต้องตามลำดับ	เนื้อเรื่อง มี องค์ ประกอบครบถ้วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่องมากกว่า ๑ ส่วน	เนื้อเรื่อง ขาดองค์ ประกอบตามรูปแบบของการเขียนเรื่อง
	๖.เนื้อเรื่องสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนด	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดีมาก ขยายความได้ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี ขยายความไม่ต่อเนื่อง	เนื้อเรื่อง มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้ แสดงถึงการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียนดี ขยายความไม่ขยายความ	เนื้อเรื่องมีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้บ้าง ประเด็น	เนื้อเรื่อง ไม่มีความสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดให้
๔. การเลือกใช้คำ	๗.ตรงความหมาย	เนื้อเรื่องแสดงถึงการเลือกใช้คำ และเรียบเรียงได้อย่างดี ประโยคได้ถูกต้องตรงความหมาย	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ และเรียบเรียงได้อย่างดี ประโยคไม่ถูกต้อง ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ และเรียบเรียงได้อย่างดี ประโยคไม่ถูกต้อง มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ และเรียบเรียงได้อย่างดี ประโยคไม่ถูกต้อง	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ และเรียบเรียงได้อย่างดี ประโยคไม่ถูกต้อง
	๘.เหมาะสมกับระดับของภาษา	เลือกใช้คำ ได้เหมาะสมกับระดับของภาษาในเนื้อเรื่อง	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ ๒ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ ๓ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี	พบข้อผิดพลาดในการเลือกใช้คำ ๔ ตำแหน่ง แต่ยังไม่ดี

แบบประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
		๕	๔	๓	๒	๑
๕.มารยาทในการเขียน	๕.การสะกดคำ	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด เขียนสะกดคำถูกต้องตามอักขรวิธี แต่เว้นวรรคตอนไม่เหมาะสม	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี มากกว่า ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	เนื้อหาที่มีความยาวตามที่กำหนด พบข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ๑ ตำแหน่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้
	๑๐. ความสะอาดเรียบร้อยและตรงต่อเวลา	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม เป็นระเบียบตลอดทั้งเรื่อง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย สวยงาม แต่ไม่เป็นระเบียบ ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ไม่เป็นระเบียบ มากกว่า ๑ ตำแหน่ง	ส่งผลงานตรงต่อเวลา ผลงานมีความสะอาดเรียบร้อย แต่ยังไม่สามารถแก้ไขได้	ส่งผลงานไม่ตรงต่อเวลา ผลงานไม่มีความสะอาดเรียบร้อย จนไม่สามารถแก้ไขได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๔๐-๕๐	ดีมาก
๓๐-๓๕	ดี
๒๐-๒๕	พอใช้
๑-๑๕	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในช่วงคะแนน ๒๐-๒๕ คะแนน ได้ผลการประเมินระดับพอใช้ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคติฉบับนี้ ถ้ามเกี่ยวกับ ความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มนการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย
2. วิธีตอบในข้อหนึ่งๆ จะมีข้อความให้นักเรียนเลือกตอบตามระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ คือ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด, 4 = เห็นด้วยมาก, 3 = เห็นด้วยปานกลาง, 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความเห็นส่วนตัวของนักเรียนมากที่สุด
3. การตอบแบบวัดฉบับนี้ไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยต่อไป

แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	ข้อความ	เห็นด้วย				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้เป็นคนฉลาดรอบรู้ทันเหตุการณ์					
2	ฉันคิดว่าวิชาภาษาไทยเรียนไม่ยากถ้าตั้งใจเรียน					
3	วิชาภาษาไทยมีเนื้อหายุ่งยากซับซ้อน					
4	เวลาเรียนภาษาไทย ฉันจะติดตามเนื้อเรื่องด้วยความสนใจ					
5	ฉันคิดว่าการเรียนภาษาไทย ช่วยเพิ่มพูนทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
6	ฉันชอบชวนเพื่อนคุยในชั่วโมงภาษาไทย					
7	ฉันชอบเรียนวิชาอื่นมากกว่าวิชาภาษาไทย					
8	ความรู้จากวิชาภาษาไทยเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
9	เมื่อครูให้ทำกิจกรรมในวิชาภาษาไทย ฉันเลือกที่จะนั่งเฉย ๆ					
10	วิชาภาษาไทยทำให้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง					
11	ฉันรู้สึกภูมิใจที่ได้เรียนวิชาภาษาไทย					

ที่	ข้อความ	เห็นด้วย				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12	เมื่อตอบคำถามวิชาภาษาไทยผิด ฉันจะรีบค้นหาคำตอบที่ถูกต้องทันที					
13	ขณะเรียนวิชาภาษาไทย ฉันต้องการให้เวลาหมดไปโดยเร็ว					
14	ฉันรู้สึกมั่นใจในการใช้ภาษาไทยติดต่อกับสื่อสารกับผู้อื่น					
15	กิจกรรมวิชาภาษาไทยส่งเสริมให้เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์					
16	ฉันรู้สึกสนุกสนานเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย					
17	การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้สุขภาพจิตไม่ดี					
18	ฉันส่งงานวิชาภาษาไทยตรงตามกำหนด					
19	วิชาภาษาไทยไม่ได้นำไปใช้ในการเรียนต่อระดับสูง					
20	เมื่อมีเวลาว่างฉันจะอ่านหนังสือที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย					
21	ฉันรู้สึกหงุดหงิดเมื่อถึงชั่วโมงภาษาไทย					
22	ฉันคิดว่าวิชาภาษาไทยช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ในความเป็นไทย					
23	ภาษาไทยเป็นภาษาของเราเองไม่จำเป็นต้องเรียนมาก					

ที่	ข้อความ	เห็นด้วย				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
24	วิชาภาษาไทยช่วยให้เรียนรู้วิชาอื่นๆ ได้ดีขึ้น					
25	ฉันจะเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทย เมื่อมีผลต่อคะแนนเก็บเท่านั้น					
26	ฉันรู้สึกท้อใจเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย					
27	ฉันคิดว่าวิชาภาษาไทยไม่จำเป็นในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
28	ฉันจะนำงานอื่นมาทำในชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย เพราะคิดว่าการทำงานอื่นจะคุ้มค่ามากกว่า					
29	เรียนวิชาภาษาไทยเมื่อไร่ง่วงนอนทุกครั้ง					
30	วิชาภาษาไทยควรค่าแก่การศึกษา เพราะเป็นภาษาประจำชาติ					

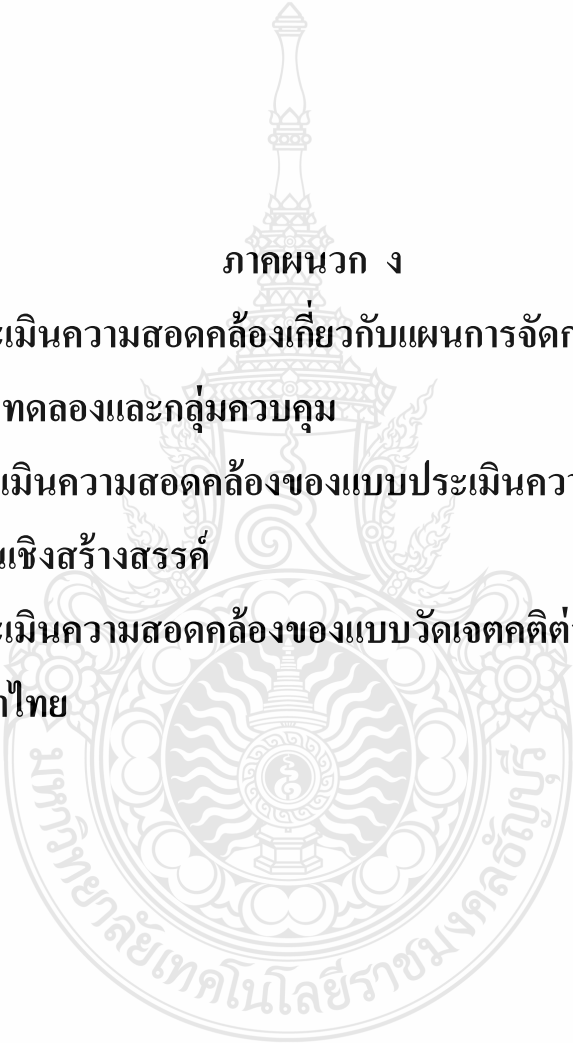
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

1. แบบประเมินความสอดคล้องเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความสามารถทาง
การเขียนเชิงสร้างสรรค์
3. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้
วิชาภาษาไทย

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติจากผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)				สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)			
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	1	2	3	4
1. ส่วนนำ								
1.1 องค์ประกอบของส่วนนำครบถ้วน ชัดเจน ได้แก่	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
☐ รหัสรายวิชา								
☐ กลุ่มสาระการเรียนรู้								
☐ ระดับชั้นที่สอน								
☐ ชื่อหน่วยการเรียนรู้								
☐ เวลาของหน่วยการเรียนรู้								
☐ เรื่องที่สอนในแผนการจัดการเรียนรู้								
☐ เวลาของแผนการจัดการเรียนรู้								
☐ ระบุวันที่สอนชัดเจน								
2. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด								
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3. จุดประสงค์การเรียนรู้								
3.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
3.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
4. สาระสำคัญ								
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
4.2 ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ ชัดเจน ครอบคลุม สาระสำคัญ	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
5. สาระการเรียนรู้								
5.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5.2 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5.3 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
5.4 มีความยากง่ายเหมาะสม	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
5.5 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
 กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้
 คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบ
 ปกติจากผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)				สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)			
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	1	2	3	4
6. กระบวนการจัดการเรียนรู้								
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
6.2 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน จากง่ายไปยากได้เหมาะสม	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
6.3 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับรูปแบบการ เรียนรู้ที่นำมาใช้	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
6.4 กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย ส่งเสริมให้ นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
6.5 กิจกรรมการเรียนรู้มีการฝึกทักษะที่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดคุณภาพตามพฤติกรรม สำคัญของตัวชี้วัด	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
6.6 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการ เรียนรู้แบบร่วมมือ	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
6.7 เหมาะสมกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
6.8 เวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7. ภาระงานที่มอบหมาย								
7.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
7.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	0.80	0.80	0.80	0.80	0.60	0.60	0.60	0.60
8. สื่อการเรียนรู้								
8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	0.60	0.60	0.60	0.60
8.2 มีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสม กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	0.60	0.60	0.60	0.60

ตารางที่ ง.1 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด และกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้แบบปกติจากผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

รายการประเมิน	สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มทดลอง)				สรุปความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ (กลุ่มควบคุม)			
	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน	แผน
	1	2	3	4	1	2	3	4
9. การวัดและประเมินผล								
9.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ครบทุกข้อ	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
9.2 เครื่องมือการวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	1.00	1.00	1.00	1.00	0.60	0.60	0.60	0.60
10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้								
10.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีการนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณที่คอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพที่นำสู่การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
\bar{X}	0.92	0.92	0.92	0.92	0.90	0.90	0.90	0.90
ภาพรวม	0.92				0.90			

ตารางที่ ง.2 ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

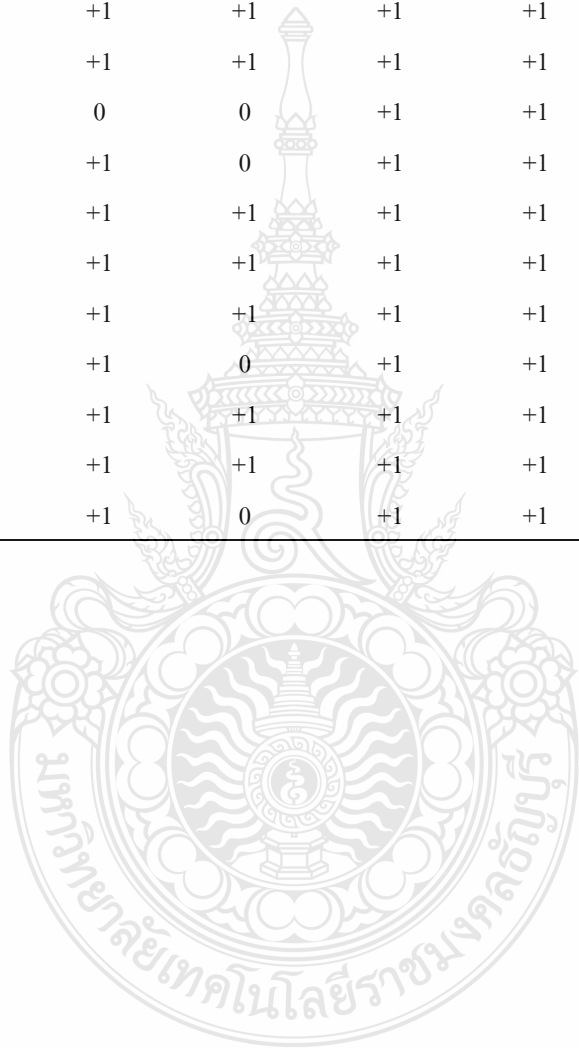
คนที่	คะแนน	
1	32	
2	32	
3	32	ค่าความยาก = $\frac{\sum H + \sum L}{2NM}$
4	31	
5	30	= $\frac{247+163}{2 \times 8 \times 50}$
6	30	
7	30	= $\frac{410}{800}$
8	30	
9	29	
10	29	= 0.5125
11	28	
12	28	
13	27	
14	27	ค่าอำนาจจำแนก = $\frac{\sum H - \sum L}{NM}$
15	27	
16	27	
17	26	= $\frac{247-163}{8 \times 50}$
18	26	
19	25	= $\frac{84}{400}$
20	25	
21	25	
22	25	= 0.21
23	24	
24	22	
25	21	
26	21	
27	20	
28	19	
29	18	
30	18	

ตารางที่ ง.3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของข้อคำถามกับองค์ประกอบ
ของแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5	+1	0	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
6	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	+1	0	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
16	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	+1	0	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
24	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ ง.3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ดัชนีความสอดคล้อง IOC) ของข้อคำถามกับองค์ประกอบ
ของแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
29	0	0	+1	0	0	0	ใช้ไม่ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
32	+1	0	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
33	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
37	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ ง.4 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

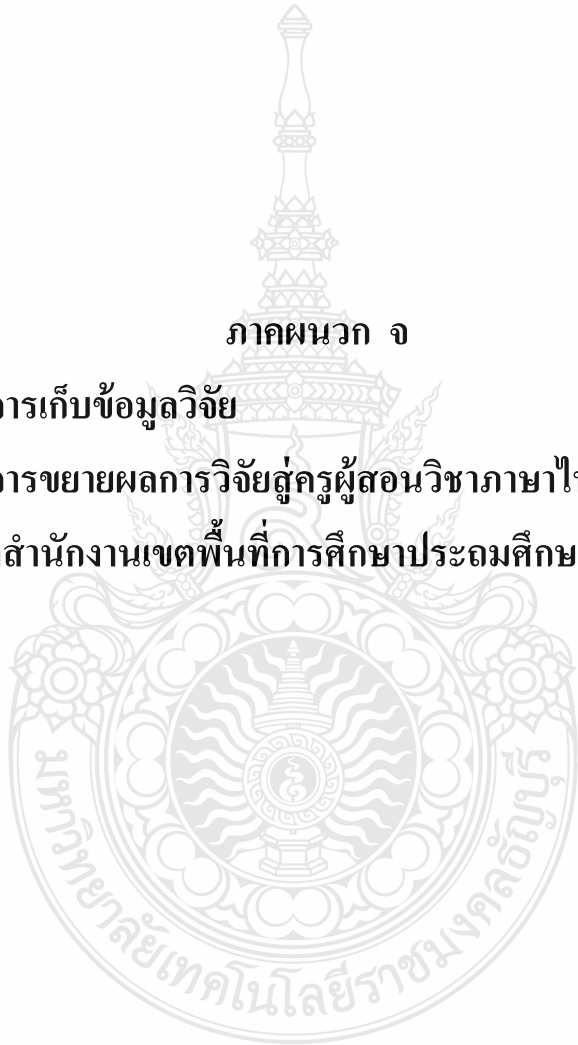
ข้อที่	ΣH	ΣL	$\Sigma H - \Sigma L$	NM	$\left(\frac{\Sigma H - \Sigma L}{NM}\right)$
1	40	27	13	40	0.325
2	32	20	12	40	0.3
3	32	23	9	40	0.225
4	33	20	13	40	0.325
5	39	27	12	40	0.3
6	32	21	27	40	0.675
7	40	28	12	40	0.3
8	38	27	11	40	0.275
9	40	27	13	40	0.325
10	38	27	11	40	0.275
11	28	19	9	40	0.225
12	33	24	9	40	0.225
13	32	23	9	40	0.225
14	31	22	9	40	0.225
15	31	20	11	40	0.275
16	31	20	11	40	0.275
17	33	24	9	40	0.225
18	32	23	9	40	0.225
19	32	22	10	40	0.25
20	32	23	9	40	0.225
21	32	23	9	40	0.225
22	32	21	11	40	0.275
23	32	23	9	40	0.225
24	32	22	10	40	0.25
25	32	23	9	40	0.225
26	32	22	10	40	0.25
27	31	21	10	40	0.25
28	37	21	16	40	0.4
29	31	21	10	40	0.25
30	32	23	9	40	0.225

ตารางที่ ง.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ΣH	ΣL	$\Sigma H - \Sigma L$	NM	$(\frac{\Sigma H - \Sigma L}{NM})$	ค่าความเชื่อมั่น
1	40	27	13	40	0.325	0.976
2	32	20	12	40	0.3	
3	32	23	9	40	0.225	
4	33	20	13	40	0.325	
5	39	27	12	40	0.3	
6	32	21	27	40	0.675	
7	40	28	12	40	0.3	
8	38	27	11	40	0.275	
9	40	27	13	40	0.325	
10	38	27	11	40	0.275	
11	28	19	9	40	0.225	
12	33	24	9	40	0.225	
13	32	23	9	40	0.225	
14	31	22	9	40	0.225	
15	31	20	11	40	0.275	
16	31	20	11	40	0.275	
17	33	24	9	40	0.225	
18	32	23	9	40	0.225	
19	32	22	10	40	0.25	
20	32	23	9	40	0.225	
21	32	23	9	40	0.225	
22	32	21	11	40	0.275	
23	32	23	9	40	0.225	
24	32	22	10	40	0.25	
25	32	23	9	40	0.225	
26	32	22	10	40	0.25	
27	31	21	10	40	0.25	
28	37	21	16	40	0.4	
29	31	21	10	40	0.25	
30	32	23	9	40	0.225	

ภาคผนวก จ

- ภาพการเก็บข้อมูลวิจัย
- ภาพการขยายผลการวิจัยสู่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ภาพการเก็บข้อมูลวิจัย : การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ด้วยเทคนิคการเขียนแผนผังความคิดโดยใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

ขั้นที่ 1 ขั้นส่งเสริมความพร้อม

นักเรียนและครูร่วมสนทนาถาม-ตอบ คำถามตามแนวคิดหมวด 6 ใบ

RMUTT

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ด้วยเทคนิคการเขียนแผนผังความคิดโดยใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

ขั้นที่ 2 ขั้นเสริมศักยภาพการเรียนรู้

นักเรียนรวมกลุ่มกันเพื่อค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสารในห้องสมุด
สืบค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ต และสอบถามจากผู้รู้เกี่ยวกับประเด็นที่ได้รับ

RMUTT

ภาพการเก็บข้อมูลวิจัย : การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
 ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด (ต่อ)

ภาคพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้แบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างเสริมความคิด

นักเรียนนำข้อมูลที่ช่วยกันสืบค้นมาจัดระบบ โดยการเชื่อมโยงข้อมูล
 และสรุปองค์ความรู้ในรูปแบบของแผนผังความคิด

RMUTT

ภาคพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้แบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

ขั้นที่ 4 ขั้นสรรค์สร้างผลงาน

นักเรียนทบทวนองค์ความรู้จากแผนผังความคิด แล้วสร้างสรรค์ผลงานรายบุคคล
 โดยการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

RMUTT

ภาพการเก็บข้อมูลวิจัย : การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดการเสริมศักยภาพการเรียนรู้
ด้วยเทคนิคการใช้คำถามแบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด (ต่อ)

การพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ด้วยการเสริมศักยภาพการเรียนรู้แบบกระตุ้นให้คิดและแผนผังความคิด

ชั้นที่ 5 ชั้นสรุปองค์ความรู้

นักเรียนนำเสนอผลงานการเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์
โดยมีเพื่อนในชั้นและครูช่วยสะท้อนผลงาน และแนะนำแนวทางการพัฒนาผลงานครั้งต่อไป

RMUTT

จัดแสดงผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ในห้องเรียน

RMUTT

ภาพการขยายผลการวิจัย ผู้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

วิทยากรหลัก การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ลักษณะเฉพาะของข้อสอบอัตนัย
และเกณฑ์การตรวจ การเขียนเรื่องเล่าจากภาพ การทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ชั้น ป.6
วันเสาร์ที่ 24 ธันวาคม 2559 ณ ห้องประชุมจรัญญู สพป. ปทุมธานี เขต 2

ภาพการขยายผลการวิจัย ผู้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย (โรงเรียนเอกชน)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และ เขต 2

วิทยากรหลัก การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ลักษณะเฉพาะของข้อสอบอัตนัย
และเกณฑ์การตรวจ การเขียนเรื่องเล่าจากภาพ การทดสอบ O-NET วิชาภาษาไทย ชั้น ป.๖
วันเสาร์ที่ 7 มกราคม 2560 ณ ห้องประชุมโรงเรียนฝ่องสุวรรณวิทยาสายไหม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล นายจักรพันธ์ สีหานาค
วัน เดือน ปีเกิด 21 ตุลาคม พ.ศ. 2529
ภูมิลำเนา 59 หมู่ 7 ตำบล บ้านเล่า อำเภอ เมืองชัยภูมิ จังหวัด ชัยภูมิ 36000
ที่อยู่ปัจจุบัน 25/1 หมู่ 3 ตำบล บึงชำอ้อ อำเภอ หนองเสือ จังหวัด ปทุมธานี 12170
การศึกษา
ปีการศึกษา 2553 ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1)
สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปีการศึกษา 2559 ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน
พ.ศ.2553-ปัจจุบัน รับราชการครู ตำแหน่ง ครู คศ.1 โรงเรียนวัดศรีคัคณางค์
อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
เบอร์โทรศัพท์ 08-3334-6143
อีเมล jugkapun@hotmail.com

